

**Správa o pokroku v implementácii
Národného programu reforiem
Slovenskej republiky
na roky 2006 - 2008**

jún 2007

Obsah

1	Úvod	3
2	Rozpracovanie záverov jarného zasadnutia Európskej rady v podmienkach SR.....	3
2.1	Politika zamestnanosti a vzdelania	7
2.1.1	Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie	7
2.1.2	Vzdelávacia politika	8
2.2	Mikroekonomická politika.....	11
2.2.1	Zdokonalenie agendy lepšej regulácie a vytvorenie dynamickejšieho podnikateľského prostredia.....	11
2.2.2	Vytvorenie lepších podmienok pre inovácie a vyššie investície do vedy a výskumu	12
2.2.3	Informatizácia spoločnosti	13
2.2.4	Kvalitná fyzická infraštruktúra a služby v sieťových odvetviach.....	14
2.2.5	Rozvoj udržateľnej integrovanej európskej energetickej politiky.....	16
2.2.6	Rozvoj udržateľnej integrovanej európskej environmentálnej politiky.....	17
2.3	Posilnenie vnútorného trhu a európskej konkurencieschopnosti	17
3	Aktualizácia makroekonomického rámca	18
3.1	Základné ciele a princípy	18
3.2	Súčasná situácia a strednodobá prognóza.....	18
4	Celkové vyhodnotenie plnenia opatrení národnej lisabonskej stratégie SR od začiatku programového obdobia Národného programu reforiem SR.....	21
4.1	Politika zamestnanosti	21
4.1.1	Zamestnanosť.....	21
4.2	Politika vzdelávania	25
4.2.1	Moderná vzdelávacia politika.....	25
4.2.2	Reforma základného a stredného školstva	26
4.2.3	Reforma vysokého školstva.....	26
4.2.4	Financovanie aktivít v oblasti školstva z prostriedkov ESF.....	27
4.3	Mikroekonomická politika.....	28
4.3.1	Podnikateľské prostredie	28
4.3.2	Posilnenie konkurenčných výhod priemyselnej základne	29
4.3.3	Verejné inštitúcie ako partner a nie bremeno	29
4.3.4	Posilnenie vnútorného trhu	30
4.3.5	Veda, výskum a inovácie	31
4.4	Informačná spoločnosť	32
4.4.1	Prvá priorita: Moderné verejné služby online.....	33
4.4.2	Druhá priorita: Digitálna gramotnosť.....	36
4.4.3	Tretia priorita: Široká dostupnosť internetu.....	37
4.4.4	Plánované opatrenia v oblasti podpory rozvoja informačnej spoločnosti na roky 2007 - 2008	39
4.4.5	Financovanie informačnej spoločnosti zo štrukturálnych fondov v rokoch 2007-2013	39
4.5	Kvalitná fyzická infraštruktúra a služby v sieťových odvetviach	40
4.5.1	Dopravná infraštruktúra	40
4.5.2	Elektronické komunikácie	40
4.5.3	Rozvoj sektora elektronických komunikácií	41
4.5.4	Poštové služby	42
4.6	Energetická politika.....	42
4.6.1	Identifikácia a odstránenie bariér skutočného otvorenia trhu s energiou	42
4.6.2	Novelizácia právnych predpisov v oblasti energetiky.....	43
4.6.3	Podpora štúdií a projektov TEN-E, identifikovaných v rozhodnutí a usmerneniach pre TEN-E.....	43
4.6.4	Rozvoj podnikania v oblasti využívania obnoviteľných zdrojov energie.....	44
4.7	Environmentálna politika.....	45
5	Prílohy	48
5.1	PRÍLOHA č. 1 – Vývoj súboru indikátorov pre sledovanie Lisabonskej stratégie pre SR	48
5.2	PRÍLOHA č. 2 – Assessment Grid	52

1 Úvod

Správa o pokroku v implementácii Národného programu reforiem Slovenskej republiky na roky 2006 – 2008 (ďalej len NPR) bola vypracovaná v súlade s úlohou B.2 uznesenia vlády č. 1056 z 13 decembra 2006, ktorá obom koordinátorom národnej lisabonskej stratégie - podpredsedovi vlády pre vedomostnú spoločnosť, európske záležitosti, ľudské práva a menšiny a ministrom financií v spolupráci s ostatnými rezortnými ministerstvami ukladá vypracovať dvakrát do roka (do 30. apríla a do 30. septembra) priebežnú správu o stave v implementácii opatrení NPR a predložiť ju na rokovanie Ministerskej rady vlády SR pre záležitosti EÚ. Na základe rozhodnutia Sekcie európskej politiky ÚV SR sa materiál predkladá priamo na rokovanie vlády SR.

Podnetov pre takéto rozhodnutie je niekoľko. Doterajší priebeh vypracovania Národného programu reforiem SR (z roku 2005), Správy o pokroku v implementácii NPR SR (z októbra 2006) a Dodatku k NPR (z decembra 2006) svedčí o tom, že doterajší časový rámec vymedzený pre prípravu týchto strategických dokumentov (koniec augusta – september) neposkytuje priestor pre priebežné monitorovanie plnenia tejto agendy a pre zostavenie koncepčne prepracovaného a vyváženého dokumentu, ktorý by bol plne v súlade s usmerneniami Európskej komisie. Neumožňuje overiť, či rezortné ministerstvá v priebehu roka primerane reagovali v rámci svojich opatrení na odporúčania Európskej komisie, vyplývajúce z ročného hodnotenia národného programu reforiem resp. na závery jarného zasadania Európskej rady a v prípade nedostatkov nevytvára podmienky pre včasné vyvodenie konzekvencií a pre usmernenie a korekciu postupov jednotlivých rezortov.

Preto **cieľom** tejto správy je v predstihu – pred vypracovaním septembrovej implementačnej správy preveriť aktuálny stav plnenia opatrení NPR a získať prehľad o tom, do akej miery sú v zainteresovaných rezortoch rozpracované odporúčania Európskej komisie resp. závery jarného zasadania Európskej rady formou konkrétnych opatrení.

Okrem toho polročná implementačná správa vytvára širší časový rámec aj pre riešenie nedostatkov strategických dokumentov Slovenska vytykánych Európskou komisiou v rámci hodnotenia národného programu reforiem a jeho implementačnej správy.

Potrebu priebežného monitorovania lisabonskej agendy podporuje predovšetkým hodnotenie implementačnej správy NPR z októbra 2006, v ktorom Európska komisia hodnotí Slovensko ako krajinu, ktorá **dosahuje pokrok v implementácii národného programu reforiem**. V hierarchii hodnotenia Európskej komisie (*veľmi dobrý pokrok, dobrý pokrok, pokrok, limitovaný pokrok*) to nie je uspokojujúca pozícia. Slovensko by malo zvýšiť úsilie pri implementácii nevyhnutných opatrení predovšetkým v oblastiach, v ktorých Európska komisia identifikovala nedostatky. Odporúčania sa týkajú tak politiky zamestnanosti ako aj mikroekonomickej politiky. Dosiahnutý pokrok Slovenska je ďalej charakterizovaný ako **pokrok neurčitý**, predovšetkým **z hľadiska rešpektovania záverov jarného zasadania Európskej rady v marci 2006**, ktoré sa mali premietnuť do konkrétnych opatrení. Nasledujúci prehľad dokumentuje pozíciu Slovenska v porovnaní s ostatnými členskými krajinami EÚ:

Hodnotenie implementovania NPR EK v APR 2006	
Hodnotenie	Krajina
veľmi dobrý pokrok	Dánsko, Estónsko, Írsko, Luxembursko, Fínsko, Švédsko
dobry pokrok	Belgicko, Nemecko, Španielsko, Francúzsko, Cyprus, Litva, Malta, Holandsko, Rakúsko, Portugalsko, Slovinsko, Veľká Británia
pokrok	Lotyšsko, Slovensko
limitovaný pokrok	Česká republika, Grécko, Maďarsko, Poľsko

Poznámka: Taliansko dostalo zmiešané hodnotenie.

Za **silné stránky plnenia Národného programu reforiem SR** považuje Európska komisia opatrenia pre **zlepšovanie podnikateľského prostredia a vytváranie informačnej spoločnosti**. Pozitívne hodnotí rast zamestnanosti posilnený daňovými stimulmi, opatrenia pre mobilitu pracovných síl, isté zlepšenie v službách pre znevýhodnené skupiny, pokrok v reforme vysokoškolského vzdelávania súbežne s novými opatreniami pre podporu využívania informačných a komunikačných technológií (IKT) a integráciu znevýhodnených detí do vzdelávacieho systému.

Za **najslabšie oblasti implementácie opatrení a tým najvyššie priority Slovenska** označila Európska komisia **oblasť výskumu, vývoja, inovácií a vzdelávania**, v ktorých **absentuje jasná stratégia a priority**. Zvýšené

aktivity si vyžaduje proces zlepšovania zručností uchádzačov o prácu a presadzovanie celoživotného vzdelávania. Ďalšie úsilie bude potrebné venovať redukcii dlhodobej nezamestnanosti, zvlášť medzi marginalizovanými skupinami vrátane rómskej menšiny.

Európska komisia vo svojej hodnotiacej správe odporúča Slovenskej republike:

- realokovať výdavky do oblasti výskumu, vývoja a vzdelávania,
- prijať národnú stratégiu výskumu, vývoja a inovácií so silným previazaním výskumných inštitúcií s podnikateľskou sférou ,
- prijať stratégiu celoživotného vzdelávania v súlade s potrebami trhu práce a so zameraním na zlepšenie kvalifikačnej úrovne a zručností,
- doplniť reformu vysokoškolského vzdelávania reformou základných a stredných škôl,
- vypracovať komplexný prístup pre riešenie dlhodobej nezamestnanosti predovšetkým vytvorením cielených aktívnych politík trhu práce pre marginálne skupiny.

Vláda SR vo svojej Pozícii k ročnej správe Európskej komisie k revidovanej lisabonskej stratégii pre jarné zasadnutie Európskej rady dňa 8. – 9. marca 2007 rešpektovala hodnotiacu správu Európskej komisie a zároveň sa stotožnila s jej odporúčaniami. Slabé stránky v implementácii lisabonských cieľov vnímala tiež ako svoje hlavné priority a preto prezentovala svoj úmysel smerovať svoje úsilie do efektívnejšej implementácie opatrení v rámci národných lisabonských priorít v súlade s vyššie definovanými odporúčaniami EK i závermi, ktoré mali vziť z jarného zasadania Európskej rady.

Ďalším argumentom pre polročné sledovanie implementácie opatrení NPR sú nedostatky strategických dokumentov, ktoré si vyžadujú primerané riešenia. Zo strany Slovenska neboli doteraz Európskej komisii predložené tak konkretizované programy, pri ktorých by bol evidentný súlad medzi navrhovanými opatreniami a makroekonomickou a fiškálnou politikou vlády. Tento nedostatok vytkla Slovensku Európska komisia aj vo svojej ročnej hodnotiacej správe (Annual Progress Report), vypracovanej na základe implementačných správ členských krajín z októbra 2006. Vo svojom oznámení jarnému zasadnutiu Európskej rady nazvanom *Implementácia obnovennej lisabonskej stratégie pre rast a zamestnanosť „Rok konkrétnych výsledkov“* EK poukázala v rámci špecifických odporúčaní, adresovaných jednotlivým členským krajinám, na tento nedostatok Slovenska konštatovaním, že **„informácie uvedené v implementačnej správe nie sú dostatočné pre to, aby umožnili vyhodnotiť, či finančné nároky jednotlivých opatrení sú konzistentné s cieľmi v oblasti deficitu rozpočtu verejnej správy“**.

Voči tomuto konštatovaniu nemožno namietat', lebo finančná transparentnosť opatrení viažucich sa k lisabonskej stratégii resp. kvantifikácia vplyvu prijímaných opatrení na štátny rozpočet je v dokumentoch Slovenska zatiaľ nízka resp. nedostatočná. Požiadavky na kvantifikáciu finančných nárokov jednotlivých opatrení neboli v potrebnom rozsahu splnené ani v NPR ani v jeho dodatku. Tieto požiadavky vyplývajú z metodických usmernení EK, ktorá pre účely priebežného sledovania pokroku v implementácii lisabonských opatrení predložila obligatórnu štruktúru hodnotiacej tabuľky tzv. „Assessment Grid“. Tabuľka má poskytnúť za každú krajinu prehľad lisabonských opatrení s nasledujúcimi charakteristikami: harmonogram ich plnenia, aktuálny stav realizácie, finančné nároky, štruktúra finančných zdrojov, očakávané efekty a vývoj hodnôt štrukturálnych indikátorov.

O tom, že obsah tabuľky nebol doteraz zo strany SR uspokojivo naplnený, svedčia tieto údaje: v prílohe Správy o pokroku v implementácii NPR SR z októbra 2006 bol v hodnotiacej tabuľke uvedený konkrétny údaj o finančných nákladoch len pri 29 opatreniach z celkového počtu 75 opatrení a pri ostatných 56 opatreniach bolo financovanie uvedené len čiastočne alebo nebolo uvedené vôbec. Dodatok k NPR z decembra 2006, ktorého cieľom bolo predložiť EK konkrétne opatrenia do konca programového obdobia NPR, t. j. do konca roku 2008, a mal teda za Slovensko prezentovať po vecnej i finančnej stránke vyjasnené zábery slovenskej vlády, má vyšpecifikované finančné nároky len pri siedmich opatreniach z celkového počtu 69 plánovaných.

Uvedeným nárokom nezodpovedá ani správa a hodnotiaci tabuľka teraz predkladanej Správy o pokroku v implementácii Národného programu reforiem na roky 2006 – 2008. Z cca 156 opatrení koncipovaných v rámci deklarovaných národných priorít len asi polovicu úloh možno považovať z hľadiska nárokov na štruktúru hodnotiacej tabuľky za uspokojivo zadefinovaných. **Najväčšie problémy sa spájajú, okrem spomínaného vymedzenia štruktúry zdrojov financovania a výšky finančných nárokov, s posúdením resp. konkretizáciou očakávaného dopadu plánovaných opatrení. Inými slovami, pri väčšine opatrení chýba jasne definovaný cieľ (napríklad pomocou relevantného kvantitatívneho indikátora), ktorý sa má dosiahnuť a analytické zdôvodnenie, akým spôsobom dané opatrenie pomôže tento cieľ dosiahnuť. Práve na tieto nedostatky (vplyv opatrení na štátny rozpočet a absencia hodnotenia dosiahnutých**

výsledkov prostredníctvom kvantitatívnych ukazovateľov) poukazovala Európska komisia pri minulom NPR a implementačnej správe). Z tohto pohľadu táto priebežná implementačná správa neznamená adekvátny pokrok.

Prvá požiadavka na **kvantifikáciu finančných nárokov lisabonských opatrení na štátny rozpočet** nebola doteraz v podmienkach Slovenska systémovo riešená. I keď sú z úrovne EK členské krajiny v rámci usmernení k vypracovaniu národných programov reforiem každoročne vyzývané k tomu, aby venovali náležitú pozornosť rozpočtovým vplyvom plánovaných štrukturálnych opatrení, treba poznamenať, že na úrovni členských krajín sa toto odporúčanie nerešpektuje v uspokojivej miere. EK v rámci prípravy druhého cyklu lisabonskej stratégie na roky 2009 - 2011 požiadala Európsku radu pred jej jarným zasadaním v marci 2007, aby v záveroch zo svojho zasadania vyzvala členské štáty k vytvoreniu užšieho spojenia medzi národným programom reforiem a rokováním o štátnom rozpočte. Táto požiadavka je podriadená hlavnej zásade Európskej komisie presadzovanej pri metodickom usmerňovaní procesu tvorby strategických dokumentov členských krajín EÚ, t. j. aby národné programy reforiem boli prostredníctvom makroekonomickej a fiškálnej politiky navzájom prepojené s konvergenčnými programami. Je to však zásada, ktorú by mali členské krajiny dodržiavať v prvom rade vo vlastnom záujme, v záujme transparentnosti finančných tokov, a neradiť sa ňou len na úrovni formálnej reakcie na direktívu z najvyššej úrovne. Prepojenie cieľov konvergenčného programu s národným programom reforiem je potrebné chápať ako základný predpoklad pre zodpovedné projektovanie makroekonomickej a fiškálnej politiky a pre transparentnenie finančných tokov. Preto ďalšou úlohou ministerstva financií resp. kompetentných útvarov ministerstva bude rozpracovať taký metodický postup, ktorý v procese tvorby štátneho rozpočtu umožní vyselektovať finančné nároky lisabonských opatrení a následne vyhodnotiť efektívnosť vynakladaných zdrojov pre interné potreby SR..

Ministerstvo financií v tomto roku prvýkrát uplatnilo vo svojej *Príručke na zostavenie rozpočtu verejnej správy na roky 2008 – 2010* (publikovanej vo Finančnom spravodajcovi č. 3/2007) požiadavku adresovanú správcom kapitol, ktorí majú v rámci návrhu rozpočtu verejnej správy na rok 2008 predložiť aj **údaje o výške výdavkov a vecných titulov rozpočtovaných na realizáciu národnej lisabonskej stratégie**. Vzhľadom na to, že *Príručka* sa vydáva na základe § 14 zákona č. 523 /2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy, tento postup by mal dostatočne zaväzovať správcov rozpočtových kapitol k rešpektovaniu požadovanej štruktúry výdavkov. Až skúsenosti získané pri príprave rozpočtu na rok 2008 budú využité pri vytvorení stabilného režimu sledovania a hodnotenia lisabonskej agendy z vecného i kvantitatívneho hľadiska. Stabilný režim by mal byť prvýkrát uplatnený pri príprave *Príručky na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2009 – 2011*.

Na druhú požiadavku EK - **hodnotenie výstupov lisabonských opatrení prostredníctvom kvantitatívnych ukazovateľov** už ministerstvo financií reagovalo prostredníctvom iniciatívneho materiálu **Návrh súboru indikátorov pre sledovanie plnenia opatrení Národného programu reforiem SR**, ktorý bol predložený do vlády a schválený 30. mája 2007. V záujme zabezpečenia všeobecného konsensu subjektov zainteresovaných v lisabonskom procese bol návrh predložený na medzirezortné pripomienkové konanie a na základe pripomienok rezortov bola vypracovaná konečná verzia súboru indikátorov. Možno konštatovať, že týmto dokumentom sa Slovensko uviedlo do súladu s iniciatívou Európskej rady a Európskej komisie vyvíjanou v rámci dohľadu nad obnovenou lisabonskou stratégiou, kde sa začína klásť vyšší dôraz na vytvorenie takého účinného monitorovacieho systému - na úrovni EÚ i na úrovni jednotlivých členských krajín, ktorého súčasťou by bol aj systém pre kvantitatívne hodnotenie efektov z lisabonských opatrení, t.j. hodnotenie vstupov, výstupov resp. výsledkov z parciálnych politík. Ambíciou konečnej verzie súboru indikátorov je presadiť prostredníctvom neho mechanizmus pre **systematické stanovovanie kvantitatívnych cieľov v prioritných oblastiach Slovenska** v rámci príslušného programového obdobia.

Vyššie uvedené nároky na kvantitatívne hodnotenie lisabonských úloh nemožno uspokojivo splniť v podmienkach, keď **východiskové zámery a ciele nie sú z vecného hľadiska transformované do explicitne naformulovaných úloh**.

Plnenie tejto požiadavky závisí o. i. aj od **úrovne riadenia lisabonskej agendy na príslušných ministerstvách** a vytvorenia vhodného organizačného prepojenia a spolupráce všetkých zainteresovaných útvarov – nositeľov vecnej problematiky i správcov rozpočtových kapitol. O nedostatočnom zabezpečení takéhoto stavu svedčí i úroveň podkladov z jednotlivých ministerstiev, ktoré v značnom rozsahu zaostávajú za vyššie uvedenými nárokmi.

Pri diskutovaní tejto problematiky na úrovni pracovnej skupiny pre lisabonskú stratégiu (PSLS) zástupcovia rezortov uviedli, že sa v riadení vecne príslušných ministerstiev oslabila činnosť rezortných koordinačných skupín a členovia PSLS nemajú také právomoci resp. kompetencie, aby ako rezortní koordinátori mohli zabezpečiť za

svoj rezort podklady vyhovujúce všetkým relevantným usmerneniam (ER, EK, národné – uznesenia vlády, metodické postupy).

Tento stav nie je v súlade s uznesením vlády č. 152, ktoré bolo prijaté dňa 16. februára 2005 k návrhu **inštitucionálneho zabezpečenia koordinácie lisabonskej agendy v Slovenskej republike**. *Inštitucionálne zabezpečenie lisabonskej agendy* deleguje zodpovednosť za vypracovanie podkladov pre Národný program reforiem SR práve rezortným koordináčnym skupinám (RKS) a rezortným koordinátorom – expertom (členom PS pre LS), ktorí by mali mať právomoc požadovať od vecne príslušných útvarov svojho ministerstva parciálne podklady, sústrediť ich, spracovať do finálneho výstupu a tento predložiť RKS na schválenie. Takýto postup sa však v súčasnej dobe v každom rezorte dôsledne nedodríava. Nevyhovujúca úroveň podkladov svedčí o tom, že si rezorty plne neuvedomujú charakter lisabonskej agendy, ktorej riadenie si vyžaduje kontinuálne sledovanie tejto problematiky s ustáleným tímom rezortných expertov.

Preto ani medzirezortná pracovná skupina pre lisabonskú stratégiu, koordinovaná z úrovne ÚV SR a MF SR, nemôže uspokojivo plniť úlohu akcelérátora lisabonského procesu, pokiaľ sa jej členovia obmieňajú častejšie, ako je to pre jej štýl práce akceptovateľné. Úloha B.1 citovaného uznesenia vlády je stále v platnosti a preto by bolo žiaduce opäť plne rešpektovať schválený režim, pretože by mohol prispieť k uspokojivejšiemu zabezpečeniu tých úloh Slovenska, ktoré mu z lisabonskej stratégie vyplývajú.

Konfrontácia ustanovení citovaného uznesenia vlády so súčasným stavom plnenia lisabonskej stratégie poukazuje na ďalšiu závažnú skutočnosť, a to **rozdiel medzi prioritami deklarovanými v rámci lisabonskej stratégie a politickými prioritami Slovenska z hľadiska smerovania verejných financií**. Kým sa v *inštitucionálnom zabezpečení lisabonskej agendy* nariaďuje, aby „v nasledujúcich rokoch predstavovala realizácia lisabonských cieľov v podmienkach Slovenskej republiky jednu z priorit verejných financií“, rozpočet verejnej správy pre rok 2007 je už postavený na iných prioritách - stredné školstvo, zdravotníctvo a pôdohospodárstvo. Túto dvojkoľajnosť nám vytkla aj Európska komisia v hodnotení konvergenčného programu, predloženého v decembri 2006. Preto z hľadiska skvalitňovania riadenia lisabonského procesu by mala byť venovaná dokumentom a uzneseniam vlády prijatým v tejto oblasti väčšia pozornosť.

Predložená správa je rozdelená do piatich častí. Táto úvodná časť zdôvodňuje potrebu vypracovania implementačnej správy v polovici obdobia medzi dvoma hodnoteniami Európskej komisie. Správa poukazuje na nedostatky, ktoré sú zo strany Európskej komisie vytykané strategickým dokumentom Slovenska. Zároveň sa v úvodnej časti konštatuje, že táto správa tieto nedostatky neprekonáva a preto po obsahovej stránke nedochádza k pokroku.

Druhá časť správy je venovaná rozpracovaniu záverov jarného zasadania Európskej rady v podmienkach zainteresovaných rezortov Slovenska. Vzhľadom na to, že pre rozpracovanie záverov boli uznesením vlády č. 349 z 18. apríla 2007 stanovené dva termíny - 24. apríl a 30. september t. r., túto časť správy nemožno považovať za komplexnú.

Časť 3 venovaná **makroekonomickej a fiškálnej politike** je založená na konštatovaní, že ciele Slovenska v oblasti fiškálnej a menovej politiky sú prezentované v Konvergenčnom programe Slovenska v decembri 2006, preto uvádza len hlavné ciele so zdôraznením ich kontinuity.

Štvrtá časť správy prezentuje doterajšie výsledky v plnení lisabonských priorit a cieľov Slovenska v oblasti **politiky zamestnanosti a vzdelávania** a v **mikroekonomickej politike** a možno ju považovať za inventarizáciu doteraz predložených programových úloh národnej lisabonskej stratégie.

Príloha správy obsahuje hodnotiacu tabuľku, tzv. **Assessment Grid** a aktualizovaný prehľad vývoja štruktúrnych indikátorov prezentovaných v iniciatívnom materiáli MF SR **Návrh súboru indikátorov pre sledovanie plnenia opatrení Národného programu reforiem SR**, ktorý vláda schválila dňa 30.5. 2007.

2 Rozpracovanie záverov jarného zasadnutia Európskej rady v podmienkach SR

Európska rada na svojom pravidelnom jarnom zasadnutí, ktoré sa konalo v dňoch 8. – 9. marca 2007 konštatovala, že obnovená stratégia pre rast a zamestnanosť začína prinášať výsledky. V členských štátoch možno rozpoznať posun politiky k smerom k výskumu a inováciám, efektívnosti využívania zdrojov a energetickej efektívnosti, deregulácií malých a stredných podnikov, podnikaniu a vzdelávaniu, investovanie do ľudského kapitálu a modernizácia trhu práce spolu so zabezpečením financovania pre vysokú úroveň sociálnej ochrany v budúcnosti. Objavujú sa dôkazy, že predchádzajúce reformy začínajú prinášať merateľný úžitok a že úplná implementácia stratégie pre rast a zamestnanosť tak na úrovni Európskej únie, ako aj na vnútroštátnej úrovni, je predpokladom potenciálne väčšieho prínosu z hľadiska zamestnanosti a rastu.

Európska rada, v snahe zabezpečiť výrazný pokrok v implementácii obnovenej lisabonskej stratégie pre rast a zamestnanosť, vyzvala na jarnom zasadnutí členské štáty a európske inštitúcie k napĺňaniu cieľov v nasledujúcich oblastiach:

- zlepšenie kvality zamestnanosti a sociálnej kohézie,
- zlepšenie vzdelávacej politiky,
- zdokonalenie agendy lepšej regulácie a vytvorenie dynamickejšieho podnikateľského prostredia,
- vytvorenie lepších podmienok pre inovácie a vyššie investície do vedy a výskumu,
- informatizácia spoločnosti,
- kvalitná fyzická infraštruktúra a služby v sieťových odvetviach,
- rozvoj udržateľnej integrovanej európskej energetickej politiky,
- rozvoj udržateľnej integrovanej európskej environmentálnej politiky,
- posilnenie vnútorného trhu a európskej konkurencieschopnosti.

Na základe uznesenia vlády č. 349 z 18. apríla 2007 vyplynula pre jednotlivé rezorty povinnosť analyzovať závery jarného zasadnutia Európskej rady a rozpracovať ich do konkrétnych opatrení v správe o implementácii Národného programu reforiem SR na roky 2006 – 2008. Pre túto úlohu sú stanovené 2 termíny - 24. apríl a 30. september 2007. K druhému termínu rozpracujú rezorty MŽ SR, MDPaT SR, MH SR konkrétne opatrenia v oblasti klímy, energetiky a lepšej regulácie a predložia ich na rokovanie vlády do 30. septembra 2007, preto 2. kapitola implementačnej správy neprezentuje vyčerpávajúci prehľad opatrení.

2.1 Politika zamestnanosti a vzdelania

2.1.1 Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie

Európska rada vo svojich záveroch z jarného zasadania v oblasti zvyšovania zamestnanosti, modernizácie a posilňovania európskeho sociálneho modelu zdôraznila význam „dobrej práce“ a celoživotného prístupu k práci. Pripravované oznámenie Komisie o flexiistote bude zamerané na identifikáciu vhodnej kombinácie politik podľa špecifických potrieb trhov práce jednotlivých členských štátov. Základnými princípmi dobrej práce sú aktívna účasť pracovníkov a rešpektovanie ich práva, rovnosť príležitostí, bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci a organizácia práce ústretová voči rodine. Európska rada vyzdvihla sociálny rozmer EÚ a kľúčovú úlohu sociálnych partnerov. Odporúča, aby sa viac pozornosti venovalo aktívnemu začleňovaniu, t.j. zabezpečeniu primeranej úrovne minimálnych prostriedkov pre všetkých, čo by malo byť tiež vyvážené zásadou pracovať sa oplatí. Vytvorenie **Aliancie pre rodinu** bude slúžiť ako platforma pre výmenu názorov a skúseností členských štátov o politikách ústretových voči rodine. Naďalej bude treba bojovať proti chudobe detí a dať všetkým deťom rovnaké príležitosti. Viac pozornosti sa má venovať mladým ľuďom, najmä pri prechode zo školy do pracovného života, ako aj starším ľuďom, nízko kvalifikovaným a ďalším znevýhodneným skupinám na trhu práce. Pripravovaná správa Komisie o zhodnotení sociálnej situácie v EÚ by mala predstavovať ďalší príspevok do diskusie o sociálnych otázkach.

Európska rada súčasne prijala **Odporúčanie o aktualizácii všeobecných usmernení hospodárskej politiky členských štátov a Spoločenstva a o vykonávaní politik zamestnanosti členských štátov na rok 2007**, z ktorých pre politiku zamestnanosti Slovenskej republiky vyplýva:

- vypracovať komplexný prístup k riešeniu dlhodobej nezamestnanosti, najmä vypracovaním cielených aktívnych politik trhu práce pre najzraniteľnejšie skupiny,
- odstrániť rodové rozdiely v odmeňovaní práce,

- vypracovať stratégiu aktívneho starnutia s cieľom zvýšiť zamestnanosť starších pracovníkov.

V súlade s týmito odporúčaniami a závermi jarnej Rady, v kontexte lisabonskej stratégie a Národného programu reforiem bol vypracovaný aj nový **Operačný program „Zamestnanosť a sociálna inklúzia** a stanovený pracovný a legislatívny program, zameraný na zvýšenie miery zamestnanosti, osobitne žien a starších ľudí, stieranie regionálnych rozdielov v miere zamestnanosti a nezamestnanosti a zníženie dlhodobej nezamestnanosti.

Týmto smerom je orientovaná aj príprava **novely zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti** s plánovanou účinnosťou od roku 2008. Plánuje sa zefektívnenie a rozšírenie nástrojov a opatrení pre aktiváciu dlhodobo nezamestnaných. Uvažuje sa aj s niektorými zmenami v aktívnej politike trhu práce voči mladým nezamestnaným a so zefektívnením a zavedením nových opatrení na zvýšenie zamestnanosti občanov so zdravotným postihnutím. Nástroje a opatrenia v rámci aktívnej politiky trhu práce budú novelizované nadväzne na možnosti ich spolufinancovania zo zdrojov ESF a štátneho rozpočtu v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1081/2006 z 5. júla 2006 o Európskom sociálnom fonde.

Na riešenie dlhodobej regionálnej nezamestnanosti v zmysle komplexného prístupu sa navrhuje strategické riešenie spočívajúce v :

- podpore zvýšenia zamestnanosti a riešenia nezamestnanosti vrátane širšieho využívania externých dodávateľských služieb zamestnanosti na prípravu a na začleňovanie uchádzačov o zamestnanie na trh práce v zmysle kvalifikačných požiadaviek zamestnávateľov,
- lepšom a aktívnejšom zapojení regionálnej a územnej samosprávy, zamestnávateľov a ich zväzov, mimovládnych organizácií a dobrovoľníckeho sektora do poskytovania poradenstva a motivácie dlhodobo nezamestnaných osôb a mladých nezamestnaných ľudí v súvislosti so vstupom a udrжанím sa na trhu práce,
- vytvorení legislatívnych podmienok na zriaďovanie reintegračných podnikov a sociálnych podnikov právnickými osobami a fyzickými osobami na zamestnávanie znevýhodnených skupín uchádzačov o zamestnanie a na vykonávanie dobrovoľníckej činnosti znevýhodnenými skupinami uchádzačov o zamestnanie,
- zefektívnení a rozšírení nástrojov a opatrení aktívnej politiky trhu práce na podporu zvýšenia zamestnanosti a riešenia nezamestnanosti s dôrazom na dlhodobo nezamestnaných, mladých ľudí bez praxe a starších pracovníkov, zamestnancov s nízkymi príjmami, ktorí boli predtým nezamestnanými uchádzačmi o zamestnanie.

Relatívne mzdové rozdiely medzi ženami a mužmi v odmeňovaní zostávajú vo viacerých prípadoch naďalej pomerne vysoké. Okrem psychologických a sociálnych faktorov tu zohráva úlohu množstvo štrukturálnych nerovností, akými sú segregácia pracovného trhu, rozdiely v prístupe žien a mužov k vzdelávaniu a odbornej príprave, ale aj diskriminačné systémy hodnotenia práce (mzdové systémy) a rodové stereotypy na trhu práce a tiež nedodržiavanie právnych predpisov o rovnosti v odmeňovaní. **Reorganizáciou Národného inšpektorátu práce** sa sleduje aj cieľ posilniť kontrolu rešpektovania rovnosti v mzdovom ohodnotení oboch pohlaví. Cieľom pripravenej **novely Zákonníka práce** je upresnenie legislatívnych podmienok pre realizáciu zásady poskytovať ženám i mužom za rovnakú prácu ako aj za prácu, ktorej sa prisudzuje rovnaká hodnota, rovnakú odmenu.

Zvýšenie zamestnanosti starších ľudí, princípy aktívneho starnutia sa čiastočne implementujú v rámci osobitných politik (AFTP, dôchodková politika, pripravovaná stratégia celoživotného vzdelávania). V roku 2007 bude aktualizovaný dokument **Národný program ochrany starších ľudí**, do ktorého by mali byť zapracované princípy aktívneho starnutia. Tým by malo dôjsť k posilneniu vnímania problematiky aktívneho starnutia.

2.1.2 Vzdelávacia politika

Európska komisia vo svojich záveroch z hodnotenia implementačnej správy SSR pozitívne hodnotí pokrok Slovenska dosiahnutý v reforme vysokoškolského vzdelávania spolu s novými opatreniami na podporu využívania informačných a komunikačných technológií ako aj integráciu znevýhodnených detí do vzdelávacieho systému. Komisia v oblasti vzdelávania Slovensku odporúča:

- nasmerovať viac zdrojov do výskumu a vývoja, inovácií a vzdelávania;

- prijať stratégiu celoživotného vzdelávania, ktorá sa zameria na potreby trhu práce a pomôže rozvoju kvalifikácie a zručností;
- uskutočniť reformu základného a stredného školstva a doplniť tak reformu vysokoškolského vzdelávania.

Vypracovaním a prijatím **nového školského zákona** by sa v období rokov 2007 – 2008 mala začať **realizácia reformy základného a stredného školstva**. Dôraz bude kladený najmä na oblasť obsahu vzdelávania tak, aby boli zabezpečené základné zručnosti a kvalita pre všetkých žiakov, riešené obsahové zmeny v oblasti výchovy a vzdelávania v regionálnom školstve a väčší dôraz bude kladený i na prípravu žiakov a študentov k upevneniu občianskych postojov a názorov, k chápaniu vzťahov medzi jednotlivcami, spoločnosťou a svetom. Výsledkom premeny tradičnej školy na modernú bude celková zmena obsahu vyučovania od memorovania informácií smerom k schopnosti ich získavať, vyhodnocovať a využívať.

Pre napĺňanie týchto cieľov bude potrebné v priebehu rokov 2007 – 2008 prijať rad koncepcných a legislatívnych dokumentov. V roku 2007 bude vypracovaná **konceptia vyučovania cudzích jazykov na základných a stredných školách**, **konceptia výchovy a vzdelávania národnostných menšín**, **konceptia profesijného rozvoja učiteľov v kariérnom systéme** ako i **konceptia dvojúrovňového modelu vzdelávacích programov** v oblasti odborného vzdelávania s ohľadom na školský zákon.

V roku 2007 bude spracovaný **návrh zákona o postavení pedagogických zamestnancov škôl a školských zariadení**.

Slovenská republika má dlhoročnú tradíciu v rozvoji talentov detí a mládeže. V roku 2007 bude pripravená na ďalšie 7-ročné obdobie **Konceptia štátnej politiky vo vzťahu k deťom a mládeži v SR na roky 2008 – 2013**. V súlade s prijatou koncepciou bude potrebné zabezpečiť jej realizáciu podporou systematickej a koncepcnej práce s deťmi a mládežou na úrovni miest a obcí. V tejto súvislosti bude vypracovaný **zákon o finančnej podpore v oblasti neformálneho vzdelávania** v komunálnej politike ako stimulujúci prvok podpory práce s deťmi a mládežou na úrovni miest a obcí. V roku 2008 bude vypracovaný **zákon o mládeži**.

V období rokov 2007 – 2008 bude vypracovaná **nová konceptia vysokoškolského vzdelávania** vo forme **Dlhodobého zámeru Ministerstva školstva SR vo vzdelávacej, výskumnej, vývojovej, umeleckej a ďalšej tvorivej činnosti vysokých škôl** na obdobie 5 - 10 rokov s využitím aktívneho zapojenia akademickej obce, orgánov reprezentácie vysokých škôl, verejnosti a osobitne aj podnikateľského sektoru a spoločenského sektoru v záujme rozvoja vedomostnej spoločnosti. Ďalej budú predložené návrhy zákonov týkajúce sa verejných vysokých škôl a návrhy zmien štátnych súhlasov týkajúce sa súkromných vysokých škôl. Navrhnu sa zmeny začlenenia v začlenení vysokých škôl medzi neuniverzitné alebo univerzitné vrátane zmien ich začlenenia zodpovedajúce zmene názvu. Zabezpečí sa systematické hodnotenie vysokých škôl pre potreby samotných vysokých škôl, výkonu štátnej správy v oblasti vysokých škôl a verejnosti.

Cieľom novely zákona o vysokých školách bude prispieť k efektívnemu fungovaniu systému vysokého školstva v súlade s dokumentmi bolonského procesu a potrebami praxe. Novela zákona upraví pôsobenie zahraničných vysokých škôl ako aj súkromných vysokých škôl tak, aby na území SR pôsobili len akreditované vysoké školy. Do zákona bude implementovaná smernica EÚ vzťahujúca sa na utečencov a študentov z tretích štátov.

V oblasti financovania sa posilní **viac zdroje financovanie vysokých škôl** a tvorba opatrení zameraných na motiváciu podnikateľskej sféry na investície do vzdelávania, vedy, výskumu a vývoja. Rozšíria sa možnosti vysokoškolského vzdelávania, osobitne v oblastiach informatiky a informačných technológií, nanotechnológií a biotechnológií. Podporia sa možnosti zavedenia nových podporných programov vzdelávania pre vysokoškolský vzdelávací systém prostredníctvom sústavy štipendií, daňových zvýhodnení alebo úpravou mzdových podmienok. Vysoké školy budú podporované a motivované k zavádzaniu špecifických modulov súvisiacich najmä s malým a stredným podnikaním vo vysokoškolskom vzdelávaní.

V nadväznosti na podporu vytvárania technologických platforiem s cieľom tesnejšieho vzťahu medzi vedou, výskumom a vývojom a formovania vzájomného partnerstva medzi podnikateľskou sférou a akademickým prostredím bude vypracovaná metodika pre zriaďovanie **Centier technologického transferu**. Vo vyššej miere sa bude na vysokých školách podporovať **budovanie a inovácia unikátnych pracovísk výskumu**, ktoré budú jadrom budúcich centier excelentnosti v medzinárodnom meradle. Zabezpečí sa poskytovanie grantov na rozvojové projekty v oblasti IKT. Bude sa pokračovať v projekte implementácie inteligentných digitálnych technológií novej generácie do vzdelávania a organizácie vedecko-výskumnej práce (komunikačné prostredie VRVS - Virtual Room Videoconference System).

V znalostnej ekonomike bude nevyhnutné, aby si občania neustále obnovovali, dopĺňali a rozširovali svoje vedomosti, kompetencie a zručnosti počas celého života. Z tohto dôvodu je nevyhnutné spracovať a odsúhlasiť **stratégiu celoživotného vzdelávania a celoživotného poradenstva** ako aj **národný program pre učiace sa regióny**. Cieľom týchto aktivít je spracovanie ucelenej stratégie, ktorá vytvorí predpoklady pre rozvoj celoživotného vzdelávania a celoživotného poradenstva na všetkých úrovniach vzdelávania, zabezpečí efektívne prepojenie celoživotného vzdelávania s potrebami regionálneho a miestneho trhu práce, zabezpečí prístup k celoživotnému vzdelávaniu a k informačno-poradenským službám pri rešpektovaní špecifických podmienok jednotlivých regiónov. Nemenej dôležitým cieľom je vytvoriť také podmienky, ktoré by zvýšili účasť obyvateľov na celoživotnom vzdelávaní.

Predpokladom pre vypracovanie stratégie je kritické zhodnotenie súčasného stavu v oblasti celoživotného vzdelávania (ďalej len CŽV). Bude to úlohou štátu vytvárať podmienky pre rozvoj CŽV a podporovať zvyšovanie počtu príležitostí na CŽV. Napĺňanie strategických cieľov predpokladá aktívnu spoluprácu všetkých zainteresovaných partnerov, predovšetkým orgánov štátnej správy a samosprávy, ale aj vzdelávacích inštitúcií, sociálnych partnerov, zamestnávateľov i samotných občanov. Dôležitým predpokladom pre napĺňanie strategických zámerov je vytváranie partnerstiev na regionálnej a miestnej úrovni.

Uznesením vlády SR č. 382/2007 zo dňa 25.4.2007 bola vládou SR schválená stratégia celoživotného vzdelávania a celoživotného poradenstva. Východiskovými materiálmi návrhu stratégie sú európske a národné strategické a koncepcné materiály, zamerané na problematiku rozvoja ľudského kapitálu ako hybného motora rozvoja celej spoločnosti. Sú to predovšetkým materiály Európskej komisie z roku 2000 Memorandum celoživotného vzdelávania, ďalej Koncepcia celoživotného vzdelávania v SR, prijatá vládou SR v roku 2004, Stratégia konkurencieschopnosti Slovenska do roku 2010, vládny program rozvoja znalostnej ekonomiky Minerva a iné relevantné európske a národné strategické a koncepcné materiály, ktoré sú zamerané okrem iného aj na oblasť rozvoja ľudských zdrojov ako základného predpokladu rozvoja celej spoločnosti.

Dôležitým aspektom implementácie stratégie celoživotného vzdelávania budú tiež výstupy z projektu **Tvorba a implementáciu otvoreného systému celoživotného vzdelávania v SR pre potreby trhu práce**, ktorý je financovaný z Európskeho sociálneho fondu. Výstupy z tohto projektu ako i **návrhu Európskeho kvalifikačného rámca** v oblasti inštitúcií formálneho a neformálneho vzdelávania budú ďalej využité aj pri spracovaní **novely zákona o ďalšom vzdelávaní** v nadväznosti na novelu zákona o vysokých školách v priebehu roku 2008.

Na zabezpečenie cieľov politiky vzdelávania je nevyhnutné skvalitniť vzdelávanie učiteľov, ktorí musia byť pripravení na neustále zmeny v potrebách vzdelávania. Keďže zmeny prebiehajú dynamicky, je nevyhnutné prispôbiť tomu aj ich vzdelávanie. Na odbornú diskusiu bol predložený **návrh Koncepcie profesijného rozvoja učiteľov základných a stredných škôl v kariernom systéme**. Návrh koncepcie je postavený na princípoch profesijného rozvoja učiteľa a kvality školy. Predpokladá zavedenie kariérneho systému ako súboru pravidiel potrebných pre zaradenie učiteľov do kariérnych stupňov a kariérnych pozícií. Podľa nich sa bude navrhovať aj nový systém odmeňovania učiteľa. Samotný systém kontinuálneho vzdelávania by sa mal uskutočňovať v zmysle kariérneho poriadku, ktorý umožňuje učiteľovi vybrať si niektorú z troch kariérnych ciest. Prvá cesta vedie k celoživotnému udržiavaniu štandardných učiteľských kompetencií, druhá k získaniu expertných učiteľských kompetencií a tretia k získaniu špecializovaných alebo riadiacich kompetencií učiteľov. Do júna 2008 bude vypracovaný **národný projekt ďalšieho vzdelávania učiteľov**, ktorého spustenie a realizácia sa očakáva do 30. septembra 2008.

Významnou oblasťou vzdelávania je **integrácia detí z rizikových a marginalizovaných skupín do štandardného školského prostredia**. Pozornosť sa venuje deťom zo znevýhodneného sociálneho prostredia, osobitne deťom z rómskeho prostredia a žiakom so zdravotným postihnutím a to v oblasti obsahu vzdelávania, materiálneho zabezpečenia a ich uplatnenia v praxi – zamestnaní s využitím výsledkov projektov PHARE a ESF. V priebehu roku 2007 sa bude vládou **inovovať Koncepcia integrovaného vzdelávania rómskych detí a mládeže**, ktorá bola schválená uznesením č. 498/2004, vrátane rozvoja stredoškolského a vysokoškolského vzdelávania.

V záujme optimalizácie školskej integrácie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami bola uznesením vlády SR č. 282 z 21. marca 2007 schválená **Koncepcia špeciálnopedagogického poradenstva**, ktorá predstavuje inováciu Koncepcie špeciálnopedagogického poradenstva z roku 1998 a 2000 a dopĺňa ju o ďalšie náležitosti, ktoré vyplynuli z požiadaviek praxe. Jej zámerom je skvalitniť proces školskej integrácie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Prezентuje komplexný špeciálnopedagogický prístup k deťom s každým druhom a stupňom zdravotného postihnutia od narodenia až po ukončenie ich prípravy na povolanie. Umožňuje zefektívniť činnosť zariadení špeciálnopedagogického poradenstva a prepojiť ju s bežnými

a špeciálnymi školami. Pri plnení úloh koncepcie sa predpokladá aktívna spolupráca Ministerstva školstva SR s rezortom zdravotníctva a s rezortom práce, sociálnych vecí a rodiny.

2.2 Mikroekonomická politika

2.2.1 Zdokonalenie agendy lepšej regulácie a vytvorenie dynamickejšieho podnikateľského prostredia

Závery predsedníctva jarného zasadania ER *v oblasti lepšej právnej regulácie* nadväzujú na potrebu využiť doterajšie úspechy a praktiky rôznych členských krajín v záujme posilnenia tohto významného nástroja politiky zameranej na posilnenie konkurencieschopnosti a trvalo udržateľného rastu a zamestnanosti.

Plánované opatrenie Slovenskej republiky, vyplývajúce z odporúčaní Všeobecných zásad hospodárskej politiky (BEPG) a záverov ER má zabezpečiť, aby hodnotenie dopadov legislatívy na podnikateľskú sféru (ako súčasť RIA) prebiehalo v intenciách metodického materiálu *Návrh jednotnej metodiky na vypracúvanie a posudzovanie Doložky finančných, ekonomických a environmentálnych vplyvov, vplyvov na zamestnanosť a podnikateľské prostredie v časti týkajúcej sa vplyvu na hospodárenie podnikateľskej sféry vrátane vplyvu na podnikanie a zamestnanosť*. Cieľom hodnotenia dopadov právnych predpisov na podnikateľské prostredie je zabrániť príprave takých právnych predpisov, ktoré by kládli zbytočnú alebo príliš veľkú záťaž na podniky a mali by za následok znížovanie ich konkurencieschopnosti. Okrem celkového zjednodušenia legislatívneho procesu by mali predkladatelia legislatívy prijať čo najrozumiteľnejšiu formu jej obsahu. Vzhľadom na absenciu správnej tvorby legislatívy v počiatočných fázach procesu je potrebné dlhšie konzultovať návrh legislatívy. Medzirezortné pripomienkové konanie (MPK) je krátke pre objektívnu diskusiu o predkladaných návrhoch. Absencia možnosti diskutovať o zásadných rozhodnutiach vyvoláva nestabilitu a spôsobuje nekvalitu legislatívneho a regulačného prostredia.

Európska rada zdôrazňuje, že **zniženie administratívneho zaťaženia** je dôležitým prvkom posilnenia európskeho hospodárstva, hlavne pokiaľ ide o jeho **vplyv na malé a stredné podnikanie** (MSP). Administratívne náklady sú náklady vynaložené podnikom na plnenie jeho právnych povinností spočívajúcich v poskytovaní informácií o svojej aktivite, alebo produkcii (výkone). Prítom je dôležité rozlišovať medzi informáciami, ktoré podniky musia poskytovať a informáciami vypracovanými bez právneho a logického opodstatnenia. **Akčný plán pre zníženie administratívnej záťaže v EÚ** popisuje, ako bude informačná povinnosť (IP) identifikovaná, meraná a znižovaná. Na základe merania administratívnych nákladov, vykonaného v intenciách akčného plánu sa rozhodne, ktoré náklady súvisia so zbytočnými aktivitami a navrhne sa ich následné zníženie resp. odstránenie. Úspech predmetnej stratégie závisí od širokej podpory a spolupráce členských štátov a ďalších európskych inštitúcií. Zámerom akčného plánu je znížiť administratívne prekážky pre podnikateľov a priniesť značné zlepšenie pre spotrebiteľov, ktoré by sa malo prejavíť v nižších cenách.

Skôr, ako bude možné na Slovensku pristúpiť k implementácii systematického úsilia zameraného na znižovanie administratívneho zaťaženia je potrebné zistiť, odkiaľ záťaž prichádza a akým spôsobom ju bude možné znížiť/odstrániť. Znižovaniu administratívneho zaťaženia predchádza jeho kvantifikácia. Je v samotnom záujme vlády SR prijať a implementovať systematický prístup k problematike administratívneho zaťaženia podnikateľov a preto podporuje prijatie **Akčného plánu pre znížovanie administratívnej záťaže v EÚ**. Predbežné prieskumy ukázali, že slovenskí podnikatelia aktívne vyjadrujú svoj názor na úroveň prijímanej legislatívy a podieľajú sa na vytváraní lepšieho podnikateľského prostredia. Predmetná agenda bude presadzovaná na všetkých úrovniach štátnej správy tak, aby v roku 2009 mohla SR predložiť relevantné informácie a jasne stanoviť reálny cieľ, o koľko percent zníži do roku 2012 administratívnu záťaž na národnej úrovni.

Ministerstvo hospodárstva SR v spolupráci s podnikateľským sektorom pripravuje **Akčný plán na znižovanie administratívne záťaže v SR**. Očakáva sa, že predkladaný materiál bude mať pozitívny finančný, ekonomický, environmentálny vplyv na zamestnanosť a podnikateľské prostredie. Konkrétne dôsledky plnenia záväzkov v jednotlivých oblastiach budú vypracované príslušnými rezortmi. Úloha zmapovať legislatívu, inštitucionálne zabezpečiť agendu a rozpracovať ju do konkrétnych opatrení bude súčasťou uznesenia predkladaného materiálu. Podľa zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy je Ministerstvo hospodárstva SR ústredným orgánom štátnej správy o. i. aj pre stratégiu tvorby podnikateľského prostredia a podporu podnikateľského prostredia. Z uvedeného dôvodu možno Ministerstvo hospodárstva SR považovať za ten ústredný orgán štátnej správy, ktorý by mal koordinovať celý proces znižovania administratívneho zaťaženia podnikania (a proces lepšej regulácie všeobecne). Už dnes existuje v rámci organizačnej štruktúry Ministerstva hospodárstva SR oddelenie malého a stredného podnikania a lepšej regulácie.

Ďalším plánovaným opatrením v tejto oblasti je zabezpečiť vznik jednotných kontaktných miest, ktoré významne uľahčia úplné registračné a preregistračné povinnosti (teda aj registrácie do poisťných systémov, u správcu dane a pod.) pre podnikateľov (a to nielen podľa živnostenského zákona, ale aj iných individuálnych legislatívnych noriem), pričom sa bude klásť zvýšený dôraz na maximálne využívanie elektronickej komunikácie.

2.2.2 Vytvorenie lepších podmienok pre inovácie a vyššie investície do vedy a výskumu

Členské štáty EÚ sú odhodlané zlepšiť rámcové podmienky pre inovácie, ktorými sú napr. konkurenčné trhy, a mobilizovať ďalšie zdroje na výskum, vývoj a inovácie. Európska rada opakovane zdôraznila aké je dôležité, aby sa do roku 2010 dosiahli výdavky na výskum vo výške 3 % HDP. Zdôraznila potrebu optimalizovať synergiu programov Spoločenstva, zlepšiť transformáciu výsledkov výskumu na inovačné výrobky a služby a zabezpečiť náležitú výmenu poznatkov medzi všetkými partnermi. Zároveň vyzýva Európsku komisiu, aby predložila odporúčania týkajúce sa usmernenia spolupráce a prenosu technológií medzi verejným výskumom a priemyslom a aby prioritne predložila svoje stratégie pre práva duševného vlastníctva a patenty.

Európska rada vyzýva Európsku komisiu a členské štáty, aby presadzovali realizáciu stratégie inovačnej politiky. Investície do budúcich technológií považuje za podstatný príspevok k zabezpečeniu konkurencieschopnosti Európy na vedúcich trhoch. V tejto súvislosti vyzýva Európsku komisiu, aby predložila návrhy spoločných technologických iniciatív vo vybraných odvetviach strategického významu a návrhy iniciatív založených na článku 169. Ich cieľom je zabezpečiť účasť Spoločenstva na programoch výskumu a technického rozvoja realizovaných viacerými členskými štátmi tak, aby sa v roku 2007 mohli začať tie z oboch druhov iniciatív, ktoré najviac pokročili. Európska rada podčiarkuje kľúčový význam špičkových ľudských zdrojov a posilnenia migrácie odborníkov. Očakáva sa, že dôležitú úlohu v tomto smere zohrá nedávno zriadená **Európska rada pre výskum**.

V záujme **mobilizácie ďalších zdrojov pre výskum** Ministerstvo školstva SR v súčasnosti pripravuje **Dlhodobý zámer štátnej vednej a technickej politiky**, v ktorom budú predložené na schválenie ďalšie nástroje a opatrenia na podporu investovania do výskumu a vývoja. Opatrenia sa budú týkať tak výdavkov štátneho rozpočtu (každoročný nárast výdavkov na výskum a vývoj tak, aby bol splnený stanovený cieľ), ako aj podpory podnikateľského sektora za účelom vyššieho investovania podnikateľského sektora do výskumu a vývoja. Slovenská republika bude podporovať slovenské subjekty, aby z prostriedkov štrukturálnych fondov bolo využité čo najvyšší objem finančných prostriedkov.

Zároveň vláda SR schválila program Agentúry na podporu výskumu a vývoja pod názvom **Podpora prípravy projektov 7. rámcového programu výskumu a vývoja**, ktorého cieľom je podporovať medzinárodnú vedecko-technickú spoluprácu a uľahčiť čerpanie finančných zdrojov EÚ na výskum a vývoj.

Úlohou Slovenskej republiky v oblasti vedy a techniky je **presmerovať výdavky štátneho rozpočtu** tak, aby sa objem výdavkov na výskum a vývoj každoročne zvyšoval. Slovenská republika vychádzajúc zo svojich špecifických podmienok modifikovala zámer Európskej únie v tejto oblasti, ktorá si vytýčila za cieľ, aby v roku 2010 výdavky spoločenstva na výskum a vývoj dosiahli úroveň 3 % HDP. V programovom vyhlásení vlády SR sa vláda SR zaviazala každoročne zvyšovať výdavky na výskum a vývoj takým tempom, aby v roku 2010 dosiahli úroveň **0,8 % HDP**.

V pripravovanom **Dlhodobom zámere štátnej vednej a technickej politiky** (Schválenom Radou vlády SR pre vedu a techniku 29.3.2007) sa osobitná pozornosť venuje aj **oblasti ľudských zdrojov pre výskum a vývoj**. Disponibilné ľudské zdroje sú základným predpokladom rozvoja vedy a techniky, sú nevyhnutným predpokladom pre zvýšenie konkurencieschopnosti slovenskej ekonomiky a rýchlejšiu modernizáciu celej spoločnosti a v konečnom dôsledku sú nevyhnutnou podmienkou pre úspešný rozvoj vedomostnej spoločnosti v plnom rozsahu. Preto bude dôležité vytvoriť otvorený a udržateľný európsky trh práce a zabezpečiť dostačujúce a vysokovzdelané ľudské zdroje vo výskume a vývoji. Okrem rozvoja slovenského vzdelávacieho systému je v materiále osobitná pozornosť venovaná aj podpore zapojenia slovenských organizácií výskumu a vývoja do systému študijných, výskumných a inovačných činností **Európskeho technologického inštitútu**, ktorý sa v súčasnej dobe pripravuje.

V záujme zabezpečenia dostatku kvalifikovaných ľudských zdrojov v systéme vedy a techniky dlhodobý zámer prezentuje opatrenie, ktorého cieľom je zvýšiť záujem mladých ľudí pracovať vo výskume a vývoji. To znamená, že bude potrebné usmerniť záujem potenciálnych zamestnancov výskumu a vývoja už v rámci výchovy a vzdelávania na základnej škole, pokračovať v motivácii na všetkých typoch stredných a vysokých škôl a následne zabezpečiť takto vychovaným zamestnancom výskumu a vývoja celoživotné vzdelávanie. Zabezpečenie vzdelávania a prípravy žiakov na profesionálnu kariéru vo výskume a vývoji bude klásť nároky

predovšetkým na rozvoj regionálneho školstva, ktorého úlohou bude zatriktívniť a sprístupniť žiakom vedu a techniku a stimulovať ich pre pôsobenie v tejto oblasti.

Ďalším cieľom v oblasti ľudských zdrojov bude zvýšiť motiváciu výskumno-vývojových pracovníkov zamestnaných v zahraničí vrátiť sa späť na Slovensko a pracovať v slovenských organizáciách výskumu a vývoja. Preto bude dôležité vytvoriť **system reintegrácie**, ktorý pomôže mladým výskumným pracovníkom, vracajúcim sa zo stážových pobytov v zahraničí, umiestniť sa v štruktúrach slovenského výskumu a vývoja.

Ďalším zámerom prezentovaným v dlhodobom zámere je zabezpečiť permanentný kvalifikačný odborný rast zamestnancov výskumu a vývoja. To si vyžaduje vytvoriť **system zvyšovania kvalifikácie zamestnancov výskumu a vývoja**, ktorý im umožní dosiahnuť predpísané kvalifikačné stupne.

Zámer podporovať mobilitu slovenských zamestnancov výskumu a vývoja v rámci EÚ a aj v rámci sektorov výskumu a vývoja SR prostredníctvom zavedenia nových informačných prostriedkov o mobilitách ponúkaných zamestnancom výskumu a vývoja, sa bude na národnej úrovni realizovať aj zavedením **centrálneho informačného portálu pre vedu** do používania.

Zásadným odporúčaním EK je skompletizovať **rozvoj koherentnej národnej výskumno-vývojovej stratégie**. Ministerstvo školstva SR bude realizovať túto úlohu prípravou zásad návrhu zákona č.172/2005 Z. z. o organizácii štátnej podpory výskumu a vývoja a následnou prípravou návrhu novelizácie cit. zákona. Zásady návrhu zákona o organizácii štátnej podpory výskumu a vývoja budú schválené v porade vedenia ministerstva školstva v júni 2007. V súčasnosti prebiehajú diskusie a konzultácie s relevantnými rezortmi. Na základe schválených zásad návrhu zákona o organizácii štátnej podpory výskumu a vývoja bude vypracovaný návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č.172/2005 Z. z. o organizácii štátnej podpory výskumu a vývoja. Predložením návrhu novelizácie cit. zákona na rokovanie vlády SR a Národnej rady SR a jeho schválením bude odporúčanie splnené. Predpokladaný termín predloženia návrhu novelizácie zákona je november 2007.

V záujme **posilnenia inovácie, výskumu a vzdelávania** vláda SR dňa 13.4.2007 prijala **Návrh Inovačnej stratégie SR na roky 2007-2013** a uložila ministromi hospodárstva SR v spolupráci s podpredsedom vlády SR a ministrom školstva SR a ministrom výstavby a regionálneho rozvoja vypracovať **Projekt inovačnej stratégie SR na roky 2007-2013** a predložiť ho na rokovanie Komisie pre vedomostnú spoločnosť a následne na rokovanie vlády SR. Cieľom stratégie je vytvoriť národný inovačný systém, ktorý bude obsahovať i regionálne inovačné štruktúry (inkubátory, inovačné centrá, schémy, poradenské centrá a ďalšie elementy), ktoré vytvoria základnú štruktúru smerujúcu k trvalej udržateľnosti rozvoja Slovenskej republiky na báze znalostí. Prírastok hrubého domáceho produktu by mal byť v cieľovom roku 2013 zabezpečený inováciami vo výške 25 % (v súčasnej dobe sa podieľajú na prírastku hrubého domáceho produktu asi 8 %). Predpokladá sa, že viac ako 50 % podnikov priemyslu a služieb, najmä malých a stredných podnikov, bude mať inovatívny charakter, zlepši sa ich konkurencieschopnosť a vyše 5 % námetov na podnikové inovácie bude pochádzať zo zdrojov vysokoškolského výskumu, rezortného výskumu a SAV (v súčasnosti je podiel námetov na inovácie z univerzitného a akademického prostredia menší ako 1 %). Z uvedeného je zrejmé, že nové opatrenia v rámci priority veda, výskum a inovácie smerujú predovšetkým do účinnej podpory podnikateľských aktivít v oblasti vývoja a inovácií so zvláštnym dôrazom na zvyšovanie účasti malého a stredného podnikania.

Rozhodnutím ministra hospodárstva SR nebude vytvorená nová agentúra na podporu rozvoja inovácií, ale v súčasnosti prebieha transformácia existujúcej agentúry SEA (Slovenská energetická agentúra) na **SIEA - Slovenská inovačná a energetická agentúra**, čím sa zabezpečí základný predpoklad pre vytvorenie strešného orgánu pre podporu a rozvoj inovácií. V oblasti implementácie stratégie inovačnej politiky EÚ Ministerstvo hospodárstva SR na základe plánu úloh vlády SR na rok 2007 predloží na rokovanie vlády SR do 31.10.2007 **Inovačnú politiku SR na roky 2008 – 2010**, v ktorej budú rozpracované úlohy definované v dokumente EK s prihliadnutím na národné špecifiká SR. Ďalšie úlohy v oblasti inovácií vyplývajúce z NRP sú v štádiu riešenia. Na prípravu **Návrhu zákona o inováciách** je vytvorená expertná skupina pozostávajúca z odborníkov zo súkromného aj štátneho sektora, ako aj zo zástupcov vedeckej a akademickej obce. Plánovaný termín dokončenia právnej normy je koniec tretieho štvrtroka 2007.

2.2.3 Informatizácia spoločnosti

Slovenská republika by sa v oblasti informatizácie spoločnosti podľa odporúčaní Európskej komisie mala v ďalšom období sústrediť na zvýšenie úsilia v rozvoji infraštruktúry IKT resp. na zvýšenie úsilia v rozvoji infraštruktúry IKT predovšetkým v oblasti širokopásmového rozmiestnenia internetu

Dokumenty a opatrenia, ktoré Slovenská republika v tejto oblasti prijme, budú nadväzovať na **Stratégiu informatizácie spoločnosti Slovenska**, ktorá bola schválená v roku 2004 a sústreďuje sa na zavádzanie moderných, konkurencieschopných, verejných e-služieb, vytváranie a sprístupňovanie užitočného digitálneho obsahu a v neposlednom rade na rozvoj infraštruktúry IKT a na **Cestovnú mapu zavádzania služieb eGovernment**, ktorá bola schválená v roku 2005 po nadobudnutí platnosti právneho rámca regulujúceho rozvoj informačného systému verejnej správy. Ide najmä o

- **Cestovnú mapu pre samosprávy**, ktorá má zabezpečiť riadenie verejných služieb na centrálnej úrovni, kde doteraz absentuje prepojenie regionálnych centrálnych informačných systémov.
- **Zákon o elektronickej verejnej správe a registroch verejnej správy**, od ktorého sa očakáva vytvorenie rámca a definovanie podmienok pre všeobecný elektronický prístup k základným verejným službám s navzájom prepojenými registrami verejnej správy a umožnenie úplnej elektronickej výmeny údajov medzi občanmi, verejným a súkromným sektorom. Vysoký dôraz sa kladie na posilnenie informačnej bezpečnosti a ochranu osobných údajov, vzájomné prepojenie registrov jednotlivých inštitúcií verejnej správy a poskytovanie kvalitných služieb v reálnom čase (on-line).
- **Koncepciu podpory širokopásmového rozmiestnenia internetu**, ktorá sa bude venovať priamo mape rozmiestnenia lokálnych sietí širokopásmového internetu a jeho využitiu v regiónoch SR. Táto oblasť sa bude riadiť aj prostredníctvom **Operačného programu Informatizácia spoločnosti (OPIS)** na roky 2007-2013, ktorý bol schválený vládou SR v decembri 2006. V rámci **priority – Zvýšenie prístupnosti k širokopásmovému internetu** budú projekty zamerané na podporu rozvoja metropolitných optických sietí, sietí regionálneho a lokálneho významu a na stimulovanie dopytu užívateľov po širokopásmovom pripojení.

Opatrenie **Rozvoj a podpora trvalo udržateľného využívania infraštruktúry širokopásmového prístupu** sa bude realizovať prostredníctvom nasledujúcich **rámcových aktivít**:

- zavádzanie, rozvoj a prevádzka moderných sieťových platforiem zabezpečujúcich komunikáciu systémov štátnej správy v rozsahu potrebnom pre rozvoj eGovernmentu,
- rozvoj regionálnych a lokálnych širokopásmových sietí v oblastiach neatraktívnych pre komerčných prevádzkovateľov a to
  - rozvoj prístupových širokopásmových sietí – metalických a bezdrôtových,
  - rozvoj metropolitných optických sietí,
  - rozvoj optických prístupových širokopásmových sietí FTTx.

Rozvoj infraštruktúry IKT v oblasti širokopásmového rozmiestnenia internetu je predmetom viacerých nasledujúcich úloh:

- **Program elektronizácie knižníc** je zameraný na budovanie národných digitálnych knižníc pre vedu, výskum, techniku a vzdelávanie a systémov elektronického publikovania. Jeho realizáciou sa zlepši prístup obyvateľov a podnikateľov Slovenska k odborným informáciám.
- **Projekt internetizácie verejných knižníc II. etapa** zabezpečí pripojenie verejných vedeckých, mestských a obecných knižníc na internet, čím sa sprístupní a otvorí tento obrovský zdroj informácií a vedomostí širokej verejnosti. Zároveň sa vytvorí moderná a lacná alternatívna sieť niekoľkých tisícok verejných prístupových miest na internet po celom Slovensku. Budovanie národných digitálnych knižníc pre vedu, výskum, techniku a vzdelávanie a systémov elektronického publikovania zároveň zlepši prístup obyvateľov Slovenskej republiky k odborným informáciám.
- Využívanie IKT podporuje projekt **Internet pre všetkých**, ktorý je zameraný na zvýšenie penetrácie vysokorýchlostného prístupu na internet a na zvyšovanie informačnej gramotnosti mladých ľudí formou štátnej dotácie.

2.2.4 Kvalitná fyzická infraštruktúra a služby v sieťových odvetviach

Hlavným cieľom MDPT SR je realizovať takú dopravnú, telekomunikačnú a poštovú politiku, ktorá zvýši konkurencieschopnosť slovenskej ekonomiky, zabezpečí sociálny rozvoj spoločnosti a umožní odstraňovanie regionálnych disparít. Tento zámer podporuje dosiahnutie cieľov národnej lisabonskej stratégie a je primeraný

významu, aký sa na úrovni EÚ začína tomuto sektoru pripisovať z hľadiska jeho významu pri plnení lisabonských priorít. Realizácia cieľov dopravnej politiky SR je založená na troch prioritách:

- zabezpečiť modernizáciu a rozvoj dopravnej infraštruktúry,
- zvýšiť konkurenčné prostredie v oblasti dopravy, pošt a telekomunikácií,
- zvýšiť bezpečnosť a zabezpečiť sociálne, ekologicky prijateľné a bezpečné podmienky dopravy.

Tieto priority vychádzajú z tézy, že rozvinutá a po technickej i kvalitatívnej stránke vyhovujúca dopravná infraštruktúra je základným predpokladom fungovania ekonomiky každého štátu. Dostupnosť regiónov k transeurópskym dopravným sieťam a dostatočná úroveň vybavenosti územia vnútroštátnymi dopravnými koridorami priamo pôsobí na rozvoj ekonomických aktivít štátu a napomáha aj pri odstraňovaní regionálnych disparít medzi jednotlivými regiónmi. Jednou zo základných úloh rezortu je preto zabezpečiť proporcionálny rozvoj dopravnej infraštruktúry.

Prioritou dopravnej politiky je preto je **urýchliť tempo výstavby diaľnic a rýchlostných ciest** predovšetkým zabezpečením dostatočných zdrojov na ich financovanie, zefektívnením využívania týchto zdrojov a urýchlením prípravy výstavby diaľnic a ciest. Prioritnou úlohou je najmä dobudovanie diaľnice D1 z Bratislavy do Košíc do roku 2013, v najbližšom období sa začne s budovaním úsekov D1 Sverepec – Vrtižer a R1 Žarnovica – Šášovské Podhradie.

Ďalšie investície do infraštruktúry si vyžiada zavedenie elektronického systému vyberania mýta na diaľniciach, rýchlostných cestách a na vybraných cestách I. triedy v roku 2009. Tento systém okrem investícií podporí aj environmentálne prijateľnejšie druhy dopravy znížením nepriaznivých vplyvov dopravy na životné prostredie. V prípade, že sa preukáže efektívnosť výstavby dopravnej infraštruktúry prostredníctvom verejno-súkromných partnerstiev (hodnota za peniaze), do realizácie tejto infraštruktúry sa zapojí súkromný sektor s využitím súkromných zdrojov financovania. V súčasnosti sa analyzuje možnosť financovania výstavby pilotného projektu úseku D1 Lietavská Lúčka – Turany (29,5 km).

Cieľom budovania a modernizácie **železničnej infraštruktúry** je jej zapojenie do transeurópskych dopravných sietí a zvýšenie podielu železničnej dopravy (osobnej a nákladnej) na trhu. V tejto súvislosti je prioritou modernizácia koridoru Bratislava – Žilina – Košice a koridoru Žilina – Skalité – hraničné prepojenie s Poľskom. V rámci podpory z fondov EÚ bol zrealizovaný projekt elektrifikácie 21-kilometrového úseku železničnej trate medzi Zvolenom a Banskou Bystricou, ktorý bol otvorený 11. januára 2007. Jeho modernizácia si vyžiadala viac ako 1,099 miliardy Sk, pričom 75 % bolo hrađené z fondov EÚ.

V období 2007 - 2008 budú paralelne realizované projekty programového obdobia 2004 - 2006 a nového programového obdobia 2007 - 2013.

Prioritu budú mať majú medzinárodné a nadregionálne projekty, predovšetkým budovanie ďalších úsekov diaľnice D1 a rýchlostnej cesty R1¹.

Ďalšie dôležité projekty železničnej dopravy, ktorých cieľom je zabezpečiť **rozvoj fixnej infraštruktúry železničnej dopravy**, t.j. tratí a staníc, zameraný na zlepšenie technického stavu železničnej infraštruktúry modernizáciou staníc, na zvýšenie rýchlosti služieb, na zdokonalenie bezpečnosti a spoľahlivosti a na zníženie vplyvov na životné prostredie. Modernizácia zároveň vytvorí predpoklad zvýšeného využitia nákladnej a osobnej

---

¹ V rokoch 2006-2007 budú sprevádzkované nasledovné úseky diaľnic a rýchlostných ciest:

Diaľnica D1 Vrtižer – Hričovské Podhradie
Diaľnica D2 Bratislava, Lamačská cesta – Staré Grunty
Diaľnica D1 Hričovské Podhradie – Žilina (Strážov)
Privádzáč Žilina (Strážov) – Žilina

V roku 2008 budú ukončené nasledovné úseky diaľnic a rýchlostných ciest:

Diaľnica D1 Važec – Mengusovce
Diaľnica D1 Svinia – Prešov
Diaľnica D1 Privádzáč Poprad – Kežmarok, 1.etapa
Rýchlostná cesta R4 Svidník.

V železničnej doprave majú prioritu traťové úseky - Trnava - Piešťany, Piešťany – Nové Mesto nad Váhom, a zároveň príprava úseku Košice - Liptovský Mikuláš.

železničnej dopravy. Realizácia projektov zameraných na dosiahnutie skrátenia času prepravy bude mať priaznivý dopad na zamestnanosť v regiónoch

V oblasti **telekomunikácií** bude v najbližšom období dôležité zamerať sa na ďalší rozvoj súťaže na trhu, a to nadväzne na proces uvoľnenia účastníckych vedení a na podporu rastu nových technológií, hlavne pre oblasť digitálneho vysielania a širokopásmového prístupu.

V oblasti **digitálneho TV a rozhlasového vysielania** je potrebné dosiahnuť dynamické naštartovanie procesu prechodu z analógového na digitálne TV vysielanie tak, aby na čo najkratší čas bola obmedzená finančne náročná paralelná analógovo-digitálna prevádzka TV vysielania. Cieľom je ukončiť analógové vysielanie najneskôr do 31. 12. 2012 v súlade s požiadavkami Európskej komisie.

V oblasti širokopásmového prístupu je potrebné sústrediť sa na jeho rozvoj, a to podporovaním rozvoja súťaže, hospodárnym využívaním frekvenčného spektra a budovaním rýchlostných širokopásmových sietí aj vo vidieckych regiónoch.

Galileo je prvým európskym vesmírnym programom pre svetovú radionavigačnú a lokalizačnú družicovú infraštruktúru na civilné účely. Pri MDPT SR pracuje medzirezortná komisia pre koordináciu na zabezpečenie podpory, poskytovania a používania systému Galileo a príslušných aplikácií. Komisia prerokováva i zásadné otázky koordinácie postupu a účasti SR na tomto projekte. MDPT SR zastupuje SR v správnej rade Európskeho úradu pre dohľad nad GNSS a v pracovnej skupine Rady EÚ Intermodálne otázky a siete.

Konkrétne úlohy na rok 2007:

Názov úlohy	Termín do vlády	Spolupr. rezort
Priebežné vyhodnotenie plnenia Národnej stratégie pre širokopásmový prístup v Slovenskej republike za rok 2006	30. apríl 2007	
Priebežné vyhodnotenie plnenia Národnej politiky pre elektronické komunikácie za rok 2006	30. apríl 2007	
Priebežné vyhodnotenie plnenia Politiky využívania frekvenčného spektra na širokopásmový prístup	30. jún 2007	
Návrh zmien Národnej tabuľky frekvenčného spektra	júl 2007	MO SR, MV SR, SIS, TÚ SR
Priebežné vyhodnotenie plnenia Stratégie prechodu z analógového na digitálne pozemské televízne vysielanie v SR	31. december 2007	
Spôsob riešenia a bližšia kvantifikácia rozsahu finančnej podpory zo strany štátu v procese zavádzania digitálneho vysielania vo vzťahu k obyvateľom a k verejnoprávnym médiám	31. december 2007	MPSVaR SR
Koncepcia a zameranie informačnej kampane vo vzťahu k digitalizácii televízneho a rozhlasového vysielania	31. december 2007	

V súlade so stratégiou EÚ sa SR pripravuje na úplnú liberalizáciu poštových služieb, čo by mohlo priniesť zvýšenie kvality poštových služieb v dôsledku zvýšenej konkurencie v tejto oblasti. V roku 2007 pokračuje príprava na úplné otvorenie trhu s poštovými službami. Prebiehajú rokovania spojené s procesom schvaľovania návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 97/67/ES, týkajúca sa úplného dokončenia vnútorného trhu poštových služieb Spoločenstva, a to v rámci Európskeho parlamentu ako aj Európskej rady. V roku 2008 bude MDPT SR pripravovať regulačný model, na základe ktorého bude po schválení zabezpečovaná transpozícia uvedenej smernice.

2.2.5 Rozvoj udržateľnej integrovanej európskej energetickej politiky

Slovenská republika uvítala detailné rozpracovanie návrhov opatrení energetickej politiky EÚ a v súlade so závermi ER sa zúčastňuje na tvorbe budúcej **Európskej energetickej politiky**, spolupracuje s ostatnými členskými štátmi a aktívne prezentuje svoje stanoviská na zasadnutiach Pracovnej skupiny pre energetiku. Uznesením vlády SR č. 349/2007 bolo ministromi hospodárstva SR uložené analyzovať závery v tejto časti vrátane prílohy I. , rozpracovať ich do konkrétnych opatrení a predložiť na rokovanie vlády SR do 30.9. 2007.

Slovenská republika podporuje prioritné oblasti, ktoré potvrdila jarná Európska rada 2006, osobitne požiadavku na vytvorenie energetickej politiky pre Európu, ktorá zabezpečí vyvážené plnenie troch cieľov: energetickej bezpečnosti, konkurencieschopnosti a trvalej udržateľnosti v oblasti životného prostredia, ako aj zdôraznenie potreby rozvoja obnoviteľných zdrojov energie

Zabezpečenie ďalšieho rozvoja vnútorného trhu s energiami predpokladá existenciu stabilného transparentného regulačného rámca s dlhodobou garanciou, ktorý uľahčí potrebné investície a zabezpečí skutočnú hospodársku súťaž s jej výhodami pre spotrebiteľov a zvýšenú bezpečnosť dodávok diverzifikáciou dodávateľov. Podľa názoru Slovenska je zintenzívnenie spolupráce národných regulátorov a zabezpečenie ich nezávislosti od regulovaných spoločností správnym krokom týmto smerom. Slovensko podporuje harmonizáciu právomocí národných regulátorov a ich posilnenie smerom k medzihraničným otázkam. Rozšírenie spolupráce v rámci súčasnej štruktúry Skupiny európskych regulátorov pre elektrinu a plyn (ERGEG - European Regulators' Group for Electricity and Gas) považuje za vhodné inštitucionálne riešenie, ktoré by malo eliminovať potrebu vytvoriť novú inštitúciu na európskej úrovni a zároveň by umožnilo lepšie zohľadniť znalosti regionálnych podmienok. Rovnako dôležitá bude lepšia spolupráca operátorov prenosových sústav na európskej úrovni pri riešení problémov cezhraničného obchodu, harmonizácia štandardov a koordinácia plánovania.

2.2.6 Rozvoj udržateľnej integrovanej európskej environmentálnej politiky

Slovenská republika je stotožnená s prioritami Európskej rady zameranými na podporu šírenia ekologických inovácií a environmentálnych technológií, na vypracovanie ďalších riešení pri uplatňovaní Kjótskeho protokolu, rešpektuje požiadavky na zastavenie úbytku biodiverzity do roku 2010, preskúmanie osobitných opatrení na dosiahnutie udržateľných modelov spotreby a výroby, na posilnenie ekologického verejného obstarávania, ako aj na preskúmanie reformy dotácií, ktoré majú podstatný negatívny vplyv na životné prostredie. Uvedené priority považuje z hľadiska potrieb environmentálnej politiky v Slovenskej republike za pozitívny prínos.

2.3 Posilnenie vnútorného trhu a európskej konkurencieschopnosti

Slovenská republika pripravuje v oblasti vnútorného trhu transpozíciu **smernice EP a Rady č. 2006/123/ES o službách na vnútrnom trhu**, ktorá nadobudla účinnosť dňa 28. decembra 2006. Smernicu majú členské štáty transponovať do svojej národnej legislatívy do roku 2009. Slovensko spracovalo screening národnej legislatívy a prehodnotilo možné bariéry pri poskytovaní služieb, ktoré sú v rozpore s požiadavkami vyplývajúcimi zo smernice o službách na vnútrnom trhu. Smernica bude do slovenského právneho poriadku transponovaná prostredníctvom rámcového zákona o službách a novelizáciou mnohých ďalších zákonov.

Prioritou spoločnej obchodnej politiky EÚ zostáva **princíp multilateralizmu - WTO musí zostať v centre medzinárodných snáh o liberalizáciu obchodu**. Preto je potrebné obnoviť a úspešne zavrieť mnohostranné rokovania WTO v rámci tzv. „Rozvojovej agendy z Dohy (DDA)“. Slovensko podporuje ponechanie termínu (rok 2007) pre dokončenie negociácií v rámci Doha. Paralelne s multilaterálnymi pravidlami WTO sú v obchodnej politike potrebné ďalšie mechanizmy pre zabezpečenie konkurencieschopnosti a oprávnených záujmov našich firiem, ktoré sa budú uplatňovať najmä voči našim najväčším obchodným partnerom. Tieto mechanizmy by sa mali týkať predovšetkým odstraňovania obchodných prekážok, vynútiteľnosti práv duševného vlastníctva, verejného obstarávania, investícií a domácich podpôr. Kľúčovým nástrojom týchto snažení by mali byť dohody o voľnom obchode, ktoré sú kompatibilné s pravidlami WTO. V tejto súvislosti Slovensko podporuje skoré začatie rokovaní o takýchto dohodách s krajinami ASEAN-u, Indiou a Južnou Kóreou a po pristúpení do WTO aj s Ruskom a Ukrajinou. Zároveň je potrebné prehlbovať liberalizáciu obchodu s tými krajinami, s ktorými už EÚ uzavrela preferenčné obchodné dohody.

3 Aktualizácia makroekonomického rámca

3.1 Základné ciele a princípy

Hlavným cieľom hospodárskej politiky je dosiahnuť vysoký a dlhodobu udržateľný rast ekonomiky, ktorý prispeje k rýchlejšiemu rastu životnej úrovne obyvateľov Slovenska.

Ciele Slovenska v oblasti fiškálnej a menovej politiky prezentované v Konvergenčnom programe Slovenska zostávajú naďalej aktuálne a ďalší vývoj bude podrobnejšie popísaný v aktualizácii programu na jeseň tohto roka. Na tomto mieste sú preto prezentované len **hlavné ciele so zdôraznením kontinuity v ich plnení.**

Najdôležitejším a jednoznačným cieľom *fiškálnej* politiky SR je dosiahnutie dlhodobej udržateľnosti verejných financií, predovšetkým v súvislosti s očakávanými dopadmi starnutia populácie. V rámci procesu pokračujúcej integrácie do Európskej menovej únie je najbližším cieľom splnenie maastrichtských kritérií v hospodárení verejnej správy v roku 2007. Prvým konkrétnym cieľom je znížiť deficit verejnej správy v roku 2007 na úroveň pod 3 % HDP vrátane nákladov na zavedenie druhého piliera dôchodkového systému a splniť tak kritérium pre vstup do eurozóny. Druhým základným cieľom je do roku 2010 znížiť cyklicky upravený deficit verejnej správy očistený o jednorazové efekty na úroveň 0,9 % HDP. Táto hodnota je v súlade s rozpätím, ktoré je Európskou komisiou odporúčané Slovensku pre stanovenie strednodobého cieľa v rámci revidovaného Paktu stability a rastu, kde sa hovorí o deficite na úrovni do 1 % HDP v krajinách s vysokým hospodárskym rastom a relatívne nízkou úrovňou verejného dlhu. V praxi to znamená okrem uskutočnenia a udržania štrukturálnych reforiem v oblasti penzií a zdravotníctva aj to, že koncom tohto desaťročia by mala mať SR približne vyrovnanú štrukturálnu bilanciu verejných financií. Uskutočnenie tejto stratégie cez spomínané dva vzájomne prepojené piliere – štrukturálne reformy a zníženie verejného dlhu – by mali Slovensko včas pripraviť na negatívne následky starnúcej populácie v budúcnosti.

Vláda, ktorá vzišla z parlamentných volieb v júni 2006, pripravila svoj prvý viacročný rozpočet na roky 2007 – 2009, schválený Národnou radou, v riadnom termíne do konca roka 2006. Vládou deklarované princípy, vychádzajúce z programového vyhlásenia vlády, boli do schváleného rozpočtu verejnej správy už premietnuté. Vláda potvrdila svoj záväzok pokračovať v integračných snahách Slovenska a pripravila rozpočet, ktorý predpokladá zníženie deficitu verejnej správy v roku 2007 na úroveň 2,9 % HDP vrátane nákladov na zavedenie druhého piliera dôchodkového systému, čím sa splní maastrichtské kritérium deficitu. Tento zásadný fiškálny cieľ formulovala už predchádzajúca vláda a nová vláda sa s ním plne stotožnila. Zároveň však bol rozpočet zostavený v duchu vládneho programového vyhlásenia, čo znamená, že vláda sa opatreniami na strane príjmov a výdavkov verejnej správy snaží urobiť ekonomický systém viac solidárnejším a sociálne spravodlivejším. Zosúladenie obidvoch základných princípov aktuálneho rozpočtu verejnej správy si zároveň vyžiadalo adekvátne opatrenia, ktoré kompenzovali dopad návrhov na rast výdavkov a zníženie príjmov. Základný rámec rozpočtu určený deficitom verejnej správy na úrovni 2,9 % HDP však musel byť dodržaný.

Medzi hlavné opatrenia vlády na strane príjmov patrí postupné znižovanie základnej odpočítateľnej položky u dani z príjmov fyzických osôb pre vyššie príjmové skupiny. Cieľom opatrenia bolo dosiahnuť vyššiu progresivitu zdanenia týchto skupín. Rovná daň na úrovni 19 % zostáva naďalej zachovaná. Druhou podstatnou zmenou bolo zavedenie zníženej sadzby DPH na lieky a vybrané zdravotnícke pomôcky na úrovni 10 % (v období od roku 2004 do konca roku 2006 bola na Slovensku jednotná sadzba DPH na úrovni 19 %). V rámci spomínaných opatrení už vláda uskutočnila niekoľko opatrení aj v sociálnej oblasti, ktorých snahou je podporiť nízkopríjmové skupiny obyvateľstva. Ide najmä o zvýšenie príjmov rodín s deťmi (výrazné zvýšenie príspevku pri narodení prvého dieťaťa), zavedenie bonifikácie hypotekárnych úverov pre nízkopríjmových mladých ľudí a zrušenie poplatkov občanov v zdravotníctve

3.2 Súčasná situácia a strednodobá prognóza

Vývoj ekonomických a finančných indikátorov v roku 2006 jednoznačne potvrdzuje doterajšie očakávania o pozitívnom smerovaní ekonomiky SR vo všetkých dôležitých oblastiach a o **vytváraní silných základov pre prosperitu a stabilný rast ekonomiky SR na relatívne vysokej úrovni aj v strednodobom horizonte.**

Makroekonomický vývoj už teraz priamo preukazuje markantný pokrok najmä v dvoch oblastiach zo štyroch priorit NPR: v oblasti zamestnanosti a podnikateľského prostredia.

Dobré podmienky pre pozitívny vývoj SR vytvára tak vlastná hospodárska politika vlády, ako aj oživovanie ekonomík dôležitých obchodných partnerov a pretrvávajúci zvýšený záujem zahraničných investorov smerujúci najmä do rozvoja automobilového a v súčasnosti už aj do rozvoja elektrotechnického priemyslu. Rozvážna makroekonomická politika s harmonicky previazanou fiškálnou a monetárnou politikou vytvára stabilné prostredie pre domáci i zahraničný podnikateľov a pre tvorbu nových pracovných miest. Vnútorne i vonkajšie podmienky, nevyvímajúc prijatie SR do HMÚ a deklarovaný záväzok resp. reálne snahy SR vstúpiť do eurozóny k 1. 1. 2009, tak prispievajú k rastu konkurencieschopnosti slovenskej ekonomiky, založenom na raste potenciálneho produktu – a to tak na raste celkovej produktivity, ako aj zamestnanosti.

V ďalších rokoch sa naďalej očakáva, že stimulom rastu ekonomiky SR bude tak domáci ako aj zahraničný dopyt, pričom v roku 2007 bude k rastu prispievať v prevažnej miere čistý export. Očakáva sa oživenie exportu automobilového priemyslu a slabšie tlaky najmä na investičné dovozy, ktoré doposiaľ reflektovali rozvoj nových výrob, ale aj rast spotreby. Avšak, na vývoj globálnej ekonomiky a následne aj ekonomiky SR negatívne vplýval vysoký rast cien energetických surovín, najmä ropy, pričom tento exogénny faktor zostáva potenciálnym rizikom pre vývoj inflácie v SR aj v nasledujúcich rokoch.

Zvyšujúca sa dôvera a záujem o prácu tak u obyvateľstva, ako aj v podnikovej sfére a taktiež prílev know-how zo zahraničia spoločne stimulujú produkčnú stránku ekonomiky, zvyšujú reálny rast HDP (v roku 2006 rast 8,3 % s očakávaniami na ďalšie roky 8,8 %; 6,8 %; 5,8 %²) a vytvárajú podmienky pre vyšší, avšak neinflačný reálny rast miezd (na úrovni 3,3 % v roku 2006 s očakávaniami na úrovni 3,7 – 4,5 % v ďalších rokoch), zamestnanosti (rast 3,8 % v roku 2006 s očakávaniami 2,9 % a 1,6 %), znižovanie miery nezamestnanosti (pod 11 %) a rast celkovej životnej úrovne obyvateľstva.

Prílev zahraničných investícií, vládne rozvojové programy a fondy EÚ, ako aj relatívne nízke úrokové sadzby a dobré podmienky na trhoch dávajú podnet pre rast investícií (v roku 2006 7,3 % s očakávaniami 9,6 %; a ďalej na úrovniach 8,0 % a 6,0 %) a budovanie základov pre ďalší rast ekonomiky.

Rast disponibilných príjmov obyvateľstva, konkurenčná sieť veľkoobchodov a dobrá prístupnosť tovarov predávaných na splátky ako aj spotrebných úverov umožňujú relatívne vysoký reálny rast súkromnej spotreby na úrovni 6,5 % a neskôr očakávaných 6,0 %.

Vysoký výkon ekonomiky sa pohybuje blízko úrovne potenciálneho produktu, v rokoch 2006 – 2008 dokonca aj mierne nad, avšak nespôsobuje prehriatie ekonomiky. Rast možno považovať za stabilný, **deficit bežného účtu** sa v roku 2006 mierne znížil z 8,6 % na 8,3 % HDP (s jednoznačne pozitívnymi očakávaniami na ďalšie obdobie) a priemerná ročná **miera inflácie** by sa v roku 2007 mala znížiť zo 4,5 % na 2,4 %. Vývoj inflácie v 2006 ovplyvnil rast svetových cien energií a následná úprava regulovaných cien v SR. Predpokladáme, že budúce roky by mali priniesť v tejto oblasti globálnu stabilizáciu, i keď na vyššej úrovni. Inflácia v SR teda nemá dopytový charakter a je pod kontrolou NBS, ktorá sa bude snažiť stlačiť infláciu k jej cieľovým hodnotám a hlavne k predpokladaným hodnotám inflácie v zmysle Maastrichtských kritérií. Rast cien energetických surovín sa viac či menej dotkne väčšiny krajín a ovplyvní aj výšku inflačného kritéria, avšak pre SR znamená vyšší stupeň rizika, pretože ekonomika SR je **ešte energeticky náročná** a aj **ceny energií majú väčšiu váhu v spotrebnom koši**, ako je priemer v EÚ alebo úroveň v krajinách s najnižšou infláciou. Najdôležitejší indikátor makroekonomickej stability v strednodobom a dlhodobom horizonte – **pozícia verejných financií** – tiež indikuje pozitívny vývoj. Vláda jednoznačne potvrdila doterajšie hlavné fiškálne ciele týkajúce sa znižovania deficitu v hospodárení s verejnými financiami a odhodlanie splniť všetky Maastrichtské a ďalšie kritériá v roku 2007 tak, aby k 1. 1. 2009 mohla SR vstúpiť do eurozóny a pokračovať v nezvratnom procese celkovej konvergencie k rozvinutým krajinám EÚ.

Aktualizácia strednodobej makroekonomickej prognózy, ktorá zohľadňuje posledný vývoj dôležitých makroekonomických indikátorov a aktuálne zámery a opatrenia hospodárskej politiky vlády, poskytujú nasledujúce kvantitatívne charakteristiky uvádzaných očakávaných trendov:

---

² Uvedené čísla odzrkadľujú prognózy MFSR z júna 2007.

Prognóza vybraných indikátorov vývoja ekonomiky SR

jún 2007

Ukazovateľ	m.j.	história					prognóza				
		2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	
HDP; v bežných cenách	mld. Sk	1 111,5	1 212,7	1 355,3	1 471,1	1 636,3	1 822,5	1 988,5	2 142,2	2 289,7	
reálny rast	%	4,1	4,2	5,4	6,0	8,3	8,8	6,8	5,8	5,0	
konečná spotreba domácností; reálny rast	%	5,2	0,2	4,2	7,0	6,1	6,5	6,0	4,7	4,1	
nominálny rast	%	8,7	6,9	11,8	9,8	11,6	8,9	8,2	7,3	6,6	
priem. mesačná mzda za hospodárstvo - nomin. rast	%	9,3	6,3	10,2	9,2	8,0	7,0	6,6	6,2	6,3	
- reál. rast	%	5,8	-2,0	2,5	6,3	3,3	4,5	4,5	3,7	3,8	
priemerný rast zamestnanosti, podľa VZPS	%	0,2	1,8	0,3	2,1	3,8	2,9	1,6	1,0	0,8	
podľa evid.disp.počtu	%	0,1	0,8	0,3	2,2	2,2	2,3	1,6	1,0	0,8	
podľa ESA95	%	-0,5	1,8	-0,3	1,4	2,3	2,1	1,6	1,0	0,8	
priemerná miera nezamestnanosti, podľa VZPS	%	18,5	17,4	18,1	16,2	13,3	10,7	9,8	9,4	9,0	
index spotrebiteľských cien (priemerný rast)	%	3,3	8,5	7,5	2,7	4,5	2,4	2,0	2,4	2,4	
index výrobných cien (priemerný rast-tuzemsko)	%	2,1	8,3	3,4	4,7	8,4	2,6	2,8	2,0	2,0	
deficit bežného účtu (podiel na HDP)	%	-7,8	-6,0	-7,8	-8,6	-8,3	-4,0	-2,6	-1,9	-1,4	
konečná spotreba verejnej správy (reálny rast)	%	5,2	3,9	2,0	-0,6	4,1	2,0	3,0	2,8	2,8	
tvorba hrubého fixného kapitálu (reálny rast)	%	0,3	-2,3	5,0	17,5	7,3	9,6	8,0	6,0	5,5	
export tovarov a služieb (reálny rast)	%	4,7	15,9	7,9	13,8	20,7	21,1	12,8	8,9	6,8	
import tovarov a služieb (reálny rast)	%	4,6	7,6	8,8	16,6	17,8	17,2	11,5	8,1	6,1	

Zdroj: MF SR

4 Celkové vyhodnotenie plnenia opatrení národnej lisabonskej stratégie SR od začiatku programového obdobia Národného programu reforiem SR

4.1 Politika zamestnanosti

4.1.1 Zamestnanosť

Vysoký ekonomický rast SR akceleruje aj rast zamestnanosti obyvateľstva SR, ktorý sa v roku 2006 zrýchlil na 3,8 %, na území SR o 2,2 %, keď v zahraničí pracovalo takmer 160 tis. občanov SR, čo bolo o štvrtinu viac ako v roku 2005. Nezamestnanosť značne poklesla najmä v druhej polovici roku 2006, keď miera evidovanej nezamestnanosti zaznamenala historicky najnižšie hodnoty a prvýkrát od roku 1997 poklesla pod hranicu 10 %. Tento trend pokračuje aj v roku 2007, v apríli dosiahla miera evidovanej nezamestnanosti 8,5 %, čo je medziročne o 2,5 percentuálnych bodov menej. Podľa medzinárodnej metodiky miera nezamestnanosti klesla ku koncu roku 2006 na 12,0 %, pričom priemerná miera nezamestnanosti za rok 2006 bola 13,3 %. Miera nezamestnanosti za prvý štvrťrok 2007 klesla až na úroveň 11,5 %. Dlhodobá nezamestnanosť sa vytrvalo udržiava na vysokej úrovni. Pretrvávajú aj výrazné rozdiely v dosiahnutých mesačných mzdách žien, ktoré v roku 2006 boli o 27 % nižšie ako u mužov. Reálne mzdy v roku 2006 vzrástli o 3,3 %, čo je o polovicu menej ako v roku 2005. Vysoké tempo rastu produktivity práce v období 2000 až 2006 sprevádzala relatívne nízka miera rastu zamestnanosti.

Z hľadiska veku bol rast zamestnanosti v roku 2006 zaznamenaný vo všetkých vekových skupinách (s výnimkou skupiny 15 - 24 rokov), najvýraznejší bol u osôb vo veku 55 - 59 rokov. Dlhodobejší pokles počtu pracujúcich vo veku 15 - 24 rokov je možné vysvetliť zvýšením počtu osôb v príprave na povolanie, ako aj zvýšením počtu osôb na rodičovskej dovolenke v ostatných dvoch rokoch. Na dynamický rast počtu pracujúcich vo veku 55 - 59 rokov pôsobilo predovšetkým zvýšenie zákonného dôchodkového veku.

Nadväzne na rast zamestnanosti sa zvyšovala aj celková miera zamestnanosti osôb vo veku 15 - 64 rokov, ktorá dosahovala priemernú úroveň 59,4 % a medziročne sa zvýšila o 1,7 percentuálneho bodu. Miera zamestnanosti sa zvýšila tak u mužov, ako i u žien.

Z hľadiska vzdelania najvyššiu špecifickú mieru zamestnanosti dosiahli osoby s vysokoškolským vzdelaním 2. a 3. stupňa (viac ako 80 %, resp. 90%). Naopak, osoby so základným vzdelaním dosahovali špecifickú mieru zamestnanosti nižšiu ako 15 %.

Nižšia mobilita pracovnej sily v rámci SR neustále prispieva k nízkej miere zamestnanosti vo východných regiónoch, k vysokej štrukturálnej nezamestnanosti a pomalému prechodu mladých ľudí zo školského do pracovného procesu. Na druhej strane zo SR odchádza viac obyvateľov za prácou do zahraničia, niektorí aj s deťmi, čo je dôsledkom nižšej ceny práce v SR a lepších zárobkových možností v zahraničí. Takže tlak zamestnávateľov v SR na nízku cenu práce ako komparatívnu výhodu svojho podnikateľského záujmu je spojený s vyššou mobilitou obyvateľov SR do zahraničia a otvára aj priestor na získavanie lacnejšej pracovnej do SR, ktorá sa však zatiaľ výraznejšie neprejavuje, keď v SR pracuje len okolo 7 tis. zahraničných pracovníkov, z toho prevažná väčšina občanov EÚ.

Od septembra 2007 by mala nadobudnúť účinnosť **novela Zákonníka práce**, ktorou sa o. i. presadzuje dosiahnutie rovnováhy uplatňovania práv medzi zamestnancom a zamestnávateľom, dôstojné pracovné podmienky a vyššia ochrana zamestnanca porovnateľná s ochranou vyplývajúcou z pracovného práva Európskej únie. V pripravovanej novele Zákonníka práce sa **posilňuje flexibilita pracovnoprávných vzťahov**, a to tým, že sa navrhuje upraviť princípy práce mimo pracoviska zamestnávateľa s využitím informačných technológií (tzv. telepráce).

Na účel zvýšenia flexibility pracovnoprávných vzťahov sa ďalej navrhuje ustanoviť nový právny inštitút **dohody o pracovnej činnosti**, ktoré spolu **s dohodami o vykonaní práce** sa budú môcť uzatvárať za presne stanovených podmienok. Taktiež sa navrhuje zvýšiť ročný limit predpokladaného rozsahu práce na 350 hodín. Zamestnanci aj naďalej budú môcť uzatvárať dohody o vykonaní práce aj s viacerými zamestnávateľmi a u každého z nich môžu naplniť navrhovaný zvýšený ročný limit 350 hodín.

Novela **upresňuje garanciu rovnakej mzdy pre muža a ženu za rovnakú prácu a za prácu rovnakej hodnoty**. V Zákonníku práce je zásada poskytovania rovnakej mzdy za rovnakú prácu alebo za prácu rovnakej

hodnoty pre muža a ženu plne premietnutá v § 119 len pokiaľ ide o záruku rovnakej mzdy pre ženu a muža za rovnakú prácu. Podľa posúdenia Výboru expertov pre aplikáciu dohovorov a odporúčaní MOP zo septembra 2004 napriek prijatiu Antidiskriminačného zákona a uplatneniu kritérií zložitosti, zodpovednosti a namáhavosti na zabezpečenie rovnakého nároku muža a ženy na mzdu nie je v Zákonníku práce vyslovene upravené rovnaké odmeňovanie mužov a žien za prácu rovnakej hodnoty. V návrhu novely sa precizuje táto zásada, ktorá je zakotvená v práve EÚ i v Dohovore MOP č. 100 z roku 1951.

Novela **zvyšuje ochranu práv zamestnancov vykonávajúcich prácu na kratší pracovný čas**. V § 49 Zákonníka práce je zakotvené, že niektoré ustanovenia Zákonníka práce sa nevzťahujú na pracovný pomer na kratší pracovný čas, v ktorom je rozsah pracovného času menej ako 20 hodín týždenne. Pracovné právo EÚ pripúšťa pri takomto pracovnom pomere na kratší pracovný čas výnimky, ktoré musia spĺňať určité podmienky, medzi ktoré patrí hlavne podmienka primeranosti a objektívneho odôvodnenia uplatnenia výnimky. V novele Zákonníka práce sa navrhuje výnimočne znížiť právnu ochranu zamestnancov iba v prípade, ak rozsah pracovného času bude menej ako 15 hodín týždenne.

Novela **zvyšuje ochranu zamestnancov pred neodôvodneným prepúšťaním zo zamestnania**. Podľa § 71 ods. 4 Zákonníka práce zamestnávateľ môže okamžite skončiť pracovný pomer na určitú dobu aj bez uvedenia dôvodu; v takomto prípade má zamestnanec nárok na náhradu mzdy v sume priemerného mesačného zárobku za dobu, po ktorú mal trvať pracovný pomer. V novele Zákonníka práce sa navrhuje toto ustanovenie vypustiť a tým zladit' s úpravou pre pracovný pomer na dobu neurčitú.

Aktívna politika trhu práce (AFTP) bola realizovaná úradmi práce, sociálnych vecí a rodiny aj v roku 2006 podľa zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti, najmä prostredníctvom národných projektov, ktorých cieľom bolo predovšetkým zvýšenie zamestnateľnosti (prostredníctvom vzdelávania a prípravy pre trh práce, odborných poradenských služieb, absolventskej praxe, aktivačnou činnosťou a príspevku na dochádzku za prácou) a podpora zamestnanosti (príspevok na samostatnú zárobkovú činnosť, príspevok na zamestnávanie znevýhodneného uchádzača o zamestnanie, príspevok na zriadenie chránenej dielne alebo chráneného pracoviska, príspevok na úhradu prevádzkových nákladov chránenej dielne alebo chráneného pracoviska a na úhradu nákladov na dopravu zamestnancov). Opatrenia a nástroje zvyšujúce zamestnateľnosť pôsobia na profesnú ale aj územnú mobilitu pracovnej sily. V roku 2006 úrady práce, sociálnych vecí a rodiny aktivizovali nástrojmi aktívnej politiky trhu práce celkom 333 545 uchádzačov o zamestnanie, čo predstavuje 53 % z počtu uchádzačov o zamestnanie, ktorí mohli byť v rámci roka zaradení na nástroje aktívnej politiky trhu práce. V porovnaní s rokom 2005 sa zvýšil počet aktivizovaných uchádzačov o zamestnanie o viac ako 73 tisíc osôb a zároveň sa znížil počet uchádzačov o zamestnanie, ktorí mohli byť zaradení na aktívne nástroje politiky trhu práce o 66 864 osôb. Taktiež sa pokračovalo v realizácii dopytovo orientovaných projektov.

Novelou zákona o službách zamestnanosti s navrhovanou účinnosťou od 1.1.2008 sa budú presadzovať okrem súčasných nástrojov aktívnych opatrení trhu práce podporujúcich zamestnanosť a zamestnateľnosť dlhodobozamestnaných uchádzačov o zamestnanie (UoZ) aj nové nástroje a opatrenia AFTP podporujúce motiváciu tak zamestnávateľov, ako aj dlhodobozamestnaných UoZ a efektívnejšie a intenzívnejšie poskytovanie verejných služieb zamestnanosti (zavedenie novej profesie „agent pre pracovné miesta“, príspevok na úhradu časti nákladov práce zamestnávateľovi a príspevok na úhradu časti alebo celej sumy odvodov do poisťovních fondov platených zamestnancom, zavedenie nového nástroja na podporu zlepšenia zamestnateľnosti seniorov vo forme vzdelávania a „seniorskej praxe“).

Osobitné opatrenia budú zamerané na zvýšenie zamestnateľnosti mladých ľudí bez ukončeného vzdelania alebo s nízkym vzdelaním, a to prostredníctvom vzdelávacích programov umožňujúcich dokončenie vzdelania (základného a stredoškolského odborného), získania odborných a praktických zručností u zamestnávateľov, ako aj formou dlhodobějších vzdelávacích programov podľa požiadaviek zamestnávateľov. Zavedú sa nové formy motivácie zamestnávateľov na prijímanie mladých ľudí do zamestnania

Okrem toho sa prijímajú opatrenia na zlepšenie spolupráce úradov práce, sociálnych vecí a rodiny, škôl, zamestnávateľov, regionálnych partnerov pre zosúladenie dopytu a ponuky na trhu práce. Taktiež sa plánuje rozšíriť využívanie externých dodávateľských služieb zamestnanosti na prípravu uchádzačov o zamestnanie podľa kvalifikačných požiadaviek zamestnávateľov a na ich začleňovanie na trh práce.

Prehľaduje sa tiež súčasný systém podpory zamestnávania občanov so zdravotným postihnutím v rámci aktívnych opatrení na trhu práce s cieľom odstránenia bariér tvorby nových pracovných miest a zabezpečenia dlhodobej udržateľnosti vytvorených pracovných miest pre túto skupinu občanov, opatrení smerujúcich k motivácii zamestnávateľov zamestnávať občanov so zdravotným postihnutím.

Predpokladá sa vytvorenie právneho rámca na úpravu zakladania sociálnych podnikov, ktoré budú riešiť zamestnávanie aj občanov so zdravotným postihnutím.

Nástroje a opatrenia v rámci aktívnej politiky trhu práce budú do budúcnosti novelizované **nadväzne na možnosti ich spolufinancovania zo zdrojov štátneho rozpočtu a zdrojov ESF** v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1081/2006 z 5. júla 2006 o Európskom sociálnom fonde.

4.1.2 Demografické zmeny

MPSVR SR v roku 2006 vypracovalo materiál **Aká je a aká by mala byť stratégia vyrovnávania sa s demografickými zmenami v Slovenskej republike**. Materiál predstavuje analýzu súčasnej demografickej situácie a zaoberá sa najnovším vývojom základných demografických procesov a aktuálnou skladbou populácie SR. Špeciálna pozornosť je venovaná príčinám a dôsledkom procesu starnutia a zmenám v štruktúre rodín. Zároveň upozorňuje na regionálne a rodové rozdiely v populačnom vývoji a na medzinárodné súvislosti.

Materiál bol predložený na rokovanie vlády SR dňa 7.2.2007 ako súčasť Siedmej správy o implementácii Akčného programu Medzinárodnej konferencie OSN o populácii a rozvoji (Káhira 1994) a Kľúčových opatrení prijatých na 21. Osobitnom zasadnutí Valného zhromaždenia OSN (New York 1999) za rok 2006.

Ďalšie kroky v tejto oblasti budú realizované v súlade s referenčným rámcom daným Oznámením Komisie - **Demografická budúcnosť Európy – pretvorme výzvu na príležitosť**.

Od roku 2006 sa v rámci **dolaďovania reformy dôchodkového systému** zrealizovali viaceré zmeny:

- sprísnenie podmienok nároku na predčasný dôchodok;
- poistencom, ktorí sú poberateľmi starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 %, zanikla s účinnosťou od 1. augusta 2006 povinná účasť na nemocenskom poistení;
- od 1. augusta 2006 sa rozšíril okruh poistencov štátu o fyzickú osobu, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok za opatrovanie a u fyzických osôb, ktoré sa riadne starajú o dieťa s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom sa obdobie platenia poistného na dôchodkové poistenie a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie štátom predlžuje až do osemnásť rokov veku dieťaťa (predtým do siedmich rokov veku dieťaťa); Štát zároveň platí poistné a príspevky za fyzickú osobu, ktorá sa stará o dieťa do šiestich rokov jeho veku po splnení zákonom ustanovených podmienok.

Jednou z najdôležitejších úloh, súvisiacich s udrжанím finančnej stability dôchodkového systému bude v najbližších rokoch zabezpečenie finančných zdrojov pre priebežne financovaný dôchodkový systém. Na základe výsledkov podrobnej analýzy vplyvu zavedenia II. kapitalizačného piliera na hospodárenie Sociálnej poisťovne od roku 2005 s výhľadom do roku 2010 budú prijaté opatrenia s cieľom stabilizácie rozpočtu Sociálnej poisťovne. Súčasťou opatrení bude aj harmonizácia a vybilancovanie sadzieb poistného pre jednotlivé základné fondy sociálneho poistenia a úprava maximálnej hranice vymeriavacieho základu na platenie poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie. Prijaté opatrenia bude potrebné zapracovať do **návrhu zákona**, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 43/2004 Z. z. **o starobnom dôchodkovom sporení** a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov.

4.1.3 Zosúladienie rodinného a pracovného života a rovnosť príležitostí

Vláda SR schválila v roku 2006 materiál „Opatrenia na zosúladienie rodinného a pracovného života“ ako základnú stratégiu vlády SR do roku 2010 týkajúcu sa usmernenia politiky ústretovosti k rodine a rodovej rovnosti, ktorá sa postupne plní.

Zvýšenie podpory mladých rodičov jednorazovým štátnym príspevkom v sume 11 000 Sk pri narodení prvého dieťaťa je jedným z konkrétnych opatrení podporujúcich rozhodnutie založiť si rodinu.

V rámci **Iniciatívy EQUAL** sa v roku 2006 v rámci projektu Slovensko na ceste k rodovej rovnosti zrealizovali viaceré projekty, napr. komplexný sociologický výskum, ktorý pozostával z kvalitatívneho výskumu, kvantitatívneho výskumu a z analýzy rodových aspektov v kolektívnych zmluvách a v procese kolektívneho vyjednávania. Závery boli publikované v I. polroku 2007.

V súvislosti s realizáciou projektov sa významným spôsobom posilnila spolupráca s mimovládnyimi organizáciami pôsobiacimi v tejto oblasti, napr. s Úniou materských centier.

Projekty prispeli k vytvoreniu a udržaniu viacerých zariadení pre deti ale aj mimoškolských činností. Podporili sa rodičia a zabezpečila sa starostlivosť o deti počas ich vzdelávacích aktivít.

Takisto sa pomocou projektov zamestnávateľa postupne oboznamujú a začínajú vo väčšej miere ponúkať napr. flexibilné formy práce, predovšetkým telework.

Zároveň sa bude pokračovať v podpore zosúladovania pracovného a rodinného života v rámci uplatňovania príslušnej legislatívy v oblasti služieb zamestnanosti (uľahčenie účasti nezamestnaných osôb starajúcich sa o deti na aktívnych opatreniach trhu práce).

Zosúladovaním pracovného a súkromného/rodinného života, značným nepomerom v delbe domácich prác a rodinných povinností medzi ženami a mužmi, možnosťami rovnakých príležitostí a inými faktormi sa bude zaoberať **stratégia rodovej rovnosti**, ktorej príprava sa už začala.

Podpora zosúladenia rodinného a pracovného života sa stala jedným zo špecifických cieľov **Operačného programu Zamestnanosť a sociálna inklúzia**, v rámci ktorého sa budú podporovať aktivity zamerané na rozšírenie možností využívania služieb starostlivosti o deti v útlom veku, čím umožnia rodičom, v prvom rade matkám, ľahší a rýchlejší návrat na trh práce.

4.1.4 Sociálna inklúzia

Politické opatrenia zamerané na redukciiu chudoby a sociálneho vylúčenia sú premietnuté v **Národnej správe o stratégiách sociálnej ochrany a sociálnej inklúzie pre roky 2006 – 2008**. Súčasťou správy je **Národný akčný plán sociálnej inklúzie** a jedným z prioritných politických cieľov, ktoré definuje je „zredukovať chudobu detí a riešiť medzigeneračnú reprodukciu chudoby preventívnymi opatreniami a podporou rodín s deťmi“. Aj v tomto prípade Slovenská republika nadviazala na ciele lisabonskej stratégie.

Priority sociálnej politiky v oblasti sociálnej inklúzie sú zamerané na odstraňovanie príčin chudoby a sociálneho vylúčenia jednotlivcov a jednotlivých skupín vrátane rómskych marginalizovaných komunít.

Návrhom **zákona o sociálnych službách**, s predpokladanou účinnosťou od 1. 1. 2008, sa bude riešiť garancia prijímateľov sociálnych služieb na dôstojné životné podmienky a smerovanie k ich aktivizácii. V zákone sa upravuje poskytovanie nových sociálnych služieb. Zákon zabezpečí previazanosť sociálnych služieb a zdravotnej starostlivosti a upraví systém ich financovania. V zákone budú vytvorené podmienky pre rozvoj sociálneho podnikania v oblasti sociálnych služieb založeného na neziskovom princípe.

Podľa predbežných výsledkov zo sledovania **implementácie novej právnej úpravy sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately**, na ktoré nadväzujú aj koncepčné zámery v oblasti náhradnej starostlivosti, je možné konštatovať pozitívny trend vo vývoji v danej oblasti. V súčasnosti sa pripravuje záverečná etapa zjednotenia výkonu ústavnej starostlivosti – prechod reedukačných zariadení do pôsobnosti rezortu práce, sociálnych vecí a rodiny SR (rok 2008). Prvé ucelené hodnotenie dopadov (kvôli ročnému vyhodnocovaniu údajov) možno predložiť v apríli 2008.

Začiatkom roka 2008 bude pripravený **rezortný plán na zvyšovanie kvality a efektivity opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately** vrátane návrhu opatrení na zlepšenie prístupu ohrozených a marginalizovaných skupín populácie na trh práce a do spoločnosti v kontexte opatrení aktívnej sociálnej inklúzie.

Zlepšenie funkčnosti inštitucionálneho rámca v oblasti sociálnych vecí má za úlohu realizácia projektov v spolupráci so Svetovou bankou. V rámci zadania „Podpora pri zdokonalení inštitucionálnej a personálnej kapacity pre služby sociálnej inklúzie“ (Svetová banka) majú byť navrhnuté opatrenia na zlepšenie procesných i obsahových podmienok výkonu sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately, ktorého medzinárodné výberové konanie bude po dokončení po jeho odsúhlasení.

Program rozvoja komunitnej sociálnej práce kontinuálne pokračuje. Na základe finančnej analýzy programu a rozhodnutia MPSVR SR bol v júli 2006 rozšírený do ďalších 26 obcí. Garantom programu je Fond sociálneho rozvoja. Program je jednou z foriem pomoci celého komplexu sociálnych opatrení, ktorý svojím obsahom

naplňuje obecnú definíciu terénnej sociálnej práce. Z hľadiska časového ide o dlhodobé, systémové a systematické pôsobenie v jednej lokalite.

Posilnenie lokálnych riešení, cielenia a dostupnosti v oblasti riešenia chudoby a sociálneho vylúčenia sa navrhuje realizovať aj decentralizáciou ďalších kompetencií v oblasti pomoci v hmotnej núdzi s výraznejšou úpravou možnosti využitia inštitútu osobitného príjemcu pri poskytovaní pomoci v hmotnej núdzi. Hlavným krokom bude legislatívna úprava v roku 2008. Tento krok nie je možné považovať za definitívny.

Podpora opatrení sociálnej inklúzie a inklúzie na trh práce bola zapracovaná do priority Sociálna inklúzia v rámci operačného programu Zamestnanosť a sociálna inklúzia. Tento krok však nie je možné považovať za definitívny.

4.2 Politika vzdelávania

4.2.1 Moderná vzdelávacia politika

V rámci modernej vzdelávacej politiky vychádzajú základné ciele reformy základného a stredného školstva z **Národného programu výchovy a vzdelávania Slovenskej republiky na najbližších 15 – 20 rokov** a jeho obsahom sú zámery zmien, ktoré sa realizovali vo viacerých oblastiach.

Prijatím zákona o štátnej správe v školstve a školskej samospráve sa vytvorili reálne predpoklady pre konkurenčné vzdelávacie prostredie ponúkané zriaďovateľmi škôl a školských zariadení. Prijatím zákona o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení dostali zriaďovatelia škôl a školských zariadení jasné pravidlá, ktoré ich motivujú k efektívnejšiemu využívaniu finančných prostriedkov na zabezpečenie výchovy a vzdelávania.

V súvislosti s prebiehajúcou reformou verejnej správy sa postupne menil i spôsob financovania samosprávnych kompetencií obcí a samosprávnych krajov na úseku školstva. Výkon samosprávy na úseku školstva je od 1. januára 2005 financovaný z vlastných príjmov územnej samosprávy, ktorej podstatnú časť tvoria podiely z výnosu dane z príjmov fyzických osôb. Posilnila sa tým ich finančná samostatnosť, ale zároveň aj zodpovednosť za zabezpečenie činností základných umeleckých škôl a školských zariadení v ich zriaďovateľskej pôsobnosti.

V dôsledku menšieho počtu detí a žiakov, navštevujúcich školy a školské zariadenia, a z hľadiska efektívnejšieho využívania finančných prostriedkov v regionálnom školstve, pristúpili mnohé obce a samosprávne kraje k racionalizácii siete škôl a školských zariadení vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti.

V rámci reformy vzdelávania v edukačnom procese sa kladie dôraz nielen na osvojovanie a rozvíjanie vedomostí a informácií ale hlavne na rozvíjanie kompetencií žiakov. To znamená schopnosť kombinovať vedomosti, zručnosti a postoje pri riešení konkrétnych situácií a riešení praktických otázok. K efektívnemu osvojovaniu si kľúčových kompetencií je potrebná najmä zásadná zmena obsahu a spôsobu vyučovania, vyučovacích metód a stratégií smerom k aktívnemu zapojeniu žiaka do procesu učenia.

V oblasti informačných a komunikačných technológií v modernej vzdelávacej politike boli špecifikované tri hlavné ciele.

Prvý cieľ: Žiaci základných a stredných škôl by mali ovládať a využívať informačné a komunikačné technológie (IKT) na rozvoj tvorivého a kritického myslenia a na kooperatívnu prácu. Z tohto dôvodu Slovenská republika zrealizuje viacstupňové školenia pre pedagógov so zámerom rozvíjať inovačné pedagogické prístupy s využitím IKT vo vyučovacom procese, s vybudovaním inovačných centier a ich prepojením do vzdelávacích sietí. Z tohto cieľa bola splnená úloha vyškolenia väčšej časti učiteľov (53 tisíc, t. j. 66 % na základnú počítačovú gramotnosť a štart projektu na dosiahnutie funkčnej gramotnosti učiteľov pre 40 tisíc, t. j. 50 % učiteľov). Zároveň boli pripravené učebné osnovy pre informatickú výchovu a informatiku na základných školách, ktoré umožnia žiakom získať základnú počítačovú gramotnosť do ukončenia školskej dochádzky. Plnenie úlohy je závislé od dostatočného finančného pokrytia základnej výučby normatívom na žiaka. Od januára 2007 je v platnosti Nariadenie vlády, ktorým žiaci v triedach s rozšíreným vyučovaním informatiky, podobne ako v triedach s rozšíreným vyučovaním iných predmetov majú nárok na vyšší normatív. V súčasnosti takéto vyučovanie navštevuje cca 10 000 žiakov, t. j. 1 %.

Druhým cieľom bolo doplniť infraštruktúru IKT na školách. Do roku 2010 je potrebné doplniť infraštruktúru IKT v školách na európsku úroveň. V plnení tejto úlohy sa nepokročilo, pretože nie sú pridelené finančné zdroje. Zo zdrojov štrukturálnych fondov sa získali len obmedzené zdroje, ktoré podstatne neovplyvnia situáciu. SR sa

nachádza na spodnej časti rebríčka štátov EÚ v počte žiakov na jeden počítač. Na stredných školách je situácia lepšia (10 žiakov na jeden počítač) ako na základných školách (18 žiakov na jeden počítač). (Zdroj: ÚIPŠ 2006) Takmer všetky školy sú pripojené do internetu, zaostávame v pripojení do vysokorychlostného internetu (58 % stredných škôl a 40 % základných škôl). (Zdroj: LearnId 2006)

Tretia cieľom bolo zaviesť motivačné nástroje na získanie a udržanie kvalifikovaných učiteľov informatiky a motivovať učiteľov na integrovanie inovačných pedagogických metód využívajúcich IKT. Úloha nadväzuje na prijatie zákona o postavení pedagogických zamestnancov a nepedagogických zamestnancov škôl a školských zariadení a na koncepciu profesijného rozvoja učiteľov v kariérovom systéme vládou SR.

V rámci národného projektu **Zefektívnenie a prehĺbenie vyučovania cudzích jazykov na stredných školách** bola spracovaná analýza aktuálneho stavu vo výučbe cudzích jazykov. Analýza bude využitá vo výstupoch z tohto projektu.

4.2.2 Reforma základného a stredného školstva

Významnou súčasťou prestavby stredného školstva bolo zavedenie novej koncepcie maturitnej skúšky. Nová maturita priniesla so sebou zvýšenie objektivity a výpovednej hodnoty, zjednotenie požiadaviek na vedomosti a zručnosti maturanta na celoštátnej úrovni a zvýšenie akceptovateľnosti výsledkov maturitnej skúšky vysokými školami, zamestnávateľmi, ale aj zahraničím. Zmena obsahu a formy maturitnej skúšky mala za cieľ dosiahnuť porovnateľnosť s obdobnými skúškami v štátoch Európskej únie.

Súčasťou prestavby základného školstva je monitorovanie vedomostí žiakov 9. ročníka základnej školy z vyučovacieho jazyka a matematiky - Monitor 9. Poskytuje overovanie výkonov žiakov na základe zvládnutia vedomostných a výkonových vzdelávacích štandardov, umožňuje použitie výsledkov ako kritérium prijatia žiaka na štúdium na strednej škole.

V oblasti reformy základného a stredného školstva boli z legislatívneho hľadiska uskutočnené zmeny vo všeobecne záväzných právnych predpisoch, ktoré svojím obsahom vytvorili právny rámec pre zavedenie transparentného normatívneho spôsobu financovania, transformáciu systému štátnej správy, zavedenie novej maturitnej skúšky - Monitoru 9, slobodnej voľby vzdelávacej príležitosti, nezávislosť štátnej školskej inšpekcie, slobodu voľby vzdelávacej cesty, prispôsobenie sústavy odborov požiadavkám trhu práce, zavedenie internetu a počítačových učební do každej školy.

V tejto oblasti sa nepodarilo naplniť zámery Národného programu reforiem SR prijatím dôležitého **zákona o výchove a vzdelávaní**, ktorý má dopad na celú spoločnosť a ktorý si vyžaduje široký konsenzus laickej a odbornej verejnosti. Jeho prijatie sa predpokladá do konca roku 2007.

Slovenská republika má dlhoročnú tradíciu v rozvoji talentov detí a mládeže. V oblasti modelu práce s nadanými žiakmi bol v roku 2006 vypracovaný **návrh koncepcie rozvoja nadaných a talentovaných detí a mládeže**, v priebehu roku 2007 sa očakáva jeho odsúhlasenie. V rámci nového modelu sa zvýši efektívnosť vedenia nadanej a talentovanej mládeže.

V oblasti vysokých škôl je potrebné klásť dôraz na rozšírenie kapacít a výrazné zlepšenie kvality vysokých škôl. V rokoch 2005 - 2006 sa završila transformácia študijných odborov na študijné programy, čím sa otvorili možnosti aktívnejšieho prispôsobovania obsahu vysokoškolského vzdelávania potrebám praxe a rozvoju vedomostnej spoločnosti. Vysoké školy sa tiež výraznejšie usilovali vytvoriť ponuku študijných programov podľa potrieb praxe a záujmu uchádzačov.

4.2.3 Reforma vysokého školstva

Dôraz sa kládol na rozšírenie kapacít a výrazné zlepšenie kvality vysokých škôl v súlade s usmernením č. 23 Rady EÚ **Rozšírenie a zlepšenie investícií do ľudského kapitálu**. Boli nastavené inovované a nové motivačné prvky zamerané na rozšírenie kapacít vysokých škôl a zvýšenie ich kvality aktualizovaním metodiky rozpisu dotácií zo štátneho rozpočtu verejným vysokým školám na rok 2006. Nástroje metodiky boli zamerané aj na podporu výskumu a vývoja na vysokých školách, ako základu posilnenia kvality vysokých škôl. V záujme podpory kvality vysokých škôl boli vytvorené v rokoch 2005/2006 základné podmienky (kritériá, plány) na spustenie a rozvoj komplexnej akreditácie činnosti vysokých škôl ako základu na hodnotenie ich kvality a na ich kvalitatívnu diferenciaciu (univerzitné/neuniverzitné vysoké školy, výskumné univerzity/univerzity). Nezávislou evaluačnou aktivitou bolo aj prvýkrát v histórii uskutočnené hodnotenie vysokých škôl nezávislou rankingovou a ratingovou agentúrou.

Rozvoj kvality vysokej školy podporili aj legislatívne opatrenia (prijatie novely vysokoškolského zákona, vydanie vyhlášky) a finančné dotácie na zavedenie a poskytovanie motivačných štipendií najlepším a najaktívnejším študentom vysokých škôl. Umožnila sa tak aj podpora najtalentovanejších študentov. Zabezpečenie rovnosti šancí prístupu na vysokoškolské štúdium umožnilo aj prijatie novej vyhlášky o sociálnych štipendiách v roku 2006 umožňujúcej adresné poskytnutie sociálnych štipendií v primeranej výške aj študentom z rodín s nižšími finančnými príjmami okruhu spoločne posudzovaných osôb. Vytvorením **Národného štipendijného programu** na podporu mobility študentov, doktorandov a pedagogicko-vedeckých pracovníkov a začatím jeho praktického napĺňania nezávislou inštitúciou sa vytvorili ďalšie praktické možnosti podpory mobility rovnakou mierou pre domácich ako aj pre zahraničných študentov v súlade s potrebou vytvorenia európskeho vysokoškolského priestoru. Prostredníctvom vytvorenia nástrojov metodiky financovania vysokých škôl sa vytvoril priestor na výraznú podporu rozvojových centrálnych projektov aj projektov vysokých škôl zameraných na rozvoj informačných technológií v oblastiach podpory vysokoškolského vzdelávania ako aj riadenia vysokých škôl. Rozvojové projekty boli zamerané významnou mierou aj na uplatňovanie informačných technológií v akademických knižniciach a ich uskutočnenie prispelo k vytvoreniu kvalitnejšieho prostredia pre vzdelávaciu aj výskumnú činnosť študentov, vysokoškolských učiteľov a výskumných pracovníkov vysokých škôl.

Vytvorením Štipendijného programu na získanie absolventov najlepších svetových univerzít pre prácu vo verejnej správe (t. č. Štipendium M. R. Štefánika) a začatím jeho praktického napĺňania nezávislou inštitúciou bolo umožnené mimoriadne talentovaným mladým ľuďom získať praktické vzdelanie na jednej z najlepších svetových univerzít a získať ich ako zamestnancov do verejnej správy.

4.2.4 Financovanie aktivít v oblasti školstva z prostriedkov ESF

V roku 2006 boli schválené projekty prostredníctvom Sektorového operačného programu Ľudské zdroje a Jednotného programového dokumentu NUTS II Bratislava Cieľ 3 financovaných z prostriedkov ESF v oblasti vzdelávania vo finančnom objeme 585 miliónov Sk, ktoré budú realizované v rokoch 2007 – 2008. Štátny rozpočet v rámci zásady adicionality sa na týchto prostriedkoch spolupodieľa vo výške 25% (resp. v projektoch pre oblasť Bratislava NUTS II - 50 %).

V období rokov 2007 -2013 budú aktivity Národného programu reforiem vo vzdelávaní financované prostredníctvom ESF v rámci Operačného programu Vzdelávanie. Tieto budú zamerané na štyri kľúčové oblasti:

A) Oblasť základného a stredného školstva

- podpora reformy a rozvoj všeobecného vzdelávania na základných školách a stredných školách a rozvoj odborného vzdelávania a prípravy,
- podpora prípravy učiteľov a ďalšieho vzdelávania pedagogických zamestnancov,
- podpora výchovného a kariérového poradenstva na základných a stredných školách,

B) Oblasť vysokých škôl

- zefektívnenie správy a manažmentu vysokých škôl,
- podpora rozvoja ľudských zdrojov vo výskume a vývoji,
- podpora aktívnej spolupráce vysokých škôl a súkromného sektora pri prehodnocovaní študijných odborov a programov a pri procese výučby,
- zvýšenie zapojenia vysokých škôl a ostatných organizácií výskumu a vývoja do medzinárodnej spolupráce a sietí vývoja a inovácií ,
- rozvoj inovatívnych foriem vzdelávania, racionalizáciu a skvalitnenie študijných programov vysokých škôl,

C) Oblasť celoživotného vzdelávania

- zvyšovanie kvality celoživotného vzdelávania ,
- rozvoj ľudských zdrojov v ďalšom vzdelávaní ,
- podpora učiacich sa regiónov a vytvárania sietí v celoživotnom vzdelávaní,
- uľahčenie prístupu k celoživotnému vzdelávaniu,

D) Horizontálne priority vzdelávania

- rozvoj kľúčových kompetencií prostredníctvom celoživotného vzdelávania,
- zlepšenie priechodnosti medzi sektormi a úrovňami formálneho, neformálneho a informálneho vzdelávania,
- podpora prístupu osôb s osobitými vzdelávacími potrebami, vrátane príslušníkov marginalizovaných rómskych komunít k vzdelávaniu na všetkých stupňoch škôl, ako aj k ďalšiemu vzdelávaniu.

4.3 Mikroekonomická politika

4.3.1 Podnikateľské prostredie

Opatrenia NPR v oblasti **Vysoká vymožitelnosť práva - Zavedenie systému hodnotenia dosahu právnych predpisov (RIA – Regulatory Impact Assessment)** sú v súlade s požiadavkou EK doplnené o merateľné ukazovatele, ktorých vyhodnotenie poukáže na efektívnosť vynakladaných finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu a štrukturálnych fondov Európskej únie (EÚ). Okrem týchto indikátorov efektívnosti významnú úlohu zohráva aj postavenie Slovenskej republiky pri medzinárodnom hodnotení indikátorov v oblasti podnikateľského prostredia. Ministerstvo hospodárstva SR v spolupráci s RÚZ pripravilo **Zhodnotenie vplyvu administratívnych bariér na podnikanie z vybraných zákonov**. Prvá časť materiálu identifikuje zoznam vybraných právnych predpisov, ktoré najviac ovplyvňujú podnikateľské prostredie a ich uvádza ich charakteristiky a druhá časť sa venuje zhodnoteniu a vyčísleniu dopadov na podnikateľské prostredie.

Na vyššie uvedené zámery vlády SR a na prioritu Lisabonskej stratégie týkajúcu sa lepšej regulácie úzko nadväzuje **vzdelávací program** sústredený na metodickú prípravu školení úradníkov štátnej správy, ktoré sa budú zaoberať posudzovaním dopadov prijímanej legislatívy na podnikateľské prostredie. Návrh syláb bol postupne diskutovaný s Ministerstvom spravodlivosti SR, riaditeľmi legislatívnych sekcií Úradu vlády a niektorých ministerstiev (MH SR, MS SR, MPSVaR SR, MF SR, MŽP SR, MZV SR a MV SR), so zástupcami Legislatívnej rady vlády SR a Inštitútu pre aproximáciu práva. Na základe ich návrhov boli sylaby dopracované. Niektoré bloky syláb boli vypracované priamo riadiacimi pracovníkmi štátnej správy. Školenie budú realizované prostredníctvom nasledujúcich modulov:

- **Modul A** bude zameraný na **vypracúvanie strategických, koncepčných a legislatívnych dokumentov a na posudzovanie ich vplyvov**. Jednotlivé časti modulu sa týkajú legislatívnych zručností a sú zamerané na prehĺbenie komunikačných zručností a budovania tímovej práce pracovníkov legislatívnych a vecných sekcií. Legislatívne dokumenty musia byť vypracúvané spoločne zamestnancami vecných aj legislatívnych sekcií a preto je potrebné, aby lepšie poznali svoju prácu navzájom.
- **Modul B** bude zameraný **na školenie metodík na vypracovanie a posudzovanie Doložiek vplyvov**. Cieľovou skupinou sú štátni zamestnanci ministerstiev a OÚOŠS, ktorí sú zodpovední za vypracúvanie Doložiek na svojich služobných úradoch (ide predovšetkým o zamestnancov vecných sekcií). V rámci Modulu B budú vyškolení **4 zamestnanci** z každého ministerstva a OÚOŠS, čo je približne 100 osôb. V rámci tohto vzdelávacieho programu sa Modul B zrealizuje 4-krát, vždy pre približne 25 účastníkov. Účastníci absolvujú najprv Modul A a nadväzne naň Modul B. Účastníkmi Modulu A budú aj školitelia Modulu B.

V časti 2.2 Hospodárska politika/podnikateľské prostredie sa v Programovom vyhlásení vlády SR uvádza, že „vláda SR podporí proces hodnotenia dopadov vplyvov prijímanej a existujúcej legislatívy na podnikateľské prostredie a podporí v tomto procese aj účasť zástupcov podnikateľskej sféry“. Na obdobie rokov rok 2007 - 2008 sa plánuje opatrenie, ktoré zabezpečí, aby hodnotenie dopadov legislatívy na podnikateľskú sféru prebiehalo podľa **Návrhu jednotnej metodiky na vypracúvanie a posudzovanie Doložky finančných, ekonomických a environmentálnych vplyvov, vplyvov na zamestnanosť a podnikateľské prostredie** v časti týkajúcej sa vplyvu na hospodárenie podnikateľskej sféry vrátane vplyvu na podnikanie a zamestnanosť.

Uznesením vlády SR č. 309 z 27. apríla 2005 bolo v bodoch B.3, B.4, B.5 uložené podpredsedovi vlády a ministrom financií, ministrom životného prostredia, podpredsedovi vlády a ministrom hospodárstva a ministerke práce, sociálnych vecí a rodiny predložiť na rokovanie vlády SR jednotnú metodiku na vypracúvanie a posudzovanie doložky finančných, ekonomických a environmentálnych vplyvov a vplyvov na zamestnanosť, a podnikateľské prostredie (ďalej len metodika) v časti týkajúcej sa kompetencie príslušných rezortov. Rezort financií predložil metodiku 31. 1. 2006 a rezort hospodárstva predložil metodiku prvýkrát 31. 3. 2006 a potom 28. 12. 2006. Ministerstvo životného prostredia SR predložilo metodiku 17. 10. 2006. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR predloží metodiku do 31. 6. 2007. Vzhľadom na to, že predchádzajúca vláda skončila svoju činnosť dňa 3. júla 2006 materiály, predložené na rokovanie vlády pred týmto dátumom sa stali bezpredmetné. Noví členovia vlády SR ich musia po stotožnení sa s nimi znova predložiť.

V súčasnej dobe len ministerstvo hospodárstva SR a ministerstvo životného prostredia predložilo doložky vhodné pre zaradenie na rokovanie vlády SR. Nebolo by však účelné, aby ich vláda SR prerokovala a schvaľovala po jednom, pretože doložky vplyvov sú súčasťou jedného materiálu. Z tohto dôvodu budú zaradené na rokovanie

vlády SR až potom, keď doložky budú predložené aj ministerstvom financií a ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny. Po schválení kompletného materiálu vládou SR ich Úrad vlády SR zapracuje do smernice a metodického pokynu na prípravu a predkladanie materiálov na rokovanie vlády SR.

V záujme osvojenia si myšlienky RIA (Regulatory Impact Assessment) a jej zavedenia do praxe s dostatočnou účinnosťou a potrebným technickým, legislatívnym i personálnym zázemím sa pripravujú materiály **Agenda lepšej regulácie v Slovenskej republike** a návrh **Akčného programu pre zníženie administratívnych bariér v SR**. Tento krok ministerstva hospodárstva zintenzívni program lepšej právnej regulácie v záujme vytvorenia dynamickejšieho podnikateľského prostredia. Rezort ministerstva hospodárstva úzko spolupracuje na príprave materiálu s podnikateľským sektorom a predpokladá, že materiál bude predložený na rokovanie vlády SR v intenciách uznesenia vlády SR č. 349/2007.

4.3.2 Posilnenie konkurenčných výhod priemyselnej základne

Cieľom Slovenskej republiky je **profitovať z výhod globalizácie**. Ministerstvo hospodárstva SR vypracuje **Proexportnú politiku SR na obdobie rokov 2007-2013**, ktorej realizácia by mala vytvoriť stabilný podporný pilier aktívnej zahranično-obchodnej politiky, zameranej na podporu slovenského exportu a podporu konkurencieschopnosti slovenských firiem. Materiál na rokovanie vlády SR je v štádiu predbežnej finalizácie na rokovaní Porady vedenia MH SR.

Posilnenie konkurenčných výhod domácej priemyselnej základne je jednoznačne spojené s parciálnou reštrukturalizáciou spojenou so zapojením sa do subdodávok pre veľké zrealizované investície v priemysle a s podporou inovácií v priemyselnej výrobe, ktorá zabezpečí v prvom rade zvýšenie efektivity využívania materiálov a energií, čo bude mať okrem ekonomických prínosov aj priaznivý dopad na životné prostredie. Súčasne je potrebné optimalizovať zhodnotenie vynaložených mzdových prostriedkov s cieľom maximalizácie rastu pridanej hodnoty. V tomto zmysle sú zamerané opatrenia 1.1 a 1.3 Operačného programu **Konkurencieschopnosť a hospodársky rast** smerované do podpory technologických transferov a inovácií vrátane zabezpečenia nových pracovných miest (financovanie 50 % ŠR a ERDF + 50 % súkromné zdroje).

V zmysle Programového vyhlásenia vlády SR Ministerstvo hospodárstva SR spracovalo „Novú stratégiu rozvoja cestovného ruchu do roku 2013, ktorú vláda SR v máji 2007 schválila svojim uznesením č. 417/2007. Jej cieľom je zvýšiť konkurencieschopnosť cestovného ruchu a lepšie využívať jeho potenciál pri odstraňovaní regionálnych rozdielov a tvorbe nových pracovných miest. Stratégia obsahuje návrh na vytvorenie systému podporných programov pre podporu aktivít cestovného ruchu. Následne v intenciách uvedenej stratégie budú vypracované **Zásady štátnej politiky cestovného ruchu**, ktoré budú predložené na rokovanie vlády SR. Podľa predbežných štatistických údajov podiel devízových príjmov aktívneho zahraničného cestovného ruchu na HDP vzrástol z 2,5 % v roku 2005 na 2,7% v roku 2006 pri medziročnom raste aktívneho salda bilancie zahraničného cestovného ruchu o 20,7%. Pozitívny vývoj bol zaznamenaný aj v oblasti počtu prenocovaní, keď medziročne ich počet vzrástol o 3,8% a vyšší rast bol zaznamenaný pri prenocovaniach zahraničných návštevníkov v porovnaní s 3,1% rastom domácich návštevníkov.

4.3.3 Verejné inštitúcie ako partner a nie bremeno

Vláda SR na svojom zasadnutí dňa 13. júla 2005 schválila Stratégiu konkurencieschopnosti Slovenska do roku 2010 – akčné plány, ktorej súčasťou bol aj IV. Akčný plán podnikateľské prostredie. V rámci akčného plánu vyčlenila vláda SR finančné prostriedky a poverila Republikovú úniu zamestnávateľov (RÚZ) a Podnikateľskú alianciu Slovenska (PAS) realizáciou auditu. Významnou súčasťou auditu (**Komplexný audit prekážok v podnikaní**) bol dotazníkový prieskum a cieleňé rozhovory s podnikateľmi a manažérmi o prekážkach v podnikaní a možných spôsoboch ich odstraňovania. Audit ponúka okrem dôkladnej analýzy súčasného stavu i návrh opatrení, prostredníctvom ktorých možno identifikované bariéry eliminovať. Výrazná pozornosť pri spracovaní bola venovaná súčinnosti požiadaviek a procesov verejnej správy v rôznych oblastiach ovplyvňujúcich podnikanie. Audit sa sústredil nielen na úroveň centrálnej štátnej správy, ale aj na miestnu a regionálnu úroveň. Audit bol prioritne zameraný na oblasti mimo rámca regulácie zo strany EÚ. Zistenia a závery prieskumu predstavujú významnú pridanú hodnotu auditu.

V súlade s požiadavkami smernice o službách na vnútornom trhu bola dňa 19. 4. 2006 predložená vláde SR spoločná **Koncepcia založenia siete jednotných kontaktných miest (JKM) na Slovensku** rezortov Ministerstva hospodárstva SR a Ministerstva vnútra SR, ktorú vláda schválila uznesením č. 324/2006. JKM zjednoduší prístup k službám pre slovenských ale aj zahraničných podnikateľov z členských štátov EÚ, ktorí sa

mienia na území SR etablovať. Fyzická osoba a právnická osoba pri ohlásení živnosti uvedie aj údaje potrebné pre vyžiadanie výpisu z registra trestov, zároveň bude môcť s ohlásením živnosti uviesť tiež údaje vyžadované podľa osobitných zákonov na splnenie daňovej registrácie k dani z príjmov a oznamovacej povinnosti, prihlásenie sa do systému povinného zdravotného poistenia. Fyzická osoba, ktorá je v systéme povinného zdravotného poistenia prihlásená zároveň s ohlásením živnosti uvedie obchodné meno poisťovne v ktorej je prihlásená a bude môcť aj oznámiť zmenu platiteľa poistného, na jednom mieste, ktorým bude jednotné kontaktné miesto.

- V roku 2006 sa realizovali prípravné práce založenia JKM. Prebehli rokovania s orgánmi štátnej správy a inštitúciami, ktoré budú založením JKM dotknuté. Na príslušných živnostenských úradoch v krajských mestách, ktoré majú byť hosťiteľmi JKM, sa testovala frekvencia záujmu o tieto služby, rozsah požadovaných informácií, časová náročnosť pri spracovávaní informácií a poskytovaní služieb JKM. Priebežne sa analyzoval rozsah údajov, stanovený príslušnými zákonmi, ktorý je povinný podnikateľ predložiť nielen vo vzťahu k vydaniu povolenia na podnikanie, ale aj vo vzťahu k ostatným orgánom a inštitúciami, ktorých kompetenciami je podnikateľ dotknutý najmä pri začatí podnikania. Dňa 11. 4. 2007 schválila vláda SR **Návrh novely zákona o živnostenskom podnikaní** predložený Ministerstvom vnútra SR, ktoré je zodpovedné za založenie JKM. Do návrhu novely boli zakomponované ustanovenia o jednotných kontaktných miestach. Predpokladá sa, že už v druhej polovici roka 2007 bude daná možnosť podnikateľom – živnostníkom, využívať služby JKM, nakoľko 1. etapa poskytovania služieb JKM je nasmerovaná práve na živnostníkov.

Tento právny rámec dáva základ tomu, aby verejná správa na úrovni štátu a iných inštitúcií prispievala k zefektívňovaniu svojho fungovania vo vzťahu k podnikateľskej sfére najmä pri vstupe podnikateľov na trh služieb, čím reálne naplní záväzok, aby verejné inštitúcie boli partnerom a nie bremenom podnikateľa. Podnikateľ sa vyhne viacnásobnému predkladaniu tých istých údajov a dokladov pri plnení svojich zákonných povinností voči orgánom a inštitúciám, ktorými je dotknutý pri začatí podnikania. Žiadosť a doklady predloží len raz a to na JKM, ktoré všetko ostatné za neho zabezpečí. Z uvedeného je zjavné, že založenie a funkčné zabezpečenie JKM sa buduje s cieľom minimalizovať regulačnú a finančnú záťaž podnikateľov, ktorá im zbytočne odčerpáva ľudské a finančné zdroje eliminovaním možných bariér vstupu podnikateľov na trh SR. V roku 2006 sa analyzovali údaje, ktoré majú byť obsahom jednotného formulára, ktorý by mal byť dostupný na JKM pre všetkých podnikateľov, ktorí využijú ich služby a bude podkladom pre vydanie povolení a iných dokladov potrebných najmä pri začatí podnikania. Cieľom je zúžiť rozsah údajov, ktoré je podnikateľ povinný predložiť ostatným orgánom, ktoré sú rozhodné pre začatie podnikania a tým eliminovať niekoľkonásobné predkladanie tých istých údajov príslušným orgánom jednotlivo. Doručenie údajov zabezpečí príslušným orgánom JKM. V tejto súvislosti boli publikované a zverejňované aj informácie prostredníctvom webovej stránky Ministerstva hospodárstva SR, v médiách, ale aj prostredníctvom prednášok na rôznych podujatiach s medzinárodnou účasťou.

4.3.4 Posilnenie vnútorného trhu

V záujme zavedenia **Informačného systému pre vnútorný trh – IMI projekt v Slovenskej republike (Internal Market Information)**, ktorý vznikol z iniciatívy Poradného výboru pre vnútorný trh v Bruseli (IMAC) pri EK, boli analyzované podmienky pre jeho zavádzanie. Potreba zavádzania IMI projektu vychádza z článku 28 a 29 smernice o službách na vnútornom trhu. Cieľom tohto informačného systému je zabezpečiť komunikáciu na diaľku medzi orgánmi jednotlivých členských krajín s rovnakou kompetenciou, ktoré sú zapojené do riadenia/zavádzania voľného pohybu služieb a osôb v oblasti vnútorného trhu. Práce prebiehali a prebiehajú v súlade s pokynmi EK a usmerneniami národného koordinátora. Práca na IMI systéme sa v súčasnosti sústreďuje na modul pre uznávanie odborných kvalifikácií, v zmysle smernice č. 2005/36/ES o uznávaní odborných kvalifikácií a to s ohľadom na skutočnosť, že implementačné obdobie pre smernicu o uznávaní odborných kvalifikácií končí už v októbri 2007.

Ako pilotný projekt je IMI systém realizovaný pre štyri regulované povolania: lekár, farmaceut, fyzioterapeut a účtovník. Očakávaným výsledkom projektu je vzájomné uznávanie dokladov o vzdelaní, ale aj iných dokladov, za účelom poskytovania služieb podnikateľom z jedného členského štátu v druhom členskom štáte. Pre uznávanie kvalifikácií bola vytvorená špeciálna pracovná skupina, ktorej členmi sú zástupcovia Ministerstva hospodárstva SR a Ministerstva školstva SR, ktorí sú súčasne národnými a delegovanými koordinátormi pre IMI projekt. Dňa 27.02.2007 sa v Bruseli uskutočnilo ďalšie zasadnutie Pracovnej skupiny pre IMI projekt, na ktorom boli konzultované otázky súvisiace s ochranou osobných údajov v tomto informačnom systéme. Európskej komisii bol zaslaný vzorový súbor 15-tich kompetentných inštitúcií SR, ktoré by mali byť do IMI projektu zapojené.

O spôsobe zavedenia IMI projektu v SR prebiehajú rokovania medzi dotknutými orgánmi a inštitúciami SR, s cieľom oboznámiť ich s úlohami súvisiacimi s funkčnosťou IMI projektu. Dochádza tiež k výmene informácií v uvedenej oblasti medzi jednotlivými členskými krajinami, napr. aj prostredníctvom bilaterálnych stretnutí

4.3.5 Veda, výskum a inovácie

Cieľ zameraný na **Vytvorenie kvalitnej centrálnej štátnej agentúry na podporu výskumu a vývoja** je splnený.

Pri jeho realizácii boli vykonané nasledujúce kroky:

- Členovia Predsedníctva Agentúry na podporu výskumu a vývoja boli v súlade so zákonom č. 172/2005 Z. z. o organizácii štátnej podpory výskumu a vývoja vymenovaní vládou SR jej uznesením č. 845 zo dňa 26. októbra 2005. (ďalej len „agentúra“).
- Štatút agentúry bol schválený uznesením vlády SR č. 250 zo dňa 22. marca 2006 a podľa tohto legislatívneho predpisu začala agentúra fungovať v zmysle stanoveného cieľa.
- Program agentúry pre podporu ľudského potenciálu v oblasti výskumu a vývoja a popularizáciu vedy bol schválený vládou SR jej uznesením č.216 z 8. marca 2006.

Cieľ stanovený v súvislosti s vypracovaním **Dlhodobého zámeru národnej vednej a technickej politiky** sa plní priebežne. V záujme obsahového zabezpečenia tohto dokumentu sekcia vedy a techniky Ministerstva školstva SR dala spracovať niekoľko vstupných dokumentov. Európsku komisiu požiadala o spracovanie analýzy, ktorá mala vyústiť do návrhu vecných priorít výskumu a vývoja na Slovensku a zástupcov akademickej obce (Učenej spoločnosti Slovenskej akadémie vied, Slovenskej akademickej spoločnosti) a podnikateľskej sféry (Zväzu priemyslu Slovenska) požiadala o spracovanie krátkych štúdií zameraných na stanovenie základných zásad dlhodobého zámeru pre smerovanie štátnej vednej a technickej politiky. Plnenie úlohy bolo uznesením vlády SR č.876/2006 posunutú do 30.júna 2007. **Dlhodobý zámer štátnej vednej a technickej politiky do roku 2015** bol schválený v porade vedenia Ministerstva školstva SR, prešiel medzirezortným pripomienkovým konaním v termíne 28. 2. - 13. 3. 2007 a bol schválený v Rade vlády SR pre vedu a techniku dňa 29.3.2007. Po ukončení rozporových konaní bude predložený na rokovanie vlády SR.

Úloha zameraná na vytvorenie **Centrálneho informačného portálu pre oblasť vedy a techniky** sa plní priebežne. Obsahová podoba a rámcová štruktúra portálu už bola vypracovaná. Vytvorenie centrálneho informačného portálu sa bude realizovať prostredníctvom verejného obstarávania. Výzva na verejnú súťaž bola vyhlásená 28. februára 2007. Predpokladaný termín uzatvorenia zmluvy s dodávateľom informačného portálu je jún 2007.

V oblasti **výchovy a podpory kvalitných vedcov** bol cieľ **Systém podpory mobilít ľudských zdrojov v oblasti výskumu a vývoja** splnený. Časť cieľa bola splnená prostredníctvom **Programu agentúry pre podporu ľudského potenciálu v oblasti výskumu a vývoja a popularizáciu vedy**, ktorý bol vládou SR schválený jej uznesením č. 216 z 8. marca 2006. Výzva na predkladanie projektov pre plnenie uvedeného programu bola agentúrou vyhlásená dňa 18. apríla 2006. Ďalšia časť cieľa bola splnená schválením materiálu **Správa o audite súčasného procesu uznávania dokladov o vzdelávaní a návrh na zjednodušenie procesu uznávania dokladov** schválením na rokovaní vlády SR dňa 26. 7. 2006, uznesením vlády SR č. 641/2006.

Cieľ vytýčený v **Programe popularizácie vedy v spoločnosti** bol splnený prostredníctvom vyššie citovaným programom agentúry pre podporu ľudského potenciálu v oblasti výskumu a vývoja a popularizáciu vedy. Výzva na predkladanie projektov pre plnenie uvedeného programu bola agentúrou vyhlásená dňa 18. apríla 2006. K plneniu cieľa prispel aj **Program popularizácie vedy v spoločnosti** podporovaný z prostriedkov Európskeho sociálneho fondu (ESF). Výzva na podávanie projektov v rámci tohto programu bola zverejnená Ministerstvom školstva SR v decembri 2005 a v súčasnosti sú už vybrané projekty podporované. Materiál „Stratégia popularizácie vedy a techniky v spoločnosti“ bol schválený uznesením vlády SR č.103 zo dňa 7.2.2007.

Cieľ spočívajúci vo **vypracovaní nového štátneho programu rozvoja infraštruktúry výskumu a vývoja a** zameraný na podporu technickej infraštruktúry výskumu a vývoja a podporu ľudských zdrojov vo výskume a vývoji (nové opatrenie) sa plní priebežne.

Plnenie cieľa je podmienené vypracovaním dlhodobého zámeru štátnej vednej a technickej politiky, ktorý bude obsahovať aj identifikáciu vecných priorít aplikovaného výskumu. Cieľ bude realizovaný až následne po schválení

týchto vecných priorít vládou SR v rámci dlhodobého zámeru. Pre splnenie cieľa je nevyhnutná diskusia s podnikateľským prostredím a vzdelávacími inštitúciami za účelom zlepšenia transferu výsledkov výskumu a vývoja do praxe. Materiál je v súčasnosti vo fáze spracovania. Svojím uznesením č. 318 zo dňa 4. 4. 2007 vláda SR schválila programy Agentúry na podporu výskumu a vývoja pod názvami **Podpora vzniku a činnosti výskumných a vzdelávacích centier excelentnosti**, **Podpora spolupráce Slovenskej akadémie vied a univerzít s priemyslom a podnikateľským prostredím** a program **Podpora výskumu a vývoja v malých a stredných podnikoch**.

V problémovom okruhu **Výskum medzinárodnej kvality s adekvátnym prepojením na podnikateľskú sféru** bol cieľ **Vypracovanie systému hodnotenia kvality výstupov vedy a výskumu** splnený. Sekcia vedy a techniky Ministerstva školstva SR zaviedla prostredníctvom nového metodického usmernenia pre oponentúry úloh výskumu a vývoja, riešených v rámci štátnych programov výskumu a vývoja, nové zásady pre hodnotenie kvality výstupov projektov. Obdobné nové kritéria začala uplatňovať už v priebehu roka 2006 aj agentúra.

Vypracovanie **Návrhu nového systému štátnych programov na podporu výskumu a vývoja** sa plní priebežne resp. je vo fáze spracovania. Plnenie cieľa bolo uznesením vlády SR č. 876/2006 posunuté do 31. júla 2007 a je podmienené schválením dlhodobého zámeru, ktorý bude obsahovať aj identifikáciu vecných priorít aplikovaného výskumu. Cieľ bude realizovaný až následne po schválení týchto vecných priorít v rámci dlhodobého zámeru vládou SR.

Cieľ spočívajúci vo vytvorení **Nástroja na podporu medzinárodnej vedecko-technickej spolupráce a uľahčenie čerpania finančných zdrojov EÚ a výskum a vývoj bol splnený**. Prostredníctvom nového finančného nástroja sa v štátnom rozpočte tvoria rezervy pre preplácanie DPH úspešným účastníkom projektov v rámci 6. rámcového programu EÚ pre výskum, vývoj a technické demonštrácie. V rozpočte Ministerstva školstva SR, v podprograme 06K11 bola z projektu Minerva alokovaná na tento účel v roku 2006 suma 50 mil. Sk, ktorá bola poskytovaná prostredníctvom agentúry. K splneniu tohto cieľa prispelo aj zahájenie činnosti transformovaného SARCu (príspevkovej organizácie Ministerstva školstva SR patriacej do vecnej pôsobnosti sekcie vedy a techniky) v podobe modernej agentúry na podporu účasti slovenských subjektov v medzinárodných projektoch v rámci rámcových programov EÚ pre výskum, vývoj a technické demonštrácie a súvisiacich iniciatív. K 1. aprílu 2006 bol SARC zrušený ako samostatná právnická osoba a stal sa súčasťou agentúry. Do organizačnej štruktúry agentúry bol začlenený ako nový odbor pre medzinárodnú vedecko-technickú spoluprácu. Uznesením vlády SR č. 318 zo dňa 4. 4. 2007 vláda SR schválila program Agentúry na podporu výskumu a vývoja pod názvom **Podpora prípravy projektov 7. rámcového programu výskumu a vývoja**.

Zavedenie finančnej podpory pre vznik a činnosť sietí technologického transferu, výskumných a vzdelávacích centier, ktoré budú zapájať mladých vedeckých pracovníkov, doktorandov a postdoktorandov do projektov výskumu a vývoja riešených v rámci štátneho programu rozvoja infraštruktúry a programov Agentúry na podporu výskumu a vývoja (nové opatrenie) je v štádiu priebežného plnenia. Po schválení štátneho programu rozvoja infraštruktúry vládou SR budú v rámci možností štátneho rozpočtu vyčlenené finančné prostriedky na vznik a činnosť sietí technologického transferu z rozpočtu Ministerstva školstva SR a rozpočtu Agentúry na podporu výskumu a vývoja.

4.4 Informačná spoločnosť

Hlavnými prioritami v oblasti informatizácie spoločnosti v období rokov 2004 - 2006 boli:

1. moderné verejné služby on-line,
2. digitálna gramotnosť,
3. dostupnosť a bezpečnosť internetu.

Z týchto priorít vyplynuli i strategické dokumenty, ktoré vláda SR v tomto čase prijala ako **Stratégia informatizácie spoločnosti** a **Stratégia konkurencieschopnosti Slovenska do roku 2010** s jej akčným plánom **Informačná spoločnosť**. Akčné plány oboch dokumentov boli harmonizované, pretože majú spoločný cieľ, a to prostredníctvom plnenia úloh napomôcť akcelerácii informatizácie spoločnosti. Úlohy v tejto oblasti boli koncipované v rámci troch priorít. Jednotlivé aktivity v oblasti informatizácie spoločnosti je potrebné navzájom prepojiť a koordinovať v rámci Reformy ústredných orgánov štátnej správy.

4.4.1 Prvá priorita: Moderné verejné služby online

V rámci prvej priority boli rozpracované nasledujúce úlohy:

1. Procesný, organizačný a informačný model služieb verejnej správy - Cestovná mapa zavádzania elektronických služieb verejnej správy.

Cieľom dokumentu, ktorý bol schválený vládou SR v októbri 2005, je dosiahnuť zefektívnenie poskytovania služieb verejnej správy, zvýšiť jej transparentnosť a znížiť administratívne zaťaženie občanov. Cestovná mapa popisuje súčasný stav poskytovaných verejných služieb a navrhuje harmonogram implementácie všetkých činností, ktoré budú ponúkané občanom, podnikateľom alebo verejnej správe v elektronickej forme. Nakoľko v súčasnosti už nie sú aktuálne určité časti Cestovnej mapy, je potrebné prehodnotiť jednotlivé aktivity a samotný harmonogram ich implementácie.

2. Ústredný portál verejnej správy – vstupný bod

Vybudovanie Ústredného portálu verejnej správy (ÚPVS) patrí momentálne k najdôležitejším súčasťam informatizácie spoločnosti. Cieľom tohto projektu je sprístupniť samotné služby a informácie o službách verejnej správy pre občana, podnikateľa ale aj pre samotné orgány verejnej správy na internete a tak zjednodušiť proces poskytovania jej služieb. Prostredníctvom ÚPVS budú môcť občania komunikovať so štátnou a verejnou správou 24 hodín denne, 7 dní v týždni. K dispozícii sú nielen elektronické služby, ale aj jednoduchá informácia – napríklad aktuálne návody na riešenie konkrétnych životných situácií, kontakty na príslušné inštitúcie. Zároveň bolo cieľom, aby občania vybavovali agendu len s jednou inštitúciou, ktorá si elektronicky získa potrebné dokumenty od iných inštitúcií. Občan tak prestane plniť úlohu poslíčka medzi jednotlivými inštitúciami. Pre verejnú správu poskytuje portál technickú infraštruktúru, ktorú môže použiť pri budovaní svojich e - služieb a tiež možnosť ako jednoducho ponúknuť svoju službu občanovi z jedného miesta. Úrad Vlády SR a splnomocnenec vlády pre informatizáciu zabezpečili vytvorenie "prezentačnej vrstvy," teda časti užívateľského rozhrania ÚPVS a tiež integrovali do portálu informačnú časť existujúceho portálu www.obcan.sk. Dňa 1. júla 2006 bola spustená prevádzka technologickej časti ÚPVS. V priebehu roka 2006 boli sprístupnené služby živnostenského registra, registra trestov, služieb ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny. Neskôr budú doplnené ďalšie služby využívajúce možnosti informačných technológií na život v znalostnej spoločnosti. Zákonom č. 678/2006 Z. z, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č.575 /2001 Z. z. o organizácii činností vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, došlo k presunu práv a kompetencií v oblasti informatizácie spoločnosti. K 1. februáru 2007 na základe tohto zákona preberá úlohu ako správcu portálu, definovanú v zákone č. 275/2006 Z. z. o informačných systémoch verejnej správy, MF SR a prevádzkovateľom zostáva Úrad vlády SR.

3. Elektronický obchodný register

Zákon č. 24/2007 Z.z. umožnil, aby mohol obchodný register poskytovať svoje služby on-line v právne záväznej podobe. V súčasnosti sa rieši technická implementácia projektu a testujú sa niektoré služby, pričom od 1. augusta 2007 by malo byť verejnosti umožnené nie len získavať výpisy a listiny z obchodného registra v elektronickej podobe použiteľnej pre právne úkony, ale prostredníctvom internetu aj on-line zakladať spoločnosti, vykonávať zmeny v zápisoch a ukladať listiny do zbierky listín. S cieľom motivovať občanov vo využívaní služieb elektronického obchodného registra boli významne znížené súdne poplatky za jednotlivé služby registra vykonávané elektronicke, ktoré budú môcť byť hradené on-line prostredníctvom platobného portálu. Obchodný register bude prvým verejným registrom, ktorý bude poskytovať svoje služby on-line v právne záväznej podobe.

4. Elektronické verejné obstarávanie

Cieľmi projektu sú hlavne zníženie nákladov na verejné obstarávanie na strane účastníkov verejných súťaží ako aj na strane obstarávateľov vo verejnej správe, podstatné urýchlenie priebehu verejného obstarávania a zvýšenie transparentnosti procesov VO (znižovanie korupcie). Projekt EVO umožňuje, aby sa organizácie štátneho a verejného sektora včas mohli pripraviť na zákonom vyžadovanú povinnosť obstarávať všetky tovary od 1. 1.

2007 elektronicky. Portál verejného obstarávania (EVO) je od mája 2006 prístupný verejnosti (www.evo.gov.sk). V mesiaci máj 2006 úspešne prebehla historicky prvá verejná súťaž založená na princípe elektronického verejného obstarávania, ktorá bola usporiadaná pre potreby MDPT SR. Dňa 26. 03. 2007 Úrad pre verejné obstarávanie na základe podaných žiadostí o registráciu začal registrovať do systému EVO verejných obstarávateľov a osoby oprávnené používať systém EVO v ich mene. Do dnešného dňa je v systéme EVO zaregistrovaných 27 verejných obstarávateľov a 101 osôb oprávnených používať systém EVO v ich mene. Systém EVO je v prevádzke od 30. 04. 2007 a verejní obstarávatelia môžu využívať systém EVO na zadávanie zákaziek vo verejnom obstarávaní. V rámci systému EVO sa zatiaľ realizuje 5 podlimitných zákaziek na dodanie tovaru.

5. Návrh riešenia elektronického spoplatnenia správnych poplatkov za e-služby

V prípade úradných dokumentov, ktoré budú opatrené zaručeným elektronickým podpisom a budú teda použiteľné na právne úkony, sa počíta so spoplatnením elektronickou formou, čo bude obdoba súčasného platenia poplatkov, resp. kolkov pri papierovej komunikácii.

Na rokovanie NR SR bol predložený vládny návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 104/2004 Z. z. o spotrebnej dani z vína v znení neskorších predpisov (tlač 1426). V predkladanom vládnom návrhu zákona sa v Čl. II dopĺňal zákon č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov, kde sa zakotvuje právna formulácia, umožňujúca, aby sa poplatky za úkony a konania vykonávané na základe elektronického podania cez ústredný portál verejnej správy platili prostredníctvom platobného portálu ústredného portálu verejnej správy s 50 % znížením sadzby poplatkov zo sadzby poplatkov určených v sadzobníku, do celkovej výšky 2000 Sk,-.

Z návrhu zákona o spotrebnej dani z vína však NR SR toto znenie vypustila s odôvodnením obsahovej odlišnosti od daňovej problematiky, preto bolo ako článok II. transponované do pozmeňovacieho návrhu k návrhu zákona o informačných systémoch verejnej správy. Dňa 20. 4. 2006 bol prerokovaný a schválený v NR SR zákon č. 275/2006 Z.z. o informačných systémoch verejnej správy (ISVS), uvedené znenie však z neho na poslednú chvíľu bolo vypustené bez toho, aby mohol predkladateľ (MDPT SR) do toho zasiahnuť. Zákonné zakotvenie elektronickej platby za e-služby sa navrhuje zakotviť v pripravovanom návrhu zákona o elektronickej verejnej správe.

6. Zvyšovanie používania elektronického podpisu v inštitúciách verejnej správy ako podpora podnikateľského prostredia a elektronizácie verejnej správy

Cieľom úlohy je vytvoriť **podmienky pre používanie elektronického podpisu pre právnické a fyzické osoby** pri poskytovaní služieb a zjednodušiť komunikáciu medzi občanom, firmou a kľúčovými inštitúciami verejnej správy. Rozšírenie spočíva v podstatne širšom rozsahu použitia licencií a vytvorení a dodávke elektronických formulárov pre zabezpečenie komunikácie na báze ZEP. Koncom roka 2006 MDPT SR zabezpečilo v zmysle zákona o verejnom obstarávaní dodávku multilicencie QSign aplikácie pre zaručený elektronický podpis v rozsahu 1 000 licencií pre štátnu a verejnú správu, VÚC a vybrané úrady miestnej samosprávy. Súčasťou dodávky bolo aj vytvorenie elektronických formulárov pre elektronický podpis. Dodávka technického zariadenia pre čítanie čipových kariet bola riešená osobitne. V januári 2007 prebiehalo odovzdávanie čipových kariet s technickým zariadením pre čítanie kariet. Bolo prebratých 406 ks. V súčasnosti je programovým vybavením zabezpečených cca 700 pracovných miest v SR. Projekt bude po dokončení riešiť celkovo 1000 inštalačných miest v SR, z ktorých väčšina bude k dispozícii širokej verejnosti.

Národný bezpečnostný úrad vytvoril všetky legislatívne a technické predpoklady pre nasadzovanie elektronického podpisu, najmä v prostredí verejnej správy. V súčasnosti je rad aplikácií v prevádzke a časť je v štádiu pilotného overovania. Kľúčovým momentom je stanovenie povinnosti orgánov verejnej správy prijímať elektronické podania od občanov a podnikateľov, podpísané elektronickým podpisom. Národný bezpečnostný úrad pripravil novelu zákona o elektronickej podpise, ktorá by tento problém vyriešila povinným zavedením elektronických podateľní. Návrh novely je v legislatívnom pláne vlády SR na rok 2007 s predpokladaným predložením na rokovanie vlády SR v novembri 2007. Avšak v záujme rozšírenia používania elektronického podpisu v štátnej správe bol NR SR prijatý pozmeňovací návrh k návrhu zákona o informačných systémoch verejnej správy na doplnenie samostatného čl. III, ktorým sa priamo novelizoval zákon č. 215/2002 Z. z. o elektronickej podpise.

7. Zavedenie identifikátora pre komunikáciu medzi informačnými systémami verejnej správy a vytvorenie jednoznačného identifikátora obyvateľa z rodného čísla

Cieľom je zaviesť identifikátor pre komunikáciu medzi informačnými systémami, ktorý bude generovaný Ministerstvom vnútra pre každého obyvateľa. Identifikátor – číslo nebude možné použiť na právne úkony a bude slúžiť len na informačné účely, t.j. na jednoznačnú identifikáciu osoby pre vydanie certifikátu pre zaručený elektronický podpis, pre informačné služby e-governmentu a pre komunikáciu medzi informačnými systémami verejnej správy. Ministerstvo vnútra zabezpečí ako jednoznačný identifikátor osoby rodné číslo, t.j. pripojí on-line rodné matriky a odstráni duplicity rodných čísiel.

V roku 2005 bola zo strany MDPT SR podpísaná zmluva na vypracovanie Štúdie realizovateľnosti zavedenia identifikátora občana pre informačné systémy verejnej správy. Ministerstvo vnútra SR vypracovalo koncepciu zavedenia jednoznačného identifikátora a predložilo ju 21. 12. 2005 na medzirezortné pripomienkové konanie.

S dodávateľom aplikácie informačného systému Registra obyvateľov bol predbežne dohodnutý spôsob realizácie po vyriešení finančného krytia. Zavedenie identifikátora podľa tejto štúdie si nevyžiada legislatívnu úpravu. Túto bude potrebné riešiť v súlade s poznatkami v praxi. Finančné prostriedky v odsúhlasenej výške neboli na projekt poskytnuté z dôvodu neakceptovania navrhnutého spôsobu riešenia zo strany Splnomocnenca vlády SR pre informatizáciu spoločnosti.

8. Vytvorenie systému elektronickej výmeny dát medzi registrami

Tento systém je nevyhnutným krokom k automatizácii back office procesov a efektívnemu fungovaniu verejnej správy. Na tento účel bola vypracovaná štúdia, ktorá preskúmala súčasný stav a navrhla postupnosť krokov pre vytvorenie systému elektronickej výmeny dát medzi registrami. V prvej fáze by mala byť spustená elektronickej výmena dát medzi registrom obyvateľov a obchodným registrom, v druhej fáze by mal byť pridaný aj živnostenský register.

Vypracovanie štúdie zabezpečilo MDPT SR a tá bola dodaná na MV SR a ŠÚ SR. Štúdia tvorí východiskový podkladový materiál pre plnenie aj iných strategických úloh (registre verejnej správy, kataster, atď.) MV SR v rámci riešenia tejto úlohy vypracovalo štúdiu uskutočniteľnosti „Poskytovanie údajov z REGOB do CeZiR“, ktorá bola odovzdaná MDPT SR.

V ďalšom období sa predpokladá zabezpečenie dátovej výmeny aj medzi ďalšími registrami, ktorá je nevyhnutná z dôvodu efektívneho fungovania príslušných orgánov a spoločnosti ako celku.

Zároveň v tejto súvislosti bude potrebné rozpracovať architektúru prepojenia širšej skupiny registrov prostredníctvom jednej platformy zabezpečujúcej dátovú synchronizáciu a integráciu referenčných dát.

9. Poskytovanie informácií z referenčného registra obyvateľov SR a z databázy dokladov SR oprávneným subjektom

Týmto riešením sa odbúra doterajšia prax nepotrebné administratívnej záťaže, kedy inštitúcie verejnej správy bežne požadujú od občana predloženie a spoplatnenie informácií od iných inštitúcií verejnej správy, ku ktorým majú priamy jednoduchý a bezplatný prístup. Informácie budú sprístupnené nielen orgánom a inštitúciám verejnej správy SR, ale taktiež pre komerčné subjekty a obyvateľov, avšak iba v rozsahu ich oprávnení daných platnou legislatívou SR.

Podstatná časť registrov je lokalizovaná na MV SR. Poskytovanie informácií z REGOB a databázy dokladov sa vykonáva v testovacej prevádzke.

10. Zavedenie občianskeho preukazu s čipovou kartou a zaručeným elektronickým podpisom

Ministerstvo vnútra SR vypísalo verejnú súťaž umožňujúcu zabezpečiť čistopisy nových občianskych preukazov vo forme polykarbonátovej karty. Teleso karty musí byť vyrobené tak, aby aj v prípade dodatočnej požiadavky objednávateľa na dodanie čistopisov občianskych preukazov SR formátu EÚ s aplikovaným kontaktným alebo bezkontaktným elektronickým čipom alebo s kontaktným aj bezkontaktným elektronickým čipom umiestneným v jednom čistopise občianskeho preukazu SR formátu EÚ zostalo zachované materiálové zloženie, štruktúra jednotlivých polykarbonátových vrstiev a poradie jednotlivých polykarbonátových vrstiev. Materiál o zavedení občianskeho preukazu s čipovou kartou a zaručeným elektronickým podpisom bol predložený na rokovanie vlády SR, kde bol z rokovania vypustený.

11. Voľný informačný prístup do katastra

MDPT SR zabezpečilo vypracovanie štúdie sprístupnenia informácií. V roku 2006 MDPT SR doriešilo špecifikáciu dodávok technických zariadení v predpokladanej výške cca 20 mil. Sk, programového vybavenia a licencií vo výške cca 22 mil. Sk. Podklady pre verejné obstarávanie boli pripravené v súlade so zákonom. Verejná súťaž na dodávku HW techniky bola realizovaná. Súčasne boli realizované rokovacie konania na dotvorenie prezentačnej vrstvy katastra, ktoré viedlo MDPT SR. V súčasnosti prebieha testovacia prevádzka.

12. Spolupráca pri tvorbe návrhu legislatívneho zámeru zákona o základných registroch verejnej správy; vypracovanie a prijatie novej právnej úpravy o základných registroch verejnej správy

Na pracovných stretnutiach Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií SR a Ministerstva vnútra SR bol určený plán práce a nosného obsahu materiálu, dohodnuté organizačné záležitosti, schválená štruktúra dokumentu, vyšpecifikované definície a navrhnuté štruktúry registrov a navrhnutý obsah pripravovaného zákona o referenčných registroch a číselníkoch verejnej správy, aj s definíciami nových pojmov. Vzhľadom na potrebu integrácie katastrálneho registra do plnenia úlohy bola v septembri 2006 pracovná skupina rozšírená o odborníkov z Úrad geodézie, kartografie a katastra SR. Úloha je v štádiu rozpracovania a materiál bude slúžiť ako východiskový podklad pre návrh zákona o elektronickej verejnej správe.

13. Digitálna vláda

Cieľom projektu je elektronizácia stoviek dokumentov a ich obehu v legislatívnom procese, čiže úplná digitalizácia procesu zasadania vlády. Umožnilo by to zníženie množstva papierových materiálov potrebných na zasadanie a zvýšila by sa dostupnosť a flexibilitnejší prístup k materiálom. Bola spracovaná analýza súčasnej situácie. V ďalšej realizácii nastal časový posun, keďže 1. súťaž na dodávateľa systému bola zrušená. 2. súťaž bola vypísaná dňa 9. 2. 2006. Zmluva s dodávateľom systému bola podpísaná 5. 6. 2006 a v súčasnej dobe sa pracuje na realizácii projektu. Hardverové vybavenie je už k dispozícii, pracuje sa ešte na softvérovom riešení. Predpokladaný termín dokončenia je v auguste 2007.

14. Verejne prístupný portál Portál kultúry

V rámci tohto projektu budú poskytované bezplatné komplexné informácie pre odbornú a laickú verejnosť z oblasti kultúry. Táto úloha sa v roku 2006 plnila len čiastočne, boli podporené projekty, ktoré patria medzi prioritné projekty rezortu. Z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov sa nerealizovala verejná súťaž na výber dodávateľa na realizáciu portálu kultúry. Z uvedeného dôvodu sa bude venovať mimoriadna pozornosť na realizáciu tohto projektu v roku 2007, pričom na tento projekt je vyčlenených približne 20 mil. Sk v rámci programového rozpočtovania.

15. Cestovná mapa pre zavádzanie elektronických služieb verejnej správy

Tento materiál bol schválený v roku 2005, keď vstúpil do platnosti právny rámec, regulujúci rozvoj informačného systému verejnej správy. Cestovná mapa plánuje v priebehu 3 – 5 rokov zaviesť úplne všetkých dvadsať základných kategórií verejných služieb odporučených Európskou komisiou. V konečnom dôsledku základným poslaním efektívnej elektronickej verejnej správy je v maximálnej možnej miere prispieť k zníženiu administratívnej záťaže občana a k zvyšovaniu transparentnosti verejnej správy voči občanovi.

16. Príprava právnej úpravy – zákon o elektronickej verejnej správe

Spolu s novým zákonom o základných registroch verejnej správy zefektívni všeobecný elektronický prístup k základným verejným službám s navzájom prepojenými registrami verejnej správy a umožní úplnú elektronickú výmenu údajov medzi občanmi, verejným a súkromným sektorom. Vysoký dôraz sa kladie na posilnenie informačnej bezpečnosti a ochranu osobných údajov, vzájomné prepojenie registrov jednotlivých inštitúcií verejnej správy a poskytovanie kvalitných služieb v reálnom čase (on-line).

4.4.2 Druhá priorita: Digitálna gramotnosť

1. Európsky počítačový vodičský preukaz pre štátnych zamestnancov (ECDL) - Certifikovanie digitálnej gramotnosti zamestnancov verejnej správy programom ECDL

Certifikát ECDL deklaruje, že jeho držiteľ úspešne absolvoval medzinárodne stanovené kvalifikačné testy, v ktorých preukázal, že spĺňa stanovené znalostné kritériá pre prácu s počítačom a počítačovými aplikáciami. Pilotná fáza projektu certifikácie prebehla na MDPT SR a ÚŠS v roku 2005. Na základe jej pozitívnych výsledkov pripravilo MDPT SR v spolupráci s MPSVR SR Národný projekt „Vzdelávanie zamestnancov vo verejnej správe zamerané na získavanie digitálnej gramotnosti a príprava na ECDL prostredníctvom elektronického vzdelávania“, umožňuje všetkým služobným úradom, zatiaľ bratislavského kraja, vhodným spôsobom dopĺňať vzdelávanie svojich pracovníkov v oblasti digitálnej gramotnosti. Jednotlivé služobné úrady Bratislavského samosprávneho kraja v rámci uzavretej výzvy vzdelávali pracovníkov a zabezpečovali ich preskúšanie v akreditovaných skúšobných centrách. Financovanie projektov je zabezpečené v plnej výške z Európskeho sociálneho fondu. Realizácia Konceptie Informačného systému v štátnej službe bola úlohou Úradu pre štátnu službu, ktorý bol zrušený v roku 2006 a jeho právomoci prebralo Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, preto vyhodnotenie tejto úlohy očakávame od vyššie uvedeného ministerstva. Preverovanie programom ECDL však skomplikovala skutočnosť, že poslancami návrhom bol upravený zákon o štátnej službe tak, aby štátni zamestnanci nemuseli prejsť certifikáciou ECDL. Prieskum digitálnej gramotnosti štátnych úradníkov, ktorý bol prezentovaný v januári 2007 ukazuje na katastrofálne vedomosti zamestnancov štátnej správy.

2. Digitálne štúrovstvo na školách

Z hľadiska zvyšovania digitálnej gramotnosti obyvateľstva je jedným z najdôležitejších projektov tzv. Digitálne štúrovstvo na školách. V rokoch 2005 a 2006 vzniklo viac ako 820 miest, v ktorých si na škole miestna komunita môže zvyšovať svoje znalosti v práci s IKT. Pozitívne je, že v tomto projekte sú využívané prostriedky, ktoré štát a súkromný sektor vložil do škôl prostredníctvom projektu Infovek a Počítače pre školy a tieto technológie sú občanmi využívané i vo večerných hodinách alebo sviatkoch či prázdninách. Podľa predbežných odhadov prejde takýmito školeniami najmenej 70 tis. obyvateľov Slovenska. Ďalším kladným momentom tohto projektu je, že školy si pomocou digitálneho štúrovstva vylepšujú svoje vybavenie v oblasti IKT a môžu zaplatiť učiteľov - lektorov za realizované kurzy.

3. Mapovanie stavu digitálnej gramotnosti a adaptability obyvateľstva na IKT

Štúdia realizovateľnosti bola vypracovaná, prezentovaná verejnosti a jej závery napomáhajú pri riešení a plánovaní projektov z oblasti zvyšovania digitálnej gramotnosti.

4.4.3 Tretia priorita: Široká dostupnosť internetu

1. Internet pre všetkých

Cieľom projektu je **zvýšiť penetráciu vysokorýchlostného prístupu na internet a informačnú gramotnosť ľudí** formou štátneho príspevku. Spustenie projektu IPV sa realizovalo na základe schválenej novely Výnosu č. 2424/M-2004, z 5. 5. 2006 spolu s vytvorením Kliringového centra ako nevyhnutnej podmienky spustenia Projektu. Tento projekt bude ukončený koncom roku 2007.

2. Program elektronizácie knižníc

V priebehu roka 2005 MK SR zabezpečilo viacstupňovú oponentúru Vykonávacieho projektu implementácie spoločného integrovaného systému Virtua v knižničnom systéme Slovenskej republiky. Verejným knižniciam v rámci grantového systému prideliť MK SR na modernizáciu informačných technológií a pripojenie knižníc na internet viac ako 4 mil. Sk. Zároveň MK SR po dohode s MVRR SR predložilo Národný projekt informatizácie knižníc, s termínom začiatku realizácie je v roku 2006. Projekt bol pripravený v spolupráci so SNK a ďalšími odbornými organizáciami a bol prerokovaný aj s MDPT SR.

3. Projekt internetizácie verejných knižníc II. etapa

Verejné vedecké, mestské a obecné knižnice predstavujú obrovský zdroj informácií a vedomostí pre širokú verejnosť. Preto je potrebné zabezpečiť pre všetky z nich pripojenie na širokopásmový internet a otvoriť ich

verejnosti. To vytvorí modernú a lacnú alternatívnu sieť niekoľkých tisícok verejných prístupových miest na internet po celom Slovensku. Budovanie národných digitálnych knižníc pre vedu, výskum, techniku a vzdelávanie a systémov elektronického publikovania zároveň zlepši prístup obyvateľov Slovenskej republiky k odborným informáciám.

4. Štúdia využitia štruktúr existujúcich chrbtových sietí organizácií, v ktorých má štát väčšinový podiel

Jej zámerom je, čo najviac zvýšiť dostupnosť širokopásmového prístupu na Internet pre čo najširšie vrstvy obyvateľstva na celom území SR a vytvoriť podmienky na zvýšenie konkurencie na telekomunikačnom trhu SR. Štúdia bola schválená na rokovaní vlády dňa 1. marca 2006 uznesením č. 199/2006. V zmysle bodu B.1. uvedeného uznesenia vyplýva úloha vypracovať štúdiu realizovateľnosti za účelom právnej a finančnej analýzy zo zámerom vytvoriť akciovú spoločnosť so 100% majetkovou účasťou štátu. Táto štúdia realizovateľnosti bola vypracovaná a úloha bola splnená.

Prioritnou témou Dodatku k Národnému programu reforiem Slovenskej republiky na roky 2006-2008 bola aj Informatizácia zdravotníctva – eHealth

5. Informatizácia zdravotníctva - eHealth

Podľa programového vyhlásenia vlády je zdravotníctvo a jeho informatizácia - eHealth najvyššou prioritou. Ide o využívanie moderných informačných a komunikačných technológií s úlohou splniť očakávania občanov, pacientov, poskytovateľov zdravotníckej starostlivosti, profesionálnych zdravotníkov. Informatizácia zdravotníctva pomôže zvýšiť efektívnosť a priniesť pridanú hodnotu zdravotnej starostlivosti vyhnutím sa duplicitne alebo zbytočným diagnostikám alebo terapeutickým intervenciám podporou kontinuálnej starostlivosti, zlepšením komunikácie medzi zdravotníckou sférou a širokým prístupom k zdravotným vedomostiam a evidencne založenej medicíne. Národný zdravotný informačný systém a služby spoločne s organizačnými zmenami ako aj rozvojom nových zručností môžu výrazne prispieť k prístupu, kvalite starostlivosti a k efektívnosti a produktivite zdravotníckeho sektora. Prostriedkami realizácie informatizácie zdravotníctva je štandardizácia číselníkov, dátových rozhraní a pracovných postupov poskytovateľov zdravotnej starostlivosti (PZS), vybudovanie úložísk dát, internetizácia pracovísk PZS, modernizácia aplikačného vybavenia pre PZS na základe navrhnutých národných a medzinárodných štandardov, vytvorenie politík identifikácie, autentifikácie a autorizácie na národnej aj medzinárodnej úrovni, ako aj rozvoj a implementácia eHealth aplikácií ako napr. elektronický chorobopis, elektronická preskripcia a medikácia. Tento široko koncipovaný program podporuje informatika na úrovni rezortu – MZ SR a jej špecializované Národné centrum zdravotníckych informácií, ktoré vzniklo 1. februára 2006.

Úlohy a činnosti zabezpečujúce informatizáciu zdravotníctva boli stanovené v Akčnom pláne informatizácie pre rok 2006. Ide o nasledujúce úlohy:

- Zriadiť Národné centrum zdravotníckych informácií (ktorého súčasťou budú aj NC pre štandardy, NC pre eHealth, NC (Kompetenčné centrum pre eHealth) pre zdravotnícku štatistiku a NC pre poskytovanie medicínskych a zdravotníckych informácií). Úloha bola splnená.
- Skompletizovať Komisiu eHealth MZ SR doplnením o ďalších odborníkov. Úloha bola splnená.
- Implementovať Národný zdravotnícky portál. Úloha bola čiastočne splnená
- Uskutočniť konferenciu s tematikou informatizácie zdravotníctva (eHealth) pre vedúcich a riadiacich pracovníkov slovenského zdravotníctva, s účasťou popredných odborníkov v oblasti eHealth. Úloha bola splnená.
- Zorganizovať stretnutie pracovnej skupiny EHTEL Health Care Authority Group. Úloha bola splnená.
- Vypracovať štúdiu o možnostiach a zdrojoch (feasibility study) pre stimulovanie rozširovania internetu a rozvoja počítačových sietí u poskytovateľov zdravotníckej starostlivosti a u ďalších subjektov v rezorte zdravotníctva. Úloha bola splnená.
- Vypracovať štúdiu o možnostiach a zdrojoch (feasibility study) pre zavedenie elektronických zdravotných záznamov v SR. Úloha bola splnená.
- Vypracovať štúdiu o možnostiach a zdrojoch (feasibility study) pre zavedenie elektronickej preskripcie a receptov v SR. Úloha bola splnená.

- Vypracovať štúdiu o možnostiach a zdrojoch (feasibility study) pre informatizáciu mimonemocničných zdravotných služieb v SR. Úloha bola splnená.
- Iniciovateľ vznik pracovných skupín „stakeholderov“, ktorí sa budú cca 1 krát štvrťročne stretávať s cieľom výmeny informácií o stave eHealth projektov doma a vo svete, iniciovania eHealth programov a koordinovania aktivít v eHealth oblasti. V tomto roku vytvorí pracovné skupiny pre: EHR, ePreskripciu a mimonemocničnú starostlivosť. Úloha bola splnená (pri plnení feasibility studies).

Je možné konštatovať, že boli splnené hlavné zámery akčného plánu rozvoja eHealth v roku 2006, stanovené v rámci stratégie rozvoja eHealth na Slovensku a to:

- posilniť medzinárodnú spoluprácu a kontakty SR v oblasti eHealth,
- propagácia eHealth na Slovensku v povedomí odbornej aj laickej verejnosti,
- prípravu prostredia pre definovanie a následné riešenie konkrétnych eHealth projektov.

4.4.4 Plánované opatrenia v oblasti podpory rozvoja informačnej spoločnosti na roky 2007 - 2008

Vláda si uvedomuje nezastupiteľnú úlohu štátu pri zavádzaní moderných verejných služieb, vytváraní a sprístupňovaní užitočného digitálneho obsahu a v nie poslednom rade v rozvoji IKT infraštruktúry v tých oblastiach, kde zlyháva trh.

Prioritnými témami v procese informatizácie spoločnosti v tomto období budú:

- Efektívna elektronizácia verejnej správy a rozvoj elektronických služieb prostredníctvom:
  - Elektronizácie verejnej správy
  - Elektronizácie samosprávy
- Rozvoj pamäťových a fondových inštitúcií a obnova ich národnej infraštruktúry prostredníctvom:
  - Zlepšenia systémov získavania, spracovania a ochrany obsahu zo zdrojov pamäťových a fondových inštitúcií
  - Digitalizáciou obsahu pamäťových a fondových inštitúcií, archivovanie a sprístupňovanie digitálnych dát
- Zvýšenie prístupnosti k širokopásmovému internetu prostredníctvom:
  - Rozvoja infraštruktúry širokopásmového prístupu

Tieto témy zodpovedajú cieľom definovaným v **integrovaným usmernení č. 9**.

V súlade s programovým vyhlásením vlády SR a medzinárodnými záväzkami v nasledujúcom období prioritnými oblasťami rozvoja informačnej spoločnosti na Slovensku sa budú tvoriť legislatívne podmienky pre funkčný model elektronických služieb verejnej správy pomocou **zákonu o elektronickej verejnej správe a registroch verejnej správy**, dôslednou implementáciou úloh **Cestovnej mapy zavádzania služieb elektronickej verejnej správy**, dokončením rozbehnutých nosných projektov Národného programu reforiem: voľný informačný prístup do katastra, zvyšovanie používania elektronického podpisu v inštitúciách verejnej správy ako podpora podnikateľského prostredia a elektronizácia verejnej správy, zavedenie identifikátora pre komunikáciu medzi informačnými systémami verejnej správy a vytvorenie jednoznačného identifikátora obyvateľa z rodného čísla. Ďalšími prioritami bude podpora rozvoja informatizácie v regiónoch - návrh na rozšírenie **cestovnej mapy pre eGovernment** o oblasť zastrešovaných samosprávami, nakoľko súčasná cestovná mapa sa venuje iba štátnej správe.

4.4.5 Financovanie informačnej spoločnosti zo štrukturálnych fondov v rokoch 2007-2013

Na zvládnutie zásadnej technologickej zmeny, ktoré si vyžaduje proces transformácie ekonomiky na znalostnú spoločnosť je potrebná predvídavá politika. V nadväznosti na strategický rámec EÚ pre rozvoj informačnej spoločnosti v programovacom období 2007 - 2013, bude prostredníctvom zdrojov ERDF v programovacom období 2007 - 2013 rozvoj informačnej spoločnosti podporovaný prostredníctvom Operačného programu Informatizácia spoločnosti. Stratégia OP IS je postavená na 3 prioritných osiach a 5 opatreniach, v rámci ktorých budú poskytnuté prostriedky ŠF na kofinancovanie vymedzených aktivít a stanovených podmienok. Za kľúčové impulzy rozvoja znalostnej spoločnosti z

pohľadu informatizácie považujeme intervencie ŠF do nasledujúcich oblastí: zefektívnenie a rozvoj verejných služieb prostredníctvom IKT, zabezpečenie dostupnosti širokopásmového internetu pre všetkých, tvorba a využívanie digitálneho obsahu.

Stratégia OP IS je postavená na integračnom koncepte, ktorý vychádza z komplexnej analýzy. Pri implementácii stratégie predovšetkým v prioritnej osi 1 a 2 je preto zdôraznená úloha národných projektov, ktoré budú predstavovať komplexné, celoplošné riešenia. Očakáva sa, že národné projekty budú predstavovať najúčinnejšie a najefektívnejšie skupiny intervencií OP IS z pohľadu plnenia stanovených cieľov stratégie. V rámci prioritnej osi 1 je zatiaľ navrhnutý projekt integrovaných obslužných miest, ktorého súčasťou je aj vytvorenie datacentra miest a obcí. V rámci prioritnej osi 2 je navrhnutý projekt Slovenskej digitálnej knižnice. Realizácia všetkých projektov OP IS, a hlavne národných projektov bude prebiehať plne v súlade s princípmi eGovernmentu, akceptovanými členskými krajinami EÚ ako aj z rozhodnutia IDABC. V rámci týchto princípov bude dôraz kladený predovšetkým na používanie otvorených štandardov a dodržiavanie technologickej a softvérovej neutrality. Každé podporené riešenie bude vychádzať z komplexnej analýzy jeho trvalej udržateľnosti.

V zmysle dohody o finančnej perspektíve EÚ na roky 2007– 2013 na summite Európskej rady v decembri 2005 by Slovenská republika mala dostať v budúcom sedemročnom programovom období na projekty OP IS 0,993 mld. €.

4.5 Kvalitná fyzická infraštruktúra a služby v sieťových odvetviach

Sektor dopravy, pôšt a telekomunikácií má pre ďalší rozvoj slovenského hospodárstva strategický význam a jeho rozvoj je podmieňujúcim faktorom rozvoja ekonomiky ako celku a rozvoja jednotlivých regiónov, ktorý vytvára podmienky pre využitie hospodársko-spoločenského potenciálu SR. Podstatnou mierou prispieva k fungovaniu európskeho hospodárstva a k realizácii vnútorného trhu. Na sektor dopravy, pôšt a telekomunikácií pripadá približne 10% hrubého domáceho produktu Slovenskej republiky a asi 6,6 % pracovných miest. Významne prispieva k tvorbe a zabezpečovaniu pracovných miest, ktoré si vyžadujú najrozmanitejšiu kvalifikáciu (dopravné, telekomunikačné a poštové služby, výstavba infraštruktúry, automobilový priemysel a údržba vozidiel). Okrem toho je dôležitou vývojovou a aplikačnou oblasťou pre inovácie a je nenahraditeľným motorom rastu.

4.5.1 Dopravná infraštruktúra

Ministerstvo spolupracovalo pri príprave Národného strategického referenčného rámca 2007 – 2013, ako základného nástroja pre programovanie fondov EÚ v oblasti kohéznej a regionálnej politiky. Nadväzne rozpracovalo strategickú prioritu **Infraštruktúra a regionálna dostupnosť** do Operačného programu Doprava, ktorým boli vytvorené podmienky pre financovanie strategických zámerov rezortu z prostriedkov EÚ na obdobie 2007 – 2013 na dopravné projekty, kde pomoc dosiahne výšku 3,2 mld. EUR. Prioritami programu je rozvoj železničnej a cestnej infraštruktúry, infraštruktúry intermodálnej dopravy a podpora verejnej dopravy.

V oblasti **cestnej infraštruktúry** bolo v roku 2006 odovzdaných do užívania 27 km diaľnic a rýchlостných ciest, zrealizovaných 62,6 km opráv vozoviek diaľnic a rýchlостných ciest, napríklad úseky rýchlостných ciest R1 Rudno nad Hronom – Žarnovica v dĺžke 9,96 km, R2 Ožďany – obchvat v dĺžke 6,10 km a R2 Tornaľa – obchvat v dĺžke 11,20 km. Tohto roku boli odovzdané do prevádzky diaľničné úseky D1 Vrútky – Hričovské Podhradie v celkovej dĺžke 12,9 km a 5,7 kilometrový úsek D3 Hričovské Podhradie – Žilina, Strážov. V súčasnosti je na Slovensku v prevádzke 329 km diaľnic a 125 km rýchlостných ciest.

V **železničnej doprave** sa v súčasnej dobe realizuje modernizácia železničnej trate Bratislava Rača – Trnava a úseku Trnava – Piešťany, kde termín ukončenia je december 2007. Výstavba úseku Piešťany – Nové Mesto nad Váhom sa začala v marci 2006 a termín ukončenia je naplánovaný na december 2008.

4.5.2 Elektronické komunikácie

MDPT SR sa v roku 2006 sústredilo na podporu rozvoja širokopásmového prístupu k internetu predovšetkým podporou rozvoja súťaže a hospodárnym využívaním frekvenčného spektra. Intenzívne pracovalo na vytvorení legislatívnych podmienok na posilnenie právomoci regulačného orgánu a snažilo sa dosiahnuť dynamické naštartovanie procesu prechodu z analógového na digitálne televízne vysielanie.

4.5.3 Rozvoj sektora elektronických komunikací

Novela zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov, ktorá nadobudla účinnosť 1. 4. 2006 reaguje na pripomienky EK týkajúce sa ustanovení o prenájme okruhov, o univerzálnej službe a upravuje povinnosť prístupu a prepojenia podnikov, ktoré nemajú na trhu významný vplyv. Upresňuje postup pridelenia frekvencií v rámci výberového konania, pričom umožňuje následný prevod pridelených frekvencií. Z dôvodu transpozície novej smernice EÚ o uchovávaní údajov pripravilo MDPT SR ďalšiu novelu, ktorá je v súčasnosti v legislatívnom procese schvaľovania.

S cieľom ďalšieho rozvoja elektronických komunikačných služieb vytvorilo MDPT SR vhodné podmienky na vstup 3. mobilného operátora. Dňa 2. 8. 2006 sa víťazom výberového konania na tretieho poskytovateľa GSM a UMTS služieb stala spoločnosť Telefónica O2 Slovakia, s. r. o.

Univerzálna služba je minimálny súbor služieb, ktoré sú dostupné v určenej kvalite na celom území štátu všetkým koncovým užívateľom bez ohľadu na ich geografickú polohu a za prijateľnú cenu. Spoločnosť Slovak Telekom, a.s. bola uložená 4. 4. 2006 povinnosť poskytovať univerzálnu službu na celom území SR v kvalite určenej opatrením TÚ SR.

Od júna 2006 bola zavedená do praxe prenositeľnosť čísla v mobilných a v závere roka aj v pevných sieťach.

Pre potreby hospodárneho využívania frekvenčného spektra je pravidelne zostavovaná Národná tabuľka frekvenčného spektra (NTFS). Stanovuje pridelenie frekvenčných pásiem jednotlivým rádiokomunikačným službám a plán využitia frekvenčného spektra, na základe ktorého sa stanovuje pridelenie frekvencií jednotlivým prevádzkovateľom. V súlade s každoročným harmonizovaním NTFS bol uznesením vlády SR č. 677 z 9. 8. 2006 schválený návrh zmien NTFS na rok 2006.

Uznesením vlády SR č. 5 z 11. 1. 2006 bola schválená Politika využívania frekvenčného spektra na širokopásmový prístup. Politika vytvára podmienky na zlepšenie transparentnosti a zvýšenie dostupnosti frekvenčných zdrojov pre širokopásmový prístup založený na bezdrôtových technológiách. Súčasný stav v oblasti širokopásmového prístupu v SR je možné považovať za neuspokojivý, nakoľko SR patrí v EÚ ku krajinám s najnižším počtom širokopásmových pripojení na 100 obyvateľov. Napriek tomu sa na Slovensku počet širokopásmových pripojení dynamicky zvyšuje, keď ročný nárast dosiahol úroveň 152,3 %. Počet širokopásmových pripojení sa zvyšuje hlavne prostredníctvom xDSL technológií. V najbližšom období sa predpokladá výraznejší rozvoj mobilných technológií 3G a FWA v kombinácii s optickou chrbticovou sieťou.

Uznesením vlády SR č. 646 z 26. 7. 2006 bola schválená Stratégia prechodu z analógového na digitálne pozemské televízne vysielanie v SR, ktorá určuje ciele a zásady prechodu, formuluje úlohu štátu a príslušných orgánov štátnej správy pri vytváraní podmienok prechodu, posudzuje existujúcu situáciu v TV vysielaní na Slovensku a stanovuje technický a časový plán prechodu. Ukončenie analógového vysielania sa v súlade s požiadavkou EK predpokladá do 31. 12. 2012. V SR v r. 2006 prebiehali tri pilotné projekty digitálneho vysielania v lokalitách: Bratislava na K66, B. Bystrica / Zvolen na K59 a Košice / Prešov na K44.

Vybrané ukazovatele vývoja na telekomunikačnom trhu v SR	31.12.2004	31.12.2005	31.12.2006
počet účastníckych prípojok v pevnej sieti na 100 obyvateľov	23,24	22,22	21,64
miera digitalizácie účastníckych prípojok v pevnej sieti (%)	100,00	100,00	100,00
hustota telefonizácie bytov (%)	50,23	48,34	47,18
počet zákazníkov mobilných sietí na 100 obyvateľov	79,46	84,29	90,80
počet verejných telefónnych automatov na 1000 obyvateľov	2,90	2,55	1,99
priemerná doba čakania na zriadenie účastníckej prípojky v pevnej sieti (počet dní)	10,6	8,4	13,8
počet Internet Host počítačov	122 377	135 991	213 093
počet užívateľov internetu (odhad)	1 652 214	1 905 150	2 255 553
počet širokopásmových pripojení	59 950	138 562	329 364
počet širokopásmových pripojení na 100 obyvateľov	1,11	2,57	6,11

4.5.4 Poštové služby

Poskytovanie poštových služieb je právne upravené v zákone č. 507/2001 Z. z. o poštových službách v znení neskorších predpisov. Do tohto zákona boli transponované príslušné ustanovenia smernice 97/67/ES v znení smernice 2002/39/ES, na základe ktorých bol rozsah vyhradenej oblasti limitovaný na 50g a 2,5 násobok základnej sadzby za zásielku s korešpondenciou najrýchlejšej štandardnej kategórie. Poštové služby na trhu v SR v súčasnosti poskytuje 20 poštových podnikov, ktoré sa na základe všeobecného povolenia vydaného Poštovým regulačným úradom registrovali. V roku 2006 boli zaregistrované dva nové poštové podniky (SKYNET Worldwide Express, s.r.o., KOLOS s.r.o.) a v roku 2007 jeden poštový podnik (Gutta Slovakia, s.r.o.). Povinnosť zabezpečovať univerzálnu službu v SR plní Slovenská pošta, a.s., ktorá poskytuje v rámci svojej siete, ktorá je verejnou poštovou sieťou, služby z rozsahu univerzálnej služby na základe poštovej licencie. V poštovej licencií Poštový regulačný úrad stanovil osobitné požiadavky na kvalitu, ktoré sa týkajú časovej a miestnej dostupnosti verejnej poštovej siete.

4.6 Energetická politika

Vláda SR na svojom zasadnutí vo februári 2005 schválila Stratéziu konkurencieschopnosti Slovenska, ktorá predchádzala záverom Európskej rady, ktorá k trom prioritám priradila štvrtú – energetiku. Aj Európska rada v marci 2007 potvrdila dôležitosť uvedenej agendy, čo podčiarkuje aj uznesenie vlády SE č. 349/2007. Slovenská republika sa v súlade so závermi jarného zasadnutia Európskej rady zúčastňuje tvorby budúcej Európskej energetickej politiky, spolupracuje s inými členskými štátmi a aktívne prezentuje svoje stanoviská na zasadnutiach pracovnej skupiny pre energetiku a ostatných formáciách.

4.6.1 Identifikácia a odstránenie bariér skutočného otvorenia trhu s energiou

Zákon č. 656/2004 Z. z. o energetike implementuje smernicu č. 2003/54/ES o spoločných pravidlách vnútorného trhu s elektrinou a smernicu č. 2003/55/ES o spoločných pravidlách vnútorného trhu s plynom. V súlade s týmito právnymi predpismi a s princípmi Stratégie konkurencieschopnosti SR do roku 2010 bola spracovaná „**Nová energetická politika SR**“, ktorá bola schválená vládou SR dňa 11. 1. 2006.

V oblasti zásobovania elektrinou sa od 1. 1. 2005 všetci odberatelia, s výnimkou odberateľov z radov domácností, stali oprávnenými odberateľmi elektriny. Stupeň otvorenia trhu tým dosiahol 75 % z celkovej spotreby elektrickej energie v Slovenskej republike. Od 1. 7. 2007 domácnosti získajú možnosť zvoliť si svojho dodávateľa. Počet odberateľov, ktorí zmenili dodávateľa elektriny k 1. 1. 2005 je možné len odhadnúť, podľa neoficiálnych zdrojov sa pohybuje okolo 1 %. V decembri 2005 bol na základe predchádzajúcich pripomienok a praktických skúseností spracovaný dokument **Analýza bariér otvárania trhu s plynom a elektrinou**, ktorý slúži ako podklad na vypracovanie ďalších legislatívnych predpisov. Na základe výsledkov tejto analýzy boli prostredníctvom novely zákona o regulácii, ktorá novelizovala aj zákon č. 656/2004 Z. z. o energetike, znovu upravené aspekty otvárania trhu predovšetkým s podpornými službami, ako aj ďalšie podmienky. Zároveň sa realizujú nelegislatívne opatrenia. Identifikácia bariér sa naďalej aktualizuje.

Od 1. 1. 2005 sú v energetickej legislatíve SR aplikované všetky požiadavky na účtovné, funkčné a právne odčlenenie v zásobovaní elektrinou vrátane požadovaných termínov realizácie. Proces oddelenia prevádzkovania prenosovej sústavy bol realizovaný v januári 2002 a proces oddelenia prevádzkovania distribučných sústav sa predpokladá realizovať od 1. 7. 2007 v zmysle príslušných európskych smerníc. URSO má povinnosť podľa novej energetickej legislatívy prijať sekundárnu legislatívu o podrobnostiach o spôsobe vedenia oddelenej evidencie skutočností, ktoré sú predmetom účtovníctva a o spôsobe vedenia evidencie aktív a pasív. Táto legislatíva je v štádiu prípravy.

V oblasti plynárenstva sú otváranie trhu s plynom a jeho právne a technické aspekty upravené v zákone o energetike a v zákone č. 658/2004 Z. z. o regulácii sieťových odvetví, pričom sekundárna legislatíva podrobnejšie vymedzuje konkrétnejšie podmienky zmluvných vzťahov z hľadiska samotnej realizácie výkonu. Vstupom novej legislatívy do platnosti dňom 1. 1. 2005 sa stupeň otvorenia trhu so zemným plynom na Slovensku zvýšil na 73,5 % na celkovej spotrebe zemného plynu, pričom od 1. 7. 2007 budú všetci odberatelia vrátane domácností kvalifikovaní ako oprávnení odberatelia. Požiadavky smernice 2003/55/ES týkajúcej sa účtovného, funkčného a právneho odčlenenia sú od 1. 1. 2005 včlenené do platnej legislatívy vrátane

požadovaných termínov realizácie odčlenenia. Došlo k účtovnému a funkčnému odčleneniu spoločností. Prevádzkovateľ prepravnej a prevádzkovateľ distribučnej siete sú od 1. 7. 2006 právne oddelení od materskej spoločnosti.

Vzhľadom na krátky čas od účinnosti novej legislatívy prebieha v súčasnosti monitorovanie správania podnikateľov na tomto trhu, úrovne transparentnosti a pravidiel nediskriminácie u všetkých účastníkov trhu s elektrinou a plynom, monitoruje sa transparentnosť a nediskriminácia uplatňovania pravidiel prístupu tretích strán do sústav a sietí vrátane poskytovania informácií pre efektívny prístup do nich, problematika cenovej regulácie. Aktívne prebieha proces efektívneho oddeľovania regulovaných činností, hľadajú sa možnosti diverzifikácie zdrojov a dopravných ciest plynu a prepojení národných elektrizačných sústav a plynárenských sietí. Na základe poznatkov z tohto monitorovania a v súlade so závermi EK z podrobného šetrenia prekážok otvárania trhu s elektrinou a plynom sa vykonávajú ďalšie kroky a opatrenia. V roku 2005 evidovalo URSO vznik 46 nových obchodníkov s elektrinou a 19 nových obchodníkov s plynom, v roku 2006 to bolo 31 obchodníkov s elektrinou a 15 obchodníkov s plynom.

4.6.2 Novelizácia právnych predpisov v oblasti energetiky

Toto opatrenie slúži na realizáciu európskych politík a implementáciu európskych smerníc v oblasti energetiky.

Aktuálny stav a trend v cenách energií na Slovensku okrem priamych dosahov na životnú úroveň obyvateľstva významne ovplyvňuje tiež výšku nákladov podnikateľských subjektov. Na základe uvedeného bolo odporúčané zaviesť komplexnú reguláciu cien elektriny, plynu a vody, t. j. reguláciu aj iných služieb súvisiacich s dodávkami elektriny, plynu a vody, ako je tomu v súčasnosti. Navrhuje sa, aby sa toto opatrenie uplatňovalo dovtedy, kým na slovenskom trhu s elektrinou a plynom nebude vytvorené dostatočné konkurenčné prostredie.

Bol prijatý zákon č. 107/2007 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach. Novelizácia zákona o regulácii stanovuje ako cieľ legislatívne upraviť najmä postavenie regulačného úradu ako celku, predmet vecnej a cenovej regulácie, práva a povinnosti účastníkov trhu s elektrinou a plynom, vyššiu zodpovednosť dodávateľov a prevádzkovateľov sústav za bezpečnosť, stabilitu a spoľahlivosť dodávky energie, dôslednejšie precizovanie úlohy Úradu pre reguláciu sieťových odvetví vo vzťahu k optimálnej cenovej politike, posilnenie kontrolných a regulačných právomocí štátu v oblasti prirodzených monopolov, opatrenia zamerané na zabezpečenie rovnosti podmienok pre všetkých účastníkov trhu a na prevenciu zneužívania dominantného postavenia na trhu.

Návrhom novelizácie súčasného legislatívneho rámca ide predovšetkým o systémové riešenie regulačného rámca vrátane transparentnej, objektívnej a spravodlivej cenotvorby v oblasti sieťových odvetví. Ministerstvo hospodárstva pripravuje aj novelu zákona č. 656/2004 Z.z. o energetike.

4.6.3 Podpora štúdií a projektov TEN-E, identifikovaných v rozhodnutiach a usmerneniach pre TEN-E

Skúsenosti Spoločenstva pri zavádzaní vnútorného energetického trhu potvrdili význam transeurópskych energetických sietí (TEN-E), ktoré majú významné postavenie v rámci energetiky Európskej únie. Vybudovaním a posilnením fyzických cezhraničných prepojení sa umožní efektívne a spoľahlivé fungovanie vnútorného energetického trhu, zachovanie a zvýšenie bezpečnosti a diverzifikácie dodávky energií, ako aj tranzit a obchodovanie s elektrinou a plynom. Zároveň sa zabezpečí intenzívnejší medzinárodný obchod so zodpovedajúcimi ekonomickými prínosmi pre Slovenskú republiku.

Výhodná geografická poloha SR umožňuje obchodovanie s elektrinou a plynom a ich tranzit s mnohými európskymi krajinami, čím sa rozšíri diverzifikácia dodávok pre celú európsku sústavu. Týmto sa zabezpečí väčšia konkurencieschopnosť na vnútornom trhu s energiou medzi pôvodnými a novými členskými krajinami. V nadchádzajúcom období sa pre SR považuje za najdôležitejšie vybudovanie nových či chýbajúcich cezhraničných prepojení s okolitými členskými krajinami a s dôležitými vonkajšími dodávateľmi energií do EÚ a v tomto kontexte dokončenie nadväzujúcich vnútorných spojení. V rámci modernizácie sústavy a siete sa vyžaduje posilnenie a rekonštrukcia existujúcich vedení v miestach, kde by mohlo dôjsť k preťaženiu elektrizačnej sústavy (identifikácia úzkych miest, chýbajúcich spojení) a rozvíjanie kapacít na prepravu plynu (plynovodov), potrebných pre uspokojovanie dopytu a pre diverzifikáciu dodávok z vnútorných a vonkajších zdrojov, ako aj

dodávateľských trás. Opatrenie slúži na realizáciu európskych politík v oblasti energetiky. Realizácia opatrenia si vyžiada financovanie zo súkromných zdrojov a zdrojov ES (rozpočtu TEN a štrukturálnych fondov).

Vyhodnotenie tohto opatrenia závisí aj od čerpania štrukturálnych fondov, program energetických TEN nie je v podmienkach SR zo ŠF financovaný. Bolo tiež oddialené financovanie z rozpočtu TEN z dôvodu oneskorenia prijatia nevyhnutnej legislatívy (Nariadenie EP a Rady) v rámci legislatívneho procesu EÚ.

4.6.4 Rozvoj podnikania v oblasti využívania obnoviteľných zdrojov energie

Dňa 30. 3. 2007 bol na rokovanie vlády SR predložený návrh dokumentu **Stratégia vyššieho využitia obnoviteľných zdrojov energií v SR**, pričom tento materiál obsahoval analýzu ich skutočného využívania, identifikoval bariéry, definoval východiská a ciele na roky 2010 a 2015 a možnosti finančných podporných mechanizmov zo štátneho rozpočtu, štrukturálnych fondov, legislatívne opatrenia a opatrenia v oblasti vzdelávania, vedy a výskumu.

V rámci opatrenia IG č. 11 (stimulovať udržateľné využívanie zdrojov a posilniť synergiu medzi ochranou životného prostredia a rastom) sa priebežne plnia aj nasledujúce úlohy, ktoré majú vplyv na podnikanie v oblasti využívania obnoviteľných zdrojov energie:

- znižovanie energetickej náročnosti a zmena palivovej základne u zdrojov energie s dôrazom na nízko emisné a obnoviteľné zdroje,
- vypracovanie zákona o obnoviteľných zdrojoch energie,
- podpora výskumu a poradenstva v oblasti využívania obnoviteľných zdrojov energie.

Z dlhodobého hľadiska je nutné pri napĺňaní cieľov zvyšovania konkurencieschopnosti efektívnosť pri využívaní energie a znížiť závislosť od zahraničných dodávok aj prostredníctvom využívania potenciálu vlastných obnoviteľných zdrojov. V doplnku k NPR bolo stanovených viacero úloh na zvýšenie energetickej efektívnosti slovenského hospodárstva.

Poradou vedenia MH SR bola dňa 22. 02. 2007 schválená **Koncepcia energetickej efektívnosti SR**. Úlohou tejto koncepcie je na základe aktuálneho vývoja vo svete, v Európskej únii a aj na národnej úrovni, napomôcť riešeniu tých otázok v energetike, ktoré nerieši vnútorný trh s energiou, urobiť inventarizáciu súčasného poznania potenciálov energetických úspor v jednotlivých sektoroch slovenskej ekonomiky, identifikovať bariéry, navrhnúť strategické ciele a priority, definovať energeticky úsporné opatrenia, časovo zoradiť postupné kroky smerujúce k dosiahnutiu vytýčených cieľov a zabezpečiť realizáciu navrhnutých opatrení a ich monitorovanie.

Hlavným zámerom Koncepcie je dosiahnuť postupné zníženie energetickej náročnosti na úroveň Európskej únie, vytvoriť motivačné prostredie na energeticky efektívne správanie sa obyvateľov a účastníkov trhu pri optimalizácii štátnej ingerencie, ako aj podporiť trvalo udržateľné energetické riešenia a zavádzanie nových inovácií a energeticky efektívnych technológií vo všetkých sektoroch národného hospodárstva.

Na túto koncepciu nadviaže **Akčný plán pre energetickú efektívnosť**, ktorý definuje konkrétne opatrenia na nasledujúce tri roky, pričom tieto opatrenia musia byť navrhnuté tak, aby sa dosiahli ciele Smernice 2006/32/ES o účinnosti konečného využitia energie a energetických službách. Akčný plán sa v súčasnosti pripravuje a jeho úspešnosť bude závisieť od alokácie dostatočného objemu finančných prostriedkov na realizáciu navrhnutých opatrení. Súčasťou realizácie akčného plánu bude aj príprava komplexného právneho predpisu o energetickej efektívnosti.

Vývoj cien elektrickej energie a plynu má významný vplyv na energeticky náročné odvetvia výroby, ale zasahuje aj do nákladov veľkej časti podnikateľských subjektov. Ceny elektrickej energie a plynu sú merané indexom cien energie, pričom oba druhy energie majú v indexe rovnakú váhu. Na posúdenie miery koncentrácie v energetickom odvetví je vhodné sledovať trhovú podiel najväčšieho výrobcu elektrickej energie. Pri jeho určení sa zohľadňuje len čistá produkcia elektrickej energie, t.j. nezohľadňuje sa množstvo energie spotrebované samotným výrobcom. Konkrétnym vyjadrením energetickej efektívnosti je energetická náročnosť danej činnosti či prevádzkovania technológie. Tá je vyjadrená v energetických jednotkách vztiahnutých na výrobnú jednotku, a v prípade posudzovania celého národného hospodárstva v medzinárodnom meradle na tvorbu HDP.

Znižovanie energetickej náročnosti hospodárstva sa bude realizovať prostredníctvom jednotlivých projektov energetickej efektívnosti, pričom výsledkom týchto projektov musia byť úspory energie. Vyjadrenie úspor energie v absolútnych jednotkách je základným predpokladom hodnotenia úspešnosti projektov a monitorovania aktivít energetickej efektívnosti pre potreby podávania správ pre EK. Nevyhnutnou podmienkou zvyšovania energetickej

efektívnosti je zvýšenie všeobecného povedomia o problematike a zvýšenie informovanosti verejnosti a podnikateľských subjektov o možnostiach úspor a podporných programoch.

Jedným zo základných opatrení smerujúcich k liberalizácii trhu a vytvoreniu konkurenčného prostredia je účtovné, funkčné a právne oddelenie. Realizácia tohto opatrenia je súčasťou implementácie smerníc EÚ o vnútornom trhu s plynom a elektrinou a je detailne sledovaná EK. Sledovanie tohto opatrenia navrhujeme vykonávať v absolútnom *áno/nie* vyjadrení, pretože percentuálne vyjadrenie nemá potrebnú vypovedaciu hodnotu.

Súhrnná informácia o unbundlingu - elektrina	Prenos	Distribúcia
Oddelené riaditeľstvo (Áno/Nie)	Áno	Nie
Oddelená prezentácia spoločností (Áno/Nie)	Áno	Nie
Oddelené regulované účty s odporúčaniami (Áno/Nie)	Áno	Áno
Audit oddelených účtov (Áno/Nie)	Áno	Áno
Zverejňovanie oddelených účtov (Áno/Nie)	Áno	Áno
Oddelené predstavenstvo bez manažérov z iných spoločností skupiny? (Áno/Nie)	Áno	Nie

Vznik nových obchodníkov s elektrinou a plynom je predpokladom vytvorenia zdravého konkurenčného prostredia v energetike. Sledovanie tohto ukazovateľa umožní zachytiť zásadné zmeny na trhu a uľahčí zabrániť vytváraniu monopolných štruktúr. Sledovanie tohto opatrenia navrhujeme vykonávať v absolútnom vyjadrení, nie percentuálne. Popri legislatívnych opatreniach je dobudovanie fyzickej infraštruktúry základnou podmienkou fungovania vnútorného trhu EÚ s energiami. Vybudovanie nových či chýbajúcich cezhraničných prepojení s okolitými členskými krajinami a s dôležitými vonkajšími dodávateľmi energií do EÚ preto predstavuje jednu z priorit energetickej politiky SR. Sledovanie tohto ukazovateľa zvýšenie hrubej dodatočnej prenosovej kapacity v MVA umožní vyhodnotiť realizáciu potrebných prepojení.

Niektoré ukazovatele národných priorit v súčasnosti nie je možné vyčíslieť, vzhľadom na to, že doposiaľ oblasť nebola riešená kompetenčne alebo monitoring, zber a analýza údajov sú podmienené schválením príslušnej legislatívy.

4.7 Environmentálna politika

Tie opatrenia tejto oblasti, ktoré sú obsiahnuté v Dodatku k Národnému programu reforiem SR na roky 2006 – 2008 v časti Environmentálna politika boli v roku 2006 a v 1. štvrtroku 2007 realizované prostredníctvom plnenia priorit Operačného programu Základná infraštruktúra (ďalej OP ZI), priority č. 2 Environmentálna infraštruktúra.

Súčasťou tejto priority sú opatrenia zamerané na:

1. Zlepšenie a rozvoj infraštruktúry na ochranu a racionálne využívanie vôd
2. Zlepšenie a rozvoj infraštruktúry na ochranu ovzdušia
3. Zlepšenie a rozvoj infraštruktúry odpadového hospodárstva
4. Ochrana, zlepšenie a regenerácia prírodného prostredia

V období rokov 2006 – 2007 prebiehala príprava Operačného programu Životné prostredie, ktorý bude, podobne ako OP ZI, podporovať napĺňanie cieľov jednotlivých opatrení časti Environmentálna politika Dodatku a bude taktiež financovaný z fondov EU.

Operačný program Životné prostredie bol dňa 06.12.2006 schválený vládou SR (uznesenie č. 1016/2006) a 2. 3. 2007 zaslaný Európskej komisii. V súčasnom období prebiehajú k tomuto dokumentu negociácie s Európskou komisiou.

V rámci opatrenia **1. Zlepšenie a rozvoj infraštruktúry na ochranu a racionálne využívanie vôd** rezort sleduje vývoj nasledujúcich ukazovateľov:

- a) zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou z verejných vodovodov;
- b) odvádzanie a čistenie odpadových vôd v zmysle záväzkov SR voči EU, ktoré sa vykazujú v súčinnosti so ŠÚ SR raz ročne a údaje za rok 2006 budú teda k dispozícii v 3. štvrtroku 2007. Údaje sa však získajú až vtedy, keď je stavba skolaudovaná a je v trvalom užívaní.

V rámci opatrenia **2. Zlepšenie a rozvoj infraštruktúry na ochranu ovzdušia** boli v minulom programovom období podporované aktivity, zamerané na dosiahnutie súladu so smernicami 2001/80 o obmedzení emisií z veľkých spaľovacích zariadení a smernicami 96/62, 99/30, 200/69, 92/72 o kvalite ovzdušia. Uvedené opatrenia sa opierali najmä o nasledujúce aktivity:

- zmenu palivovej základne energetických zdrojov s dôrazom na nízkoemisné a obnoviteľné zdroje;
- inštaláciu technológií na zníženie emisií do ovzdušia, vrátane monitoringu.

Pre riešenie problematiky environmentálnych záťaží v rámci opatrenia **3. Zlepšenie a rozvoj infraštruktúry odpadového hospodárstva** je základom zmapovanie, klasifikácia a vytvorenie informačného systému environmentálnych záťaží.

V roku 2006 začalo riešiť MŽP SR geologickú úlohu **Systematická identifikácia environmentálnych záťaží v SR**, cieľom ktorej je zmapovať všetky environmentálne záťažé na Slovensku, ohodnotiť ich predbežné riziko na životné prostredie a zdravie ľudí a vytvoriť informačný systém environmentálnych záťaží na Slovensku. Úloha bude ukončená v decembri 2008. V priebehu roku 2006 a 1. štvrtroku 2007 bolo na ňu vyčerpaných 12 mil. Sk. Bol vypracovaný manuál na identifikáciu environmentálnych záťaží a metodika predbežného hodnotenia rizika. Začalo sa s tvorbou informačného systému environmentálnych záťaží. Identifikácia (mapovanie) environmentálnych záťaží sa realizuje po jednotlivých okresoch, v ktorých je úloha rozpracovaná na úrovni 20 až 60 % v závislosti od etapy plánu identifikácie.

Problematika odpadového hospodárstva v rámci opatrenia 3. Zlepšenie a rozvoj infraštruktúry odpadového hospodárstva sa realizuje formou podpory aktivít v oblasti separovaného zberu, zhodnocovania odpadov, nakladania s nebezpečnými odpadmi spôsobom, priaznivým pre životné prostredie a uzatváranie a rekultivácie skládok odpadov. Problematika je vyhodnotená podľa jednotlivých opatrení v tabuľke Assessment Grid v prílohe implementačnej správy.

V rámci opatrenia **4. Ochrana, zlepšenie a regenerácia prírodného prostredia** bolo základom riešenia úloh dobudovanie infraštruktúry ochrany prírody SR v zmysle legislatívy EU a SR.

V rámci prípravy a realizácie programov záchrany osobitne chránených častí prírody a krajiny a programov starostlivosti o chránené územia v súlade s medzinárodnými záväzkami boli vypracované/rozpracované programy starostlivosti (PS) a programy záchrany (PZ) v jednotlivých oblastiach takto:

- a) Programy starostlivosti :
  - národné parky (NP): 1/4
  - chránené krajinné oblasti (CHKO): 0/7
  - maloplošné chránené územia: 22/13
  - Ramsarská lokalita: 0/1
  - chránené stromy: 10/8
- b) Programy záchrany :
  - maloplošné chránené územia : 1/0
  - chránené stromy: 1/0
  - ohrozené druhy rastlín: 27/0
  - ohrozené druhy živočíchov: 13/0

Počas hodnoteného obdobia boli priebežne zhromažďované informácie pre PZ pre rastliny a živočíchy, bolo vykonané vyhodnotenie po vecnej a odbornej stránke a čiastočne aj po finančnej stránke končiacich sa programov záchrany európsky významných druhov živočíchov a rastlín, ako aj rozpracovanie ich aktualizácie.

Celkom bolo vypracovaných 76 dokumentov starostlivosti.

Celkový podiel chránených území, ktoré majú vypracované programy starostlivosti alebo programy záchrany (zahŕňa PS pre územia a PZ pre územia a chránené stromy) predstavuje ku dňu 31. marca 2007 hodnotu 1,22 %, pričom 44,44 % tvoria PS pre NP, 0,19 % PS pre maloplošné chránené územia, 2,31 % PS pre chránené stromy, PZ pre maloplošné chránené územia 0,09 % a 0,21 % PZ pre chránené stromy.

Celkový podiel chránených území, ktoré majú realizované programované starostlivosti alebo programy záchrany ku dňu 31. marca 2007 má hodnotu 0,83 %, pričom 44,44 % tvoria PS pre NP, 0,19 % PS pre maloplošné chránené územia, 1,05 % PS pre chránené stromy, PZ pre maloplošné chránené územia 0,09 % a 0,21 % PZ pre chránené stromy.

V rámci opatrenia **Zlepšenie infraštruktúry ochrany prírody a krajiny prostredníctvom budovania a rozvoja zariadení ochrany prírody a krajiny** bolo vybudovaných alebo zrekonštruovaných 19 zariadení pre účely ochrany prírody a krajiny a boli vykonané priebežné údržby budov, terénnych staníc a ostatných zariadení, ktoré slúžia pre účely ochrany prírody a krajiny. Celkový podiel chránených území, pre ktoré boli vybudované alebo zrekonštruované zariadenia na celkovej počte chránených území predstavuje podiel 35 %.

V rámci opatrenia **Zlepšenie informovanosti a environmentálneho povedomia verejnosti vrátane spolupráce a komunikácie so zainteresovanými skupinami** bolo vydaných viacerých odborných publikácií ochrany prírody a propagačných materiálov, boli usporiadané konferencie a vedomostné kvízy. Pre vlastníkov a užívateľov dotknutých pozemkov sa uskutočnili v rámci odborných podujatí (konferencie, semináre) prednášky, odborné terénne exkurzie a súťaže, a pre mladých ekológov a mladých ochrancov prírody sa organizovali tábory.

5 Prílohy

5.1 PRÍLOHA č. 1 – Vývoj súboru indikátorov pre sledovanie plnenia opatrení Národného programu reforiem SR

Súbor indikátorov pre sledovanie plnenia úloh NPR							
Makroekonomický rámec		2002	2003	2004	2005	2006	
0.1	Reálny rast HDP (% zmena za predchádzajúci rok, stále ceny roku 2000)	EU 25	1,2	1,3	2,4	1,7	2,9
		SK	4,1	4,2	5,4	6,0	8,3
0.1.1	HDP na obyvateľa (v % HDP na obyvateľa, PKS, EU 25=100)	EU 25	100	100	100	100	100
		SK	51,0	52,8	54,4	57,1	60,2
0.2	Rast reálnej produktivity práce (% zmena HDP na zamestnanca, ESA)	SK	4,7	2,3	5,8	4,6	5,8
0.2.1	Produktivita práce na zamestnanca (v % HDP na zamestnanca, PKS, EU 25=100)	EU 25	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
		SK	59,1	60,1	62,2	64,8	67,5
0.2.2	Produktivita práce na odpracovanú hodinu (v % HDP na odpracovanú hodinu, PKS, EU 25=100)	EU 25	100,0	100,0	100,0	-	-
		SK	57,2	60,2	61,2	-	-
0.3	Miera inflácie (v %, HICP)	EU 25	2,1	2,0	2,0	2,2	2,2
		SK	3,5	8,4	7,5	2,8	4,3
0.4	Saldo verejnej správy (v % HDP)	EU 25	-2,3	-3,0	-2,7	-2,3	-1,7
		SK	-7,7	-3,7	-3,0	-3,1	-3,4
0.5	Hrubý verejný dlh (v % HDP)	EU 25	60,4	62,0	62,4	63,2	62,2
		SK	43,3	42,7	41,6	34,5	33,1
0.6	Rast reálnych miezd (v %)	SK	5,8	-2,0	2,5	6,3	3,3
0.7	Reálny rast spotreby domácností (v %, ESA)	SK	5,2	0,1	3,8	7,2	6,3

Zdroj: Eurostat, ŠÚ SR

1 Vzdelávanie		2002	2003	2004	2005	2006	
1.1	Stredoškolsky vzdelaná mládež (v %, mládež vo veku 20-24 rokov)	EU 25	76,7	76,3	77,1	77,5	-
		SK	94,5	94,1	91,7	91,8	-
1.2	Mládež bez maturity (v %, mládež vo veku 18-24 rokov, nepokračuje v ďalšom štúdiu)	EU 25	16,6	16,2	15,6	15,2	15,1
		SK	5,6	4,9	7,1	5,8	6,4
1.3	Absolventi vysokoškolského štúdia (vo veku 20-29 rokov, v % na 1000 obyvateľov rovnakej vekovej skupiny)	EU 25	-	-	-	-	-
		SK	26,3	29,0	31,8	-	-
1.4	Miera celoživotného vzdelávania dospelých (v %, vo veku 25-64 rokov)	EU 25	7,6	9,0	9,9	10,2	10,1
		SK	8,5	3,7	4,3	4,6	4,3
1.5	PISA Index (čítanie, znalosti vedy a matematiky u 14 a 15 ročných)	OECD	-	1492	-	-	-
		SK	-	1462	-	-	-
1.6	Nízka schopnosť žiakov čítať s porozumením (v %, vo veku 15 rokov)	EU 25	-	19,8	-	-	-
		SK	-	24,9	-	-	-
1.7	Verejné výdavky na vzdelávanie (v % na HDP)	EU 25	5,1	5,2	-	-	-
		SK	4,3	4,34	-	-	-
1.8	Výdavky na vysokoškolského študenta (v % na HDP/obyvateľ)	OECD	-	43	-	-	-
		SK	-	36	-	-	-

Zdroj: Eurostat, EK, OECD

2 Zamestnanosť a sociálna inklúzia		2002	2003	2004	2005	2006	
2.1	Rast zamestnanosti (v %, ESA95)	EU 25	0,4	0,4	0,7	0,9	1,4
		SK	-0,5	1,8	-0,3	1,4	2,3
2.2	Celková miera zamestnanosti (v %, vo veku 15-64 rokov)	EU 25	62,8	62,9	63,3	63,8	64,7
		SK	56,8	57,7	57,0	57,7	59,4

2.2.1	Miera zamestnanosti – ženy (v %, vo veku 15-64 rokov)	EU 25	54,7	55	55,7	56,3	57,3
		SK	51,4	52,2	50,9	50,9	51,9
2.2.2	Miera zamestnanosti – muži (v %, vo veku 15-64 rokov)	EU 25	71,0	70,8	70,9	71,3	72,0
		SK	62,4	63,3	63,2	64,6	67,0
2.3	Celková miera zamestnanosti starších (v %, vo veku 55-64 rokov)	EU 25	38,7	40,2	41,0	42,5	43,6
		SK	22,8	24,6	26,8	30,3	33,1
2.3.1	Miera zamestnanosti starších – ženy (v %, vo veku 55-64 rokov)	EU 25	29,2	30,7	31,7	33,7	34,9
		SK	9,5	11,2	12,6	15,6	18,9
2.3.2	Miera zamestnanosti starších – muži (v %, vo veku 55-64 rokov)	EU 25	48,8	50,3	50,7	51,8	52,8
		SK	39,1	41,0	43,8	47,8	49,8
2.4	Celková miera nezamestnanosti (v %, VZPS)	EU 25	8,7	9,0	9,1	8,8	7,9
		SK	18,5	17,4	18,1	16,2	13,3
2.4.1	Miera nezamestnanosti – ženy (v %, VZPS)	EU 25	10	10,2	10,2	9,8	8,9
		SK	18,7	17,7	19,2	17,2	14,7
2.4.2	Miera nezamestnanosti – muži (v %, VZPS)	EU 25	7,8	8,1	8,1	7,9	7,1
		SK	18,6	17,4	17,4	15,5	12,3
2.5	Celková miera ekonomickej aktivity (ekonomicky aktívne obyvateľstva v % na celkovom, VZPS)	SK	60,2	60,3	60,2	59,5	59,1
2.5.1	Miera ekonomickej aktivity – ženy (ekonomicky aktívne obyvateľstva v % na celkovom, VZPS)	SK	52,6	52,9	52,5	51,3	50,7
2.5.2	Miera ekonomickej aktivity – muži (ekonomicky aktívne obyvateľstva v % na celkovom, VZPS)	SK	68,5	68,4	68,5	68,4	68,2
2.6	Miera dlhodobej nezamestnanosti (v %, dlhšia ako 12 mesiacov)	EU 25	3,9	4,1	4,1	3,9	-
		SK	12,2	11,4	11,8	11,7	-
2.7	Miera nezamestnanosti mladých (v %, vo veku 15-24 rokov)	EU 25	18,5	19,0	19,0	18,5	17,2
		SK	37,6	33,6	32,9	30,1	26,7
2.8	Daňovo-odvodové zaťaženie nízkopriemových skupín (v % na celkových nákladoch na pracovnú silu)	EU 25	40,4	39,5	39,7	39,4	-
		SK	40,8	40,9	39,6	35,3	-
2.9	Priemerný vek odchodu z pracovnej sily (Vážený pravdepodobnosťou odchodu z trhu práce)	EU 25	60,4	61,0	60,5	60,9	-
		SK	57,5	57,8	58,5	59,2	-
2.9.1	Priemerný vek odchodu z pracovnej sily – ženy (v rokoch)	EU 25	60,0	60,5	60,2	60,4	-
		SK	55,7	55,9	57,0	57,6	-
2.9.2	Priemerný vek odchodu z pracovnej sily – muži (v rokoch)	EU 25	60,8	61,5	60,9	61,4	-
		SK	59,6	60,0	60,3	61,1	-
2.10	Rodový mzdový rozdiel (v %, nižší priemerný príjem žien ako mužov)	EU 25	16	15	15	15	-
		SK	27	23	24	24	27
2.11	Riziko relatívnej chudoby (v %, nižší príjem ako 60 % mediánu, po sociálnych transferoch)	EU 25	-	-	16	16	-
		SK	-	-	13,3	11,6	-
2.12	Osoby v hmotnej núdzi (v %, osoby v hmotnej núdzi na celkovej populácii)	SK	10,83	9,89	6,91	6,74	7,55
2.13	Deti žijúce v domácnosti bez zamestnania (v %, vo veku 0-17 rokov)	EU 25	9,8	9,8	9,8	9,7	9,5
		SK	12,1	11,8	12,8	13,8	11,8

Zdroj: Eurostat, MPSVR, ŠÚ SR

3	Podnikateľské prostredie		2002	2003	2004	2005	2006
3.1	Doing Business Index (OECD=100, menšia hodnota indikátora je lepšia)	OECD	-	-	100,0	100,0	100,0
		SK	-	-	190,1	201,1	178,6
3.1.1	Čas potrebný na založenie podniku (v dňoch)	OECD	-	-	25,0	19,0	16,6
		SK	-	98,0	52,0	25,0	25,0
3.1.2	Index nepružnosti zamestnanosti * (Najímanie a prepúšťanie zamestnancov)	OECD	-	-	34,4	35,7	33,3
		SK	-	61,0	10,0	39,0	39,0
3.1.3	Čas potrebný na vynútenie plnenia zmluvy (v dňoch)	OECD	-	-	229,0	232,0	351,2
		SK	-	420,0	565,0	565,0	565,0
3.1.4	Čas potrebný na likvidáciu podniku (v rokoch)	OECD	-	-	1,7	1,5	1,4
		SK	-	4,8	4,7	4,8	4,0

3.2 Miera prežitia podnikov (v %)	EU 25 - - - - - SK 89,37 83,54 - - -
3.3 Ceny telekomunikačných služieb pre podnikateľov (ceny za kôš služieb v euro bez DPH, PKS)	EU 25 106,83 106,17 102,04 93,01 - SK 183,79 176,68 175,81 175,44 -
3.3.1 Trhový podiel incumbenta na trhu pevných liniek (v %, miestne hovory)	EU 25 - 79 67 - - SK - 100 100 - -
3.4 Štátna pomoc (v % na HDP)	EU 25 0,71 0,64 0,61 0,59 - SK 0,43 0,55 0,65 0,66 24,6
3.5 Súkromné investície (v % na HDP, hrubá tvorba fixného kapitálu v súkrom. sektore)	EU 25 17,2 16,9 17,1 17,4 - SK 24,1 22,4 21,7 24,7 -
3.6 Index legislatívneho a regulačného prostredia (3.Q roku 2001=100, vyššia hodnota indikátora je lepšia)	SK 98,08 98,60 100,62 104,03 104,74
3.7 Podiel pridanej hodnoty k spotrebe materiálov a energií (v Sk)	SK 0,433 0,394 0,396 0,373 -
3.8 Podiel pridanej hodnoty k objemu vyplatených miezd (v 1000 Sk)	SK 3,707 3,906 4,121 3,932 -
3.9 Zvýšenie počtu prenocovaní ubytovaných návštevníkov (index, predchádzajúci rok = 100)	SK 108,1 98,0 96,2 99,9 103,8

* - v rokoch 2004 a 2005 došlo k zmene metodiky

Zdroj: Eurostat, Svetová banka, Podnikateľská aliancia Slovenska, Teligen

4 Energetika	2002	2003	2004	2005	2006
4.1 Energetická náročnosť ekonomiky (spotreba energie/HDP, kgoe – ekvivalent kg ropy na 1000 euro)	EU 25 206,5 207,6 204,9 - - SK 976,0 929,6 854,3 - -				
(spotreba energie/HDP, kgoe, EU 25 = 100)	SK 472,6 447,8 416,9 - -				
4.2 Elektrická energia vyrobená z obnoviteľných zdrojov (v % na celkovej spotrebe elektrickej energie)	EU 25 12,7 12,7 13,8 13,6 - SK 18,6 12,0 14,3 16,5 -				
4.3 Index cien energie pre podnikateľov (plyn a elektrická energia, bez DPH, EU 25 2004=100, PKS)	EU 25 - - 100,0 110,8 126,1 SK - - 213,8 212,1 273,4				
4.3.1 Trhový podiel najväčšieho výrobcu elektrickej energie (v %)	EU 25 - - - - - SK 84,5 83,6 83,7 83,6 -				

Zdroj: Eurostat

5 Veda, výskum a inovácie	2002	2003	2004	2005	2006
5.1 Výdavky na výskum a vývoj z verejných zdrojov (v % HDP)	EU 25 0,65 0,66 0,64 0,64 - SK 0,25 0,29 0,29 0,29 -				
5.2 Výdavky na výskum a vývoj z podnikateľských zdrojov (v % HDP)	EU 25 1,03 1,02 1,02 1,01 - SK 0,31 0,26 0,20 0,19 -				
5.2.1 Výdavky na výskum a vývoj zo zahraničných zdrojov (v % HDP)	EU 25 0,168 0,162 0,152 0,157 - SK 0,012 0,019 0,022 0,031 -				
5.2.2 Výdavky na aplikovaný výskum a vývoj (v %)	EU 25 - - - - - SK 46,8 44,8 35,4 30,9 -				
5.3 Vysokoškolskí absolventi vedy a techniky (v % na 1000 obyvateľov vo veku 20-29 rokov)	EU 25 11,5 12,3 12,7 - - SK 7,8 8,3 9,2 - -				
5.4 Citačný index (priemerný počet citácií publikácie danej krajiny/priemerný počet citácií publikácie svetovej databázy)	EU 15 - 1,07 1,05 - - SK - 0,56 0,58 - -				
5.4.1 Relatívna produkcia publikácií (počet na 1000 obyvateľov)	EU 15 - 0,74 0,77 - - SK - 0,34 0,34 - -				
5.4.2 Relatívna produkcia citácií (počet na 1000 obyvateľov)	EU 15 - 3,60 3,57 - - SK - 0,87 0,87 - -				
5.5 EPO patenty (počet na 1 000 000 obyvateľov)	EU 25 133,08 136,68 - - - SK 7,71 8,14 - - -				
5.5.1 EPO high-tech patenty (počet na 1 000 000 obyvateľov)	EU 25 - - - - - SK 0,79 0,37 - - -				

5.6	Investície do rizikového kapitálu (v % HDP)	EU 15	0,107	0,107	0,107	0,138	-
		SK	0,011	0,010	0,012	0,002	-
5.6.1	Investície do rizikového kapitálu – počiatočné štádium (v % HDP)	EU 15	0,028	0,021	0,023	0,022	-
		SK	0,003	0,000	0,006	0,001	-
5.6.2	Investície do rizikového kapitálu – expanzia a prechod (v % HDP)	EU 15	0,079	0,086	0,084	0,116	-
		SK	0,008	0,010	0,006	0,001	-
5.7	Summary Innovation Index (min.= 0 – max.= 1)	EU 25	-	0,41	0,42	-	-
		SK	-	0,24	0,21	-	-

Zdroj: Eurostat, The European TrendChart on Innovation, Rada pre Výskum a vývoj ČR

6 Informačná spoločnosť			2002	2003	2004	2005	2006
6.1	Širokopásmové pripojenie na internet (počet pripojení v % na celkovej populácii)	EU 25	-	-	6,5	10,6	14,8
		SK	-	-	0,4	1,5	4,0
6.1.1	Širokopásmové pripojenie podnikov na internet (v %)	EU 25	-	-	52	63	74
		SK	-	-	25	48	61
6.1.2	Širokopásmové pripojenie domácností na internet (v %)	EU 25	-	-	14	23	32
		SK	-	-	4	7	11
6.1.3	Širokopásmové pripojenie základných a stredných škôl (v %)	EU 25	-	-	-	-	-
		SK	-	-	44,4	-	-
6.2	E-government (v %, dostupnosť verejných služieb prostredníctvom internetu)	EU 25	-	-	41	-	50
		SK	-	-	15	-	20
6.3	Index digitálnej gramotnosti (min.= 0 – max.= 1)	SK	-	-	-	0,33	-

Zdroj: Eurostat, Infovek, IVO

7 Životné prostredie			2002	2003	2004	2005	2006
7.1	Emisie skleníkových plynov (Index 1990 = 100)	EU 25	90,9	92,4	92,7	-	-
		SK	69,0	69,8	69,7	-	-
7.2	Bilancia vzniku komunálneho odpadu (kg/obyv./rok)	EU 25	534	527	525	526	-
		SK	283	297	294	289	-
7.2.1	Komunálny odpad skládkovaný (kg/obyv./rok)	EU 25	267	253	238	227	-
		SK	222	233	235	228	-
7.2.2	Komunálny odpad spaľovaný (kg/obyv./rok)	EU 25	90	91	94	97	-
		SK	29	30	34	34	-
7.3	Chránené územia - Habitat Directive (v %, navrhnuté z celkovej výmery štátu)	EU 25	-	-	-	12,1	12,2
		SK	-	-	11,7	11,7	11,7
7.4	Chránené územia - Birds Directive (v %, navrhnuté z celkovej výmery štátu)	EU 25	-	-	-	8,9	9,9
		SK	-	-	25,2	25,2	25,2
	(v %, vyhlásené z celkovej výmery štátu)	SK	-	-	0,0	2,28	2,95

Zdroj: Eurostat

5.2 PRÍLOHA č. 2 – Assessment Grid